

BOLŞEVİK

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!

AĞUSTOS 1984

FİATİ 7,5 DM, 15 FF, 60 ÖS, 200 TL

TKP/ML(B) MK'nın III. Konferansa Sunmak İçin Hazırladığı FAALİYET RAPORU

Sayı 9

İÇİNDEKİLER :

1. SİYASİ GELİŞMEMİZ	s. 1
1 a) Görevi devraldığımız sırada durumumuz, yapmak istediklerimiz	s. 1
1 b) Gelişmeler	s. 14
1. Kardeşlerle polemik	s. 14
- 1 Mayıs polemığının gelişme aşamaları ve gelişmemiz	s. 14
- 6 Haziran tarihli mektuba kadar	s. 14
- 1ç toplantılara kadar	s. 19
- 26 Mart toplantısı ve sonrası	s. 21
- Hatalarımız ve dersler	s. 22
2. Parti içinde görüş ayrılıkları	s. 24

2. ÖRGÜTSEL GELİŞMEMİZ	s. 36
2 a) Merkez Komitesinin durumu	s. 36
2 b) Hücrelerin durumu	s. 38
2 c) Üye gelişmesi.. Üyelerin sınıf/milli yapısı	s. 39

3. ULUSLARARASI İLİŞKİLER	s. 41
4. YAYIN SİYASETİMİZ	s. 45
5. KİTLE ÇALIŞMASI	s. 47
6. MADDİ DURUMUMUZ	s. 51
7. SONSÖZ YERİNE	s. 52
EKLER:	s. 53

AÇIKLAMA: Rapor içinde geçen (*) ile işaretli yerlerdeki değerlendirmeler Merkez Komitesi çoğunluğunun görüşleridir. Ayrı görüşe sahip olan azınlık görüşlerini yazılı hale getirecektir.

YAYINCININ NOTU:

Bu sayımızda TKP/ML(B) Merkez Komitesinin III.Konferansa sunmak üzere hazırladığı "Faaliyet Raporu"nu yayınlıyoruz.

Belgeyi elimize geçtiği biçimi ile yayınlıyoruz

Güvenlik gerekçesi ile belgenin yazarları tarafından çıkarılmış olan yerler belgede (...) biçiminde belirlenmiştir.

MERKEZ KOMİTESİ FAALİYET RAPORU

Yoldaşlar,

II.Konferansımızda seçilen Merkez Komitesi görevi devraldıktan bu yana iki yılı aşkın zaman geçti. Aşağıda bu iki yıllık dönem (Mart 1982-Mart 1984) arasında Merkez Komitesi olarak faaliyetlerimizin bir dökümünü yapıp; bunları değerlendirmeye çalışacağız.

1. SİYASİ GELİŞMEMİZ

1 A) GÖREVİ DEVRALDIĞIMIZ SIRADA DURUMUMUZ VE YAPMAK İSTEDİKLERİMİZ

Merkez Komitemiz Mart 1982'de görevi devraldığında yaptığı ilk iş Konferansın değerlendirilmesi ve Konferans rapor taslağının hazırlanarak Partiye sunulması oldu.

Merkez Komitemizde yer alan yoldaşların bir bölümü Konferansa katılmamışlardı. Bu bölüm Konferansın değerlendirilmesinde Konferansın bantlara çekilen söz tutanağını dinleyerek yer alabildi.

Konferans, Konferansın hemen ertesinde yapılan değerlendirmede bütün Merkez Komitesi üyelerince ileriye atılmış bir adım, hataların derinliğinin görülmesinde bir dönüm noktası vb. olarak değerlendirildi.

Merkez Komitemizin Konferans değerlendirmesi en açık şekilde "TKP/ML(B) II. Konferansı yapıldı!" başlıklı, Mart 1982 tarihini taşıyan bildiride ifadesini bulmuştur. (Bkz. EK 1) (s.53)

Biz Merkez Komitesi olarak bugün geldiğimiz yerde de; II.Konferansta yürütülen tartışmaların "içinde bulunduğumuz gerçek durumun yoldaşlarımızın bilincine çıkmasında, önümüzdeki görevlerin zorluğunun bilince çıkmasında önemli rol oynamıştır" tespitinin doğru olduğu; şimdi iki yıl sonra geri dönüp baktığımızda da bu tespitin değerinden birşey yitirmede düşüncesindeyiz.

Ancak yine geri dönüp bir değerlendirme yaptığımızda, II.Konferansın ne içinde, ne de hemen sonrasında eski kardeş örgütlerimizin rolünün tam doğru değerlendirilemediği tespiti yapıyoruz.

Şöyle ki: Konferans içinde eski kardeş örgüt temsilcileri bir dizi noktada gerçekten de bizim belgelerimizdeki ve pratiğimizdeki bir dizi gerçek hataya doğru olarak dikkat çekmiş ve eleştiri getirmiştir. Konferans öncesinde bütün Parti içinde ve çevresinde tartışmaya sunulan Konferans belgelerine Parti içi ve çevresinden temelli hiçbir eleştiri gelmezken; eski kardeşler bu belgelere köklü eleştiriler getirmişler ve Konferansın birleşmesinde bu belgelerin "reform edilemez" olduğunu savunmuşlardır. Esasta onların getirdiği eleştiriler sonucudur ki, Konferans daha önce planlandığı biçimde geçmemiş; bir dizi karar alınmak istenen konuda karar alınmamıştır. Ve bu partinin gelişmesi açısından iyi ve doğru da olmuştur. Konferans öncesi ve sırasında bizim belgelerimize ve pratiğimize en köklü, en geniş eleştirileri getiren kardeş örgütlerin Konferansın gidişini önemli ölçüde belirledikleri tespiti bir olgu tespitidir.

II konferansın ideolojik belirleyicisinin esasta kardeş örgütler olduğu tespiti abartmalı bir tespit değildir.

Konferansla ilgili çıkan MK bildirisinde bu şöyle tespit edilmektedir:

" Konferansımızın çalışmalarında geçen dönem içinde yapılan çalışmaların değerlendirilmesi önemli bir yer kapladı. Bu çalışmalar içinde özellikle kardeş örgütlerimizin getirdiği eleştiriler yön gösterici bir rol oynadı."

Merkez Komitesinin bildirisinde bu şekilde ortaya konan olgu, bizzat Konferans tarafından alınan ve Konferans sırasında kardeş örgütler adına GDS temsilcisi tarafından formüle edilen şu kararda çok daha açık bir biçimde ifade ediliyordu:

" Bolşeviklerin II.Konferansı kardeş örgütlerinin Konferans belgeleri ve .. ın yayınlarına getirdiği ilkesel eleştiriler üzerine derinlemesine tartıştı.

II.Konferans önümüzdeki dönem içinde bütün üyelerimizin bu eleştirilerle ciddi bir şekilde ilgileneceğini açıklar. Merkez Komitesine Konferanstaki tartışmaların ışığında ve hücrelerde yürütülecek tartışmaların ışığında bu eleştirilere cevap verme görevini verir.

Konferansımız bu eleştirilerin genel olarak --tek tek derinleştirilmesi ve tartışılması gereken noktalardan bağımsız olarak-- doğru yönde eleştiriler olduğunu açıklar. Bu eleştiriler şu yönde yön gösterici olmuştur.

- Marksist-Leninist ilkelerin birincil alınması, ve temel eğitim sorunu
- İbrahim Kaypakkaya'ya aceleci eleştirilerden sakınma yönünde uyarı
- Bürokratizme ve liberalizme karşı uyanıklık yönünde uyarı
- Parti içi mücadelenin parti inşasının bir yasası olarak vurgulanması
- Milli meselede ideolojik ve teorik mücadelenin ağırlığının Büyük-Türk şovenizmine ve ancak ondan sonra Kürt milliyetçiliğine yönlendirilmesi
- Öye ve sempatizanların işkenceye karşı somut mücadele sorunlarına Komünist Partisinin bilimsel yaklaşma talebi."

Görüldüğü gibi bu kararda, kararın bir bölümünde kardeş örgütlerin getirdiği ilkesel eleştirilerin "genel olarak --tek tek derinleştirilmesi ve tartışılması gereken noktalardan bağımsız olarak-- doğru yönde eleştiriler" olduğu tespiti yapılmakta; ardından bu eleştirilerin hangi noktalarda yön gösterici olduğu sayılmaktadır.

Böyle bir genel değerlendirme, bugün açıklıkla görüyoruz ki, bir anlamda Partinin çizgisini kardeş örgütlerin belirlemesi için onlara açık çek verme anlamına gelen bir değerlendirmedir. Onların getirdiği eleştiriler "genel olarak doğru yönde" ifadesi ile ayrımsız doğru yönde eleştiriler olarak kabul edilmekte; hiçbir eleştiri Konferans tarafından somut olarak geri çevrilmemekte; genel olarak doğruluğu tespit edilen eleştirilerin ancak tek tek noktalarda "derinleştirilmesi ve tartışılması" gerekliliği kabul edilmektedir. Yön olarak genel doğruluk --bu "derinleştirilmesi ve tartışılması gereken" noktalardan bağımsız olarak-- en baştan kabul edilmektedir. Yani bu derinleştirme ve tartışmanın bu genel değerlendirmeye ters sonuçlar verebileceği en baştan dışlanan bir ihtimaldir.

GDS'li temsilcinin gerçekten "ustaca" formüle ettiği, ve Konferansın oybirliğiyle kabul ettiği bu karar tasarısı, gerçek anlamı ile Partinin çizgisini tartışılan her alanda kardeş örgütlerin belirlediği, ve önümüzdeki dönemde de belirleyeceği yönünde onlara verilen bir açık çek tir.

Konferansın hemen sonrasında; Konferans değerlendirilmesi sırasında Merkez Komitesinden bir yoldaş --ki bu yoldaş Konferansa katılmamış, değerlendirmeye bantları dinleyerek katılmıştı-- alınan bu karara dikkat çekmiş; bu kararın bu şekli ile doğru olmayan bir mutlaklık taşıdığını belirtmişti. Buna karşı Konferansa katılan 1 Nolu yoldaş; bu kararın onların her noktadaki eleştirilerinin haklılığının tespit edildiği anlamına gelmediğini, bu şekilde yorumlanmaması gerektiğini; kararda "bazı tartışılması ve derinleştirilmesi gereken noktaların" da olduğunu tespit edildiğini savunmuştu.

Yine bu kararın bu şekli ile doğru olmadığını savunan yoldaş, Konferans sonrası değerlendirmede, eski kardeş örgütlerin Konferans içinde özellikle 1 Nr'yı hedefleyen bir tavır içinde olduğunu tespit ettiğini, bunu pek anlamadığını belirtmiş, açıklama istemişti.

Bu konuda 1 Nolu yoldaş, kardeşlerin bu tavrının kendisine normal göründüğünü; kendisinin kardeşlerin bizim hatalarımızı aşmak için bize yardımcı olmak için hatalarımızı hedeflediklerini; belgelerin üreticisinin birinci derecede 1 No olduğu gözönünde bulundurulduğunda, hataları hedefleyen birinin ister istemez 1 Noyu hedefler görüneceği açıklamasını getirmişti.

Bugün bir dizi gelişmenin de ışığında geriye dönüp baktığımızda 1 Nolu yoldaşın, GDS'li tarafından formüle edilen karar tasarısı hakkındaki yorumunun yanlış olduğunu; aynı şekilde yine aynı yoldaşın II.Konferansın hemen ertesinde kardeş örgütler hakkındaki değerlendirmesinin yanlış; iyimser bir değerlendirme olduğunu tespit ediyoruz.

Biz bugün --bir dizi gelişmenin ışığında geri dönüp değerlendirdiğimizde-- II.Konferansın kardeşler açısından Partiyi bütünü ile kendi çizdikleri yörüngeye oturtmak için bir forum olarak kavrandığını; onların aslında bizim en azından belli yönetici yoldaş(lar)ımız hakkında olumsuz bir genel değerlendirilmeye sahip olduğunu ve fakat bunu açıkça ortaya koyamadıklarını; bir dizi Marksist-Leninist olmayan yöntemi kullanarak da görüşlerini hakim kılmaya çalıştıklarını; ve II.Konferansın --ve Konferansın hemen ertesinde bizim-- bunu kavramadığını tespit ediyoruz. (*)

Hiçbir yanlış anlamaya meydan vermemek için şunu belirtelim ki; biz Partinin 'kardeşlerin çizdiği bir yörüngeye girmesine' eğer bu yörünge gerçekten Marksist-Leninist bir yörünge ise, karşı değiliz. Sorun, kardeş örgütlerin II.Konferansta Partimizi oturtmaya çalıştıkları yörünge, bazı alanlarda onların bugünkü durumu, ve özellikle de kendi durumlarını teorileştirip Marksist-Leninist ilke seviyesine yükselttiği noktada başlamaktadır. Böyle alanlarda eski kardeşlerin çizdiği yörüngeye girme, Marksizm-Leninizmden uzaklaşma anlamına gelmektedir. İkinci Konferans ve II.Konferansın hemen ertesinde onun seçtiği Merkez Komitesi --yani biz-- işte tam da bunu görmüyorduk. İkinci Konferans --Konferans olarak-- hiç bir noktada eski kardeşlerin getirdiği görüşleri geri çevirmemiş; onların bir dizi yanlış görüşüne Konferans (çoğunluğu) tavır takınmamıştı. Konferansı değerlendirdiğimiz ilk anda biz de kardeş örgütlerin Konferans sırasında savundukları yanlışları; ve kullandıkları oportünist bir dizi yöntemi tespit edemedik.

Konferans ideolojik alanda kardeş örgütlerin kesin hakimiyeti altında geçen; ve bizim birçok yoldaşımızda onlarsız bir iş olmayacağı düşüncesini geliştiren bir konferanstı. Bugünkü değerlendirmemize göre, Konferanstaki bu atmosfer, kardeş örgütler tarafından bilinçli olarak yaratılmaya çabalanan bir atmosferdi. Ancak bu da II.Konferans sırasında ve hemen ertesinde, ne Konferans tarafından, ne de bizim tarafımızdan böyle değerlendirilemedi. (*) (Konferans tutanaklarının değerlendirilmesi için bkz. EK 2) (s.58)

Merkez Komitesi görevi parti açısından işte böyle bir ortamda devraldı. Durum kısaca şöyle idi:

İdeolojik-siyasi alanda: İkinci Konferans, Parti çizgimizdeki bir dizi sapmaya, hataya ve eksikliğe dikkat çekmiş; ve bugünkü çizgimizin henüz gerçek anlamda Marksist-Leninist bir temele oturmadığını; bir dizi konuda temelimizin sağlam ve yeterli olmadığını bilince çıkarmıştı. Partinin gerçek durumunun --ideolojik-siyasi çizgi açısından soruna yaklaşıldığında-- görüldüğünden kötü olduğu bilince çıkmıştı.

Bunun yanında Partinin bugüne kadarki çizgisinin esas sorumlularının --başta 1 No olmak üzere-- çok önemli sapmalar içine girdikleri, ağır hatalar yaptı anı da bilince çıkmış; ideolojik-siyasi "otorite" önemli ölçüde sarsılmıştı.

Buna karşı, bu sapma ve hatalara karşı esas eleştiriciler olan kardeş örgütlerin ideolojik-siyasi alandaki "otorite"si II.Konferansta ağırlığını kabul ettirmiş; alınan --onlar tarafından formüle edilen-- bir kararla da bu otorite resmen kabul edilmişti.

Partinin üyelerinin önemli bölümü, yapılan hatalara getirilen ağır eleştiriler karşısında ideolojik-siyasi alanda kendilerine güveni yitirmişti. Bir bölümde kardeş örgüt hayranlığı gelişmişti.

Gerçekte II.Parti Konferansında kardeşlerin katılımı ile ilgili karar, kardeş örgütlere, Partinin en yüksek organının iradesine atıfta bulunarak, Partinin kendi çizgileri yönünde yönetilmesi için yeterli dayanak sağlayan bir araçtı.

Konferansta gerçek durumumuzun bilince çıkması yönünde atılan adım, bir çok yoldaşa kendi geçmişimize bu kez de olumsuz olarak tekyanlı yaklaşma, herşeyi inkar etme eğilimlerini doğurmuştu. Konferans içinde bu kendini en açık bir biçimde, bizim aslında (kollektif bir eğitimimiz olmadığı gerekçesi ile) hiçbir konuda karar almamamız gerektiği görüşlerinin savunulmasına kadar varmıştı.

Konferans sonrasında bizim çizgimizin hataları, sapmaları ortaya konduca; onların özeleştirici bir biçimde gözden geçirilmesi gerektiği haklı düşünce ve talebi, yer yer inkarcılığa dönüşürken; esas olarak eleştirici pozisyonundaki kardeş örgütlerin getirdiği görüşler sorgusuz-sualsiz "genel olarak doğru" tespiti ile çizginin unsurlarını oluşturunuyordu. Konferans sırasında "kollektif eğitimi yapılmadı" gerekçesi ile bizim belgelerimizin karar olarak alınmasına karşı çıkan 10 No (sonradan Spartaküschü vatan kurtaran şabanlardan biri), sözkonusu olan kardeşlerin birlikte imza attığı bir belge olduğu zaman, o belgenin "kollektif eğitilmesi eksikliği"ni gerekçe olarak görmüyor, ve karar alınmasını savunabiliyordu.

- Toparlarsak: Yaptığımız ağır sapma ve hatalar sonucu kendi geçmişimize
- karşı kuşkucu ve inkarcı yaklaşımlar; buna karşı kardeş örgütlere karşı
- sı bir bölüm açısından aşırı iyimser, bir bölüm açısından ise hayran,
- eleştirisiz bir yaklaşım; Merkez Komitesi görevi devraldığında ideolojik-siyasi alanda partinin durumunu belirleyen öğelerdi.

Kadro açısından: İkinci Konferans sonrasında Merkez Komitesi görevi devraldığında, varolan Parti üyelerinin %85'i, Bolşevik/Menşevik bölünmesinde ilk bölünme anında Bolşevik saflarda yer alan ve tümü .. bölge teşkilatından olan yoldaşlardı. Varolan Parti üyelerinin %15'i bölünme sonrasında, bir süre sonra bizim saflarımıza katılmış olan yoldaşlardı. Bunlar da --%10'u Konferansın az öncesinde olmak üzere-- yurtdışına çıkmışlardı. Merkez Komitesi görevi devraldığında statüsü itibarıyla Parti Üyesi durumunda olup da ..'de olan kişilerle temas yoktu. Bu anlamda toplanan Konferans kelimenin gerçek anlamında bir yurtdışı teşkilatının konferansı idi. Konferans, tanınmama açısından katılmaları sakıncalı görülenler, ve görevli olarak dışarda bırakılan yoldaşlar dışında, bütün üyelerin katılımı ile gerçekleştirildi.

Objektif ortam (Devrimin ağır bir yenilgiye uğramışlığı olgusu; kitlelerin kendiliğinden hareketinin hemen hemen sifıra düşmüş olması olgusu; ağır faşist baskı şartları; Partinin içinde bulunulan anda gerçek durumunun yurtdışı teşkilatı durumu olması, yurtdışının kendine özel şartları; devrimin kısa sürede başarıya ulaşma imkanının olmadığı bilince çıkması, uzun süreli sabırlı bir çalışmanın gerekliliğinin bilince çıkması vb.) birçok yoldaşa daha Konferans öncesinde devrimci ruh ve insiyatifi; devrimci iyimserliği önemli ölçüde gerileten bir ortamdı. Merkez Komitesi görevi devraldığında, içinden "kadro"ların çıkacağı az sayıda Parti Üyesi içinde de kendi geçimini sağlama, geleceğini garanti altına alma kaygıları belirli ölçüde yeşermişti.

İkinci Konferansta Partinin --sadece Partinin değil, Dünya Komünist Hare-

ketinin-- içinde bulunduğu kötü durumun daha bir berraklıkla bilince çıkması; görevlerin büyüklüğünün daha bir açıklıkta görülmesi, bir dizi yoldaş açısından "profesyonel devrimcilik" düşüncesini daha da gerilere itme sonucunu doğurdu.

Partinin çizgisindeki ağır sapma ve hatalar ise yenilgici, kendine güvensiz bir ortamı yarattı. Birçok yoldaş görevlerin altından bizim kalkamayacağımız düşüncesi altında eziliyordu.

Kadrolar açısından görev devralındığında durum bu idi.

Örgüt alanında: İkinci Konferans sonrasında Merkez Komitesi görevi devraldığında, örgütsel alanda durum çok kötü idi. ..'de örgütlenmemiz yoktu. Bize sempati duyan, bizim görüşlerimizi savunan kişilerin varlığından haberdardık, ama bunlarla örgütsel bir temas yoktu. ..da ise Parti üyeleri, II.Konferans öncesinde birçok alanda ileri sempatizanlarla birlikte örgütlenmiş durumda idi. Merkez Yönetimi dışında bir Parti Hücresi yoktu. Bu anlamda Merkez Komitesi görevi devraldığında Partiyi yeniden örgütlemek görevi ile karşı karşıya idi.

İşte bu durumda görevi devralan Merkez Komitesinin önünde --Konferans tarafından tespit edilen-- şu görevler duruyordu:

İdeolojik-siyasi alanda:

Teorik çalışma alanında: Konferansta Partinin önüne önümüzdeki bir yıllık çalışma planı olarak şu plan konmuştu:

" Önümüzdeki 1 yıllık dönem için çalışma planı:

1. Temel eğitim

SBKP(B) Tarihi, 1., 2. ve 3. bölüm

Kaynak kitaplar: Karl Marks / Marksizmin Döğ Kaynağı / Marksizm ve Revizyonizm / Halkın Dostları Kimlerdir / Komünist Manifesto / Götüha Programının Eleştirisi / Ne Yapmalı / Bir Adım İleri, İki Adım Geri / İki Taktik

Parti inşası ile ilgili seçilmiş bazı tekstler de okunacak.

İki aşamalı parti inşası

Parti içi mücadele

Demokratik Merkezîyetçilik ve illegalite

2. Ortak Açıklamalar

Şimdiye dek çıkan polemik eleştirileri ve polemik yazısının kendisi

Mao Ortak Açıklaması

Mao 1-5

3. İbrahim Kaypakkaya'nın elimizdeki tüm yazılarının incelenmesi

Şimdiye dek çıkan yayınların incelenmesi

(Yeni sorunları işleyen yayınlar yayınlanmadan tartışılacak)

Türkiye devriminin özel programatik sorunları üzerine tartışma:

- Milli mesele

- Kemalizm

- Sosyo-ekonomik yapı. Özellikle devrim tipleri sorunu.

4. Konferans Raporu ve Konferansla ilgili diğer belgeler

- Kardeş örgütlerin getirdiği eleştirilerin, kalan çalışmaların tespiti

- Kadroların değerlendirilmesi."

Bu çalışma planının hedeflenen bir yıl içinde değil, geçen iki yılı aşkın süre içinde de uygulanmamış olduğu bir olgudur.'

Temel eğitimde şimdiye dek SBKP(B) Tarihi'nin ilk iki bölümü, kaynakları ile birlikte incelenmiştir.

Ortak açıklamalar bölümünde, şimdiye dek çıkan polemik eleştirileri ve polemik yazısının kendisi henüz yapılmamıştır.

Mao ortak açıklaması yapılmıştır; ama tartışmaların sonuçları bütün parti içinde değerlendirilmemiştir.

Mao 1-5 değerlendirmesi (eski kardeşlerin yazısı) henüz çıkarılamamıştır.

İbrahim Kaypakkaya'nın tüm yazılarının incelenmesi görevi çözülmemiştir.

Şimdiye dek çıkan yayınların incelenmesi görevi çözülmemiştir.

Türkiye devriminin programatik sorunları üzerine tartışma bölümünde ele alınan konularda, varolan yerden ileri bir adım atılmamıştır.

Konferans Raporu ve konferansla ilgili diğer belgelerin değerlendirilmesi görevi son dönemde ele alınıp, çözülmesi yönünde adımlar atılmıştır.

Sorun böyle konunca, ortada bir "Konferans kararı"nın uygulanmaması vardır. Bunu nasıl değerlendireceğiz?

Önce bu karar alınırken, bu kararı gündeme getiren 1 Nolu yoldaşın, zaman konusunda söyledikleri dikkate alınmalıdır. Yoldaş bu konuda bu zamanın yetmeyeceği konusunda getirilen bir itiraza cevap verirken, zamanı hedef olarak ortaya koyduğumuzu, bu zaman dilimi içinde bu planı gerçekleştirmeye çalışmamız gerektiğini, ama eğer zaman yetmez ise, açıktır ki bunun uzatılacağını vb. belirtiyor. (Bkz. Konferans Tutanağı, s.528)

İkinci olarak, temel eğitim konusunda 1 No'nun savunduğu uygulama önerisinin; kaynakların tümünü tüm partinin incelemesi şeklinde olmadığı bilince çıkartılmalıdır. (Bkz. Konferans Tutanağı, s.87)

Böyle yapıldığında, açıktır ki temel eğitim için ayrılan zaman daha kısa olurdu.

Üçüncü olarak bu plan, parti hücrelerinin sık aralıklarla (en az ayda iki kez) ve uzun zaman (hafta sonu) toplanması planı ile birlikte düşünülmüştür. (Bkz. Konferans Tutanağı, s. 529)

Gerek ikinci, gerek üçüncü şartlar yerine getirilmiş olsaydı bile bugün iki yıllık uygulamanın sonunda şunu rahatlıkla tespit edebiliyoruz ki; Konferansın bir yıllık olarak tespit ettiği plan; eğer yapılmış olmak için yapılmayacaksa, gerçekten ele alınan konular tartışılacaksa, bizim içinde bulunduğumuz durumda uygulanamaz bir plandı. İkinci Konferans bu planı çıkartırken, zaman konusunda sübjektif, yanlış bir karar almıştı. Ve bu kararın yanlışlığı uygulamada ortaya çıktı.

Bu karar ayrıca, temel eğitim dışında neyin öncelikle ele alınacağı sorusuna da berrak cevap vermeyen bir plandı. Bu açıdan da bu plan yanlıştı.

Merkez Komitemiz bu planın somut olarak nasıl uygulanabileceği sorunu üzerine tartıştı ve Mayıs 1982'de, henüz kardeşlerle 1 Mayıs tartışması sonraki biçimi ile gündemde değilken şu planı uygulayacağını ilan etti:

"	ML TEMEL EĞİTİM BÖLÜMÜ	DİĞER TEORİK ÇALIŞMA BÖLÜMÜ
I.	-----	İç organ sayı 1: Konferans Üzerine
II.	SBKP(B) Tarihi-Kısa Ders I. Bölüm	İç organ sayı 1: Parti Üzerine tartışma İç organ sayı 2: Cephe sorunu

III. Lenin: "Marksizmin Oç Kaynağı ve Oç Ügesi" "Karl Marx" "Marksizm ve Revizyonizm"	Mao Zedung'un kazanımları/hataları üzerine Ortak Açıklama
IV. Karl Marx-F. Engels: "Komünist Manifesto"	Stalin'e karşı tavır, Marksist-Leninistlerle her türden oportünistleri ayıran temel kıstaslardan biridir
V. Karl Marx: "Gotha Programının Eleştirisi"	Uluslararası Komünist Hareketin Genel Çizgisi Üzerine Bir Öneri (ÇKP'nin 25 maddelik önerisi) GDS'den yoldaşların Polemik eleştirilerinin ilk iki sayısı
VI. Lenin: "Halkın Dostları Kimlerdir"den, son 11 sayfa ve ek III (Lenin BE, c.1, Olke Yay. s.293-304 ve 333-339) (Sol Ya. s.186-198 ve 227-234)	Lenin/Stalin İki aşamalı parti öğretisi üzerine yazılar
VII. Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi (Lenin) (Tarafımızdan çıkarılan özet ve kitaptan alıntılar) SBKP Tarihi I.Bölümün sonuçlandırılması	İki aşamalı parti inşası öğretisi ve biz
VIII.SBKP/B Tarihi Kısa Ders II.Bölüm	Parti inşası ve oportünistler
IX. "Ne ile Başlamalı?" ve "Ne Yapmalı?" - İlk III bölüm	GDS-AMLK-WBK'nın Polemik eleştirisi 3.Bölüm
X. "Ne Yapmalı?" IV. ve V. Bölüm	Kardeşlerin Polemik eleştirisi 4.Bölüm
XI. "Bir Adım İleri/İki Adım Geri"	Kardeşlerin Polemik Eleştirisi 5.Bölüm
XII. SBKP/B Tarihi Kısa Ders II.Bölümün sonuçlandırılması	Parti içi ideolojik mücadele ile ilgili Marks, Engels, Lenin, Stalin'in yazıları

Merkez Komitesinin planı, daha sonra temel eğitime paralel olarak Konferans değerlendirilmesini, daha sonra da İbrahim Kaypakkaya'nın yazılarının değerlendirmesini gündeme getirmektir.

Bu plan da, aynı Konferans planı gibi, henüz gerimizde yeni biçimde bir parti çalışması deneyinin yokluğu şartlarında hazırlanmış bir plandı. Bu planın da, yalnızca temel eğitimle ilgili bölümü, iç yayın organının değerlendirilmesi, Mao ortak açıklamasının değerlendirilmesi, Stalin yazısının değerlendirilmesi, ve iki aşamalı Parti İnşası ile ilgili Lenin ve Stalin'in yazıları bölümleri iki yıl içinde bitirilebildi. Bunun dışında bir de bu plan içinde yer almayan 1 Mayıs tartışması parti hücre çalışmalarında önemli yer aldı.

Bugün geri dönüp değerlendirdiğimizde Merkez Komitemizin bu planının da --1 Mayıs tartışması araya girmemiş olsaydı da-- hedeflenen zaman dilimi içinde gerçekleştirilmesinin imkansız olduğunu; 12 toplantıda bunca yüklü bir programı kaldıracak bir seviyeye sahip olmadığımızı tespit ediyoruz. Bu plan da zaman açısından sübjektif bir plandı. Yanlıştı. Partinin gerçek durumunu, sorunların derinliğini tam olarak kavramadığımızı gösteren bir plandı.

Konferansın kabul ettiği plan yalnızca zaman dilimi açısından uygulanmakla kalmadı; bunun dışında Konferansta 1 Nolu yoldaşın savunduğu, temel eğitimde kaynakların herkes tarafından incelenmesini öngörmeyen şekildeki eğitim yerine, kaynakların da bütün Partililer tarafından incelenmesi şeklinde uygulanarak, bir anlamda bu planın uygulanması ile ilgili genel eğilimi yansıtan düşünceden de uzaklaşıldı. Eğitimde "Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi" dışındaki tüm kaynaklar partinin bütünü tarafından incelendi. Bazı hücrelerde "Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi" de bütünüyle incelendi. Bazı yerlerde ise özetlerle yetinildi

Merkez Komitesi olarak biz Konferansın aldığı kararın bizim uyguladığımız biçimde uygulanmasını doğru buluyoruz. Bu noktada Konferans kararı berrak bir şekilde şu veya bu biçimi öngören bir karar olmadığı için, uygulamanın bu noktada kararla doğrudan bir çelişme içinde olduğunu da düşünmüyoruz. Uyguladığımız biçim, bugün henüz çekirdeğin yaratılmamış olduğu gözönüne alınırsa, ve yoldaşlarımızın hiçbirinin bugüne kadar benzeri bir temel eğitimden geçmedikleri gözönüne alınırsa, doğru, bugün Partinin ihtiyacı olan biçimdir.

Geldiğimiz noktada bugün artık Parti üyeleri arasında seviye farkını da gözönüne alan ayrımlı bir eğitim çalışmasına yönelmeyi doğru buluyoruz.

Bundan kasdettiğimiz, Parti üyeleri için kaynakların incelenmesinden vazgeçen bir eğitim değildir.

Kasdettiğimiz, genel seviyeye göre daha ilerde olan yoldaşların daha hızlı ve kapsamı daha geniş bir eğitim çalışması içine sokulmasıdır.

Bu içinde bulunduğumuz somut durumda en başta Merkez Komitesi için ele alınması gerekir; ve belirli düzenlemelerle yapılması mümkün olan şeydir.

Kadro alanında: Konferans Merkez Komitesine, görevi devraldıktan sonra hücreleri kurmadan önce, geçen dönemde Parti Üyesi statüsünde olan ve bolşevik saflarda kalan tüm yoldaşların durumunu inceleme ve Parti Oyeliğine layık görülmeyenleri üyelikten çıkarma yetkisi vermiştir.

Ayrıca şu karar da Konferans tarafından alınmıştır:

" ÖRGÜTLENME ÜZERİNE

...
Parti örgütlenmesinin içine aralarında bütün temel ideolojik sorunlarda birlik olanlar alınmalıdır. Temel ideolojik sorunlarda ayrı düşünenlere dayanarak (Bugün nasıl olsa tartışıyoruz, görüş ayrılıklarını parti içindeki tartışma ile aşarız gerekçesi ile) parti örgütlenmesine gitmek, Leninist bir örgütlenme değildir. Yeniden örgütlenmeye gidildiğinde, temel konularda görüş ayrılığı olanlara örgütlenmede kesinlikle dayanılmamalıdır. Bunlar parti içinde değil, parti çevresinde eğitilme ve çalışılmalıdır...."

Böyle bir kararın alınmasında birinci derecede rol oynayan etken şu idi: Bolşeviklerin birinci Konferansından sonra bizim sorunlar üzerine tartıştığımızı gören bir dizi "bağımsız" devrimci --öncelikle de eski DHB çevresinden gelenler-- bizim etrafımızda toparlanmaya başlamış ve bizim yaptığımız geniş eğitim toplantılarına katılmaya başlamışlardı. Bunlar eğitim çalışmalarını dışında yaptığımız pratik çalışmalara da belli ölçülerde katılıyorlardı. Ve istekleri bizim içimizde örgütlenmekti. Yapılan eğitim çalışmalarında bunlar ile aramızda bir dizi sorunda görüş ayrılıkları olduğunu, herşeyden önce de sorunlara yaklaşımlarda ayrılıklarımız olduğunu gördük. Bu yaklaşım farklılıkları ortadan kalkma yönünde gelişecek yerde, her geçen gün daha berraklaşarak ortaya çıkıyordu. Şimdi Parti örgütünün bir anlamda yeniden kurulacağı bir durumda, bu kişilere Parti örgütü içinde yer verilmesi en başından yeni bir bölünmenin tohumlarını atmak olurdu. Bu karar öncelikle bizim bunu yapmayacağımızın bir ilanı idi. Bu karar tasarısı kaleme alındığında henüz Konferans sırasında 13 No ile ortaya çıkan görüş ayrılıkları ortada yoktu; Kompüter yazısının yazarı olan yoldaşın durumu ise bu karar tasarısında dikkate alınmamıştı.

Aslında "Temel konularda görüş ayrılıkları olanların Parti örgütlenmesi içine alınmaması" yönünde bir karar; bütün Komünist Partilerin tüzüğünde yer alan, "Parti Oyesi" olmanın minimum şartlarından biri olan, "Partinin Programını kabul etmek" hükmünün bizim şartlarımızda ifadesi anlamına gelmektedir ve doğrudur. Sorun bu hükmün nasıl uygulanacağı sorunudur.

Merkez Komitemiz ilk toplantısında varolan üyelerin durumu üzerine görüşmüş; özellikle iki üye ile Partinin çoğunluğunun görüşleri arasında köklü görüş ve yaklaşım farklılıkları olduğu tespiti yapılmış; ve fakat bu üyeleri içinde bulunulan anda üyelikten çıkarmanın --henüz bu üyelerle sağlam bir ideolojik mücadele yürütülmemiş olduğu için-- idari tedbiri ideolojik mücadelenin önüne geçirmek anlamına geleceği anlayışıyla, doğru olmadığı sonucuna varmıştır. Bu üyelerle varolan görüş ayrılıklarının üzerine gidilmesi, ideolojik mücadelenin hızlandırılması; bu üyelerin görüşlerini yazılı sistemli olarak ortaya koyabilmeleri için şartların yaratılması; ve bu üyelere örgütsel alanda mümkün olduğunca dayanılmaması kararını almıştır. 13 No ile ilgili olarak alınan karar kendine yazılı olarak duyurulmuş; diğer yoldaşın en son yazdığı yazılar Parti içinde yayınlanmış; görüş ayrılıklarının yoğunlaştığı Kompüter yazısına cevap verilmiştir.

Merkez Komitemiz bunun dışında bir dizi üyeye daha önceki hataları, ve tavırları ile ilgili soru soran, uyaran, eleştiren bir dizi mektuplar yazmıştır.

Biz bugün geri dönüp değerlendirdiğimizde; Konferansın aldığı kararın Merkez Komitesi tarafından yukardaki biçimde yorumlanarak uygulanmasını doğru buluyoruz. Bunun dışında Merkez Komitesinin başlattığı, kadroları yaptıkları hataları, tavırları vb. konusunda yazılı olarak uyarma yönteminin de doğru olduğu düşüncesindeyiz.

Merkez Komitemiz bütün üyeleri üye olarak tutmuş, bunun dışında layık görülen birtakım yoldaşlara üye adaylığı teklifi götürmeyi kararlaştırmış, üye ve adayları Parti Hücreleri içinde en başından itibaren --Konferans kararına uygun olarak-- örgütlemiştir.

Hücreler içinde örgütlenen üyeler hücre çalışması içinde denenmiş; değerlendirilmeleri konusunda iki yıllık tecrübe önemli malzeme sağlamıştır.

Merkez Komitemiz Partinin gerçek durumunu anlamak için, ..'daki üyeler arasında --ki başta da belirttiğimiz gibi bu dönemde ..'deki üyelerle doğrudan bağ yoktu-- bir anket düzenlemiş ve üyelere --sadece onlara değil, adaylara ve örgütlü yakın sempatizanlara-- şu soruları yöneltilmiştir:

"..daki yoldaşlar için soru listesi

1. Türkiye'deki yerleşim bölgeniz neresidir?
2. Sınıf kökeniniz nedir? (Aileniz nereden geliyor?)
3. Medeni hal?
 - a) Bekarsanız, evlenme konusunda düşündüğünüz?
 - b) Evli iseniz: Geçinebiliyor musunuz?
Geçinemiyorsanız, perspektifiniz nedir?
 - c) Çocuğunuz var mı? Kaç tane? Yaşları?
4. Bugünkü durumda ne işle uğraşıyorsunuz? (Meslek durumu)
 - a) İşçi iseniz:
 - Kaç yıldır düzenli çalışıyorsunuz?
 - Ne işçisisiniz?
 - Aldığınız ücret nedir?
 - Ailenizde sizin dışınızda çalışan var mı?
 - Ne işte çalışır?
 - Ne kadar ücret alır?
 - b) Öğrenci iseniz:
 - Hangi dalda öğrenim görüyorsunuz?
 - Okulla ilişiginiz ne zaman kesilecek?
 - Nasıl geçiniyorsunuz?
 - c) Diğer mesleklerdenseniz:
 - Mesleğiniz?
 - Geliriniz?
5. Memlekette ailenizin geçim durumu nasıldır?
Bakmakla yükümlü olduğunuz kimse var mıdır?
Varsa ne kadar yardım ediyorsunuz?
6. Herhangi bir mal varlığınız veya birikmiş paranız var mı?
Nedir? Miras yolu ile varlığınız olur mu?
7. Borcunuz var mı? Ne kadar? Nasıl ödüyorsunuz?
8. Ne kadar düzenli aidat ödüyorsunuz?
9. Eğer Parti işçisi iseniz:
Giderleriniz için Partiden ne kadar aylık alıyorsunuz?
10. Bulunduğunuz ülkede legal misin? Tam olarak durumun nedir?
(Pasaportun kaç yıllık, Oturman kaç yıllık vs.)
11. Türkiye'de aranma durumun var mı? Varsa ne ile ilgili?
12. Askerlikle ilgin var mı?
13. Memlekete gitme konusunda düşüncelerin nedir?
 - a) Bugün görev verilse gitmeye hazır mısınız?
Değilse hangi sebeple?
 - b) Henüz hazır değilsen, bu konuda perspektifin nedir?

c) Memlekete gitme halinde:

- Kendi imkanlarıyla yerleşme imkanın var mı? Nerede, nasıl?
- Kendi imkanlarıyla iş bulma imkanın var mı? Nerede, nasıl?

14. Ne zamandan beri "sol" hareketle ilişki içindesin?

"Sol"cu olmanın sebebini kısaca anlat.

15. Parti ile ne zaman ilişkiye geçtiniz?

Parti ile ilişkiye geçmenizin özel sebebi var mı? Nedir?

16. Parti ile ilişkiye geçtiğinizde eleştirdiğiniz noktalar var mı idi? Nelerdi? Bu görüş ayrılıkları konusunda nasıl tavır takındınız?

17. KK (HB) hizibi ile ayrılık sırasında Partide miydiniz? Tavrınız ne oldu?

18. Son ayrılıkta tavrınız nasıl oldu?

19. II.Bolşevik Konferansın aldığı kararlarla ve II.Konferansta hakim olan anlayışlarla hemfikir olmadığınız noktalar var mıdır? Neler?

20. Özellikle sorun olarak gördüğünüz noktalar, acilen çözülmesi gerektiğini düşündüğünüz sorunlar var mı? Nedir?

21. Özel yeteneğiniz var mı?

Geliştirilmesini gerekli gördüğünüz yönünüz var mı?

22. Özel olarak belirtmek istediğiniz şeyler var mı? "

Bu sorulara verilen cevaplar şu genel tabloyu ortaya çıkarmıştır:

Ankete katılan parti üyelerinin büyük çoğunluğu ..'da Parti ile temasa geçmiş, partili olmuş; ..'de mücadele tecrübesi olmayan kişilerdir.

Bir bölümünün ..'ye legal yerleşme imkanı yoktur.

Legal yerleşme imkanı olanlardan hiçbiri kısa süre içinde ..'ye gitme, yerleşme yönünde bir istek belirtmemektedir. Gerekçe siyasi geriliktir.

Yoldaşların büyük çoğunluğu ..'ye gitme konusunda "görev verildiğinde gitmeye hazır" olduklarını belirtiyorlar. Ama somut olarak "beni gönderin" önerisi getiren yok.

İki yoldaş, kendilerini "çetin mücadele koşulları" nedeni ile hazır görmediklerini belirtiyorlar. (Bunlar sonradan Spartaküs'e geçen 8 ve 10' - dur.)

Bir yoldaş ise yalnızca hazır olmadığını belirtiyor. Görev verilirse tavrının ne olacağı konusunda bilgi vermiyor.(5)

Her halde ortaya çıkan durum, ..'ye gitme konusunda bir perspektifsizliğin, en azından somut bir perspektifsizliğin var olması durumudur.

İkinci Konferansın çizgisi konusunda bir yoldaş (13) bir dizi önemli konuda hemfikir olmadığını belirtmekte; diğer yoldaşlar (bir yoldaşın yok) çizgiye es olarak katıldıklarını belirtmekte, daha çok açıklanması yönünde talep getirdikleri konuları saymaktadırlar.

Merkez Komitesi görevi devraldığında Parti Üyelerinin çok büyük bölümünü geçindirme için çalışmakta, bundan arta kalan zamanını Parti çalışmalarına ayırma durumundadır. Meslekten devrimci olma yönündeki istekler önemli ölçüde zayıflamıştır.

Merkez Komitesi görevi devraldığında elinde "kadro malzemesi" geneli itibarı ile böyle bir görünüm içinde idi.

Konferansta profesyonel kadro siyaseti konusunda alınan karar şöyle idi:

- Tüm parti üyeleri, parti gerekli gördüğünde parti işçisi olarak çalışmaya hazır olmalıdır. Buna hazır olmayan parti üyesi olmamalıdır.
- Tüm profesyonel parti kadrolarına parti tarafından tespit edilecek belli bir miktarda maaş verilmelidir. Bu maaş kadronun yaşaması için gerekli ihtiyaçları (Oturma/yeme/içme/giyinme/kişisel gereksinimler) giderecek düzeyde olmalı; fakat hiçbir şekilde biriktirme yapmasına imkan vermeyecek düzeyde olmalıdır. Yani profesyonel çalışma yapan bir kadronun, dışarda çalışma ile karşılaştırıldığında kaybı olacaktır ve olmalıdır. Partinin işsizler açısından iyi bir iş alanı olmasını engellemek için bu tedbir gereklidir.
- Profesyonel parti kadrosu sayısı eldeki imkanlara göre tespit edilmelidir.
- Profesyonel kadrolar en çok denenmiş; en istikrarlı; yozlaşma ihtimali en zayıf görülen kadrolar arasından seçilmeli, denenmemiş kişiler kesinlikle profesyonel kadro haline getirilmemelidir.
- Genelde eldeki bütün imkanlar zorlanarak parti içinde ve çevresindekilerin legallığı korunmaya çalışılmalı; çok zorunlu kalınmadığı halde kişiler --imkan olduğu halde-- illegal hale getirilmemelidir."

Burada tespit edilen siyasetin en başında parti üyelerinden partinin verdiği her görevi yapmaya ve parti işçisi olarak çalışmaya hazır olmasını beklediği, buna hazır olmayanın parti üyesi olmaması gerektiği belirtiliyordu. Görüşümüze göre böyle bir talep doğru bir taleptir. Ancak Merkez Komitemiz bu talebi kelimenin tam anlamıyla uygulamadı. Bugünkü Parti Üyelerinin önemli bölümünün gerçek durumu, parti işçisi olmaya hazır olmamalarıdır. Bunu bazı görevlendirmelerde Merkez Komitesi bazı yoldaşların şahsında yaşadığı deneyimlerden yola çıkarak söyleyebilecek durumdadır. Buna rağmen bugün parti işçisi olarak çalışmaya hazır olmayan bir dizi yoldaş da parti üyesi statüsündedir. Burada alınan karar ile uygulama arasında bir çelişme vardır. Hangisi yanlıştır? Alınan karar mı, uygulama mı?

Merkez Komitesi olarak biz ikisinin de yanlış olmadığı görüşündeyiz. Alınan kararda ifade edilen şey, Marksist-Leninist bir parti için, hele hele henüz işin başında olan bir parti için doğru olan bir tespittir. Ama bizim gerçek durumumuz bu talebi bugün uygulamamıza izin vermeyen bir durumdur. Bizim için bu talep bugün açısından varılması gereken bir hedef, ilerlememiz gereken yönü gösteren bir taleptir. Bugün bu noktada yapılacak iki şey vardır. Bu talebi bütün yoldaşlara getirmek, hazır olmayanları Parti Üyeliğinden çıkarmak; ki partinin maddi olanakları zaten böyle bir teklifi bütün üyelere getirmeye izin vermemektedir. Ve ayrıca bütün üyeler de parti işçisi olacak yetenek ve seviyede değildir. O halde bu yol görünürde bir yoldur. Diğer alternatif ise varolan imkanlar çerçevesinde, varolan üyeleri olduğu gibi değerlendirmek, ve onları adım adım ideal olana, parti işçisi olmaya hazır olmaya doğru geliştirmektir. Merkez Komitemiz ikinci yolu seçmiştir. Ve bugün parti işçisi olmaya hazır olmayan üyeleri yalnızca bu nedenden ötürü parti üyeliğinden çıkarmamış; ve fakat verilen görevleri yapmaya hazır olmayan, bunları yapmayan veya aksatan üyelere de tavırlarının gerçek bir komüniste yakışmayan tavırlar olduğunu açıklamış, bu tavırların düzeltilmesini talep etmiştir. Biz Merkez Komitesinin seçtiği bu yolun gerçek duruma uygun, doğru yol olduğunu düşünüyoruz.

Parti üyelerinden "partinin verdiği her göreve ve parti işçisi olarak çalışmaya hazır olması"ni talep etmek; aslında bütün Komünist Partilerinin tüzüklerinde yer alan, Parti üyesi, partinin verdiği her görevi yapmaya hazır olmalıdır şeklindeki genel hükmün tekrardan başka bir şey değildir.

Burada "Parti işçisi olmaya hazır" olmanın özel olarak belirtilmiş olmasının anlamı; buna verdiğimiz önemi göstermektir. Gerçekten de bizim bugün öncelikle ihtiyaç duyduğumuz üyeler "parti işçisi olmaya da hazır olan"; yalnızca sözle hazır olduğunu açıklayan değil, buna yetenekleri olan, ve kendini bu yönde geliştiren üyelerdir.

Örgüt alanında: II.Konferans sonrası görevi devralan Merkez Komitesinin bu alandaki görevi "yeniden bir örgüt yaratmaktı" şeklinde özetlenebilir.

II.Konferans yalnızca bir Merkez Komitesi seçmişti, görev bu hücre önderliğinde bütün partililerin, ve sempatizanların örgütlenmesi idi.

Konferans sonrasında Merkez Komitesinin ilk ele aldığı işlerden biri örgütlenme sorunu oldu. Bununla ilgili olarak önce varolan üyelerin durumu üzerinde görüşüldü.

Seçilen Merkez Komitesinin üyelerinin mümkün olduğunca bir yerde olmaları, ve sürekli görüşebilme imkanlarının olmaları, işlerin düzgün yürümesi açısından en iyi durum olarak tespit edildi.

Üyeler (..'da) Merkez Komitesinin önderliğinde hücrelerde örgütlendi. Ayrıca üyeler dışında bir de Sempatizan Komite Merkez Komitesi önderliğinde örgütlendi.

..' ile ilgili olarak derhal ..'de olan yoldaşlarla temas imkanlarının araştırılması, ve oradaki örgütlenmenin gelişmelere göre ele alınması kararlaştırıldı. Başlangıçta, simdilik ..'de varolanların doğrudan Merkez Komitesi ile temasta olması, arada bir kademe olmaması görüşünde birleşildi.

Örgütlenmede II.Konferans sonrası kurulan örgütlerde çeşitli zorunlu de işliklikler yapıldı. Bu konularda somut bilgiyi daha aşağıda vereceğiz.

1 B) GELİŞMELER:

1. ESKİ KARDEŞLERLE POLEMİK

İkinci Konferans, yukarıda tespit ettiğimiz gibi, eski kardeş örgütlerin kesin ideolojik hakimiyeti altında geçmişti. Onlar bu Konferansta Partiyi kendi istedikleri ideolojik-siyasi yörüngeye oturtma yönünde önemli bir başarı kazanmışlardı.

Bizler ikinci Konferans sırasında eski kardeş örgütlerimizin bir dizi hata ve sapmasını görememiştik; ve doğal olarak bunlara karşı da bir mücadele yürütememiştik.

Alınan ve Partiyi gerçekte kardeş örgütlerin kesin uydusu haline getirmeye yönelik kardeş örgütlerin Konferansa katılması ile ilgili kararı iyimser bir şekilde yorumluyorduk. Getirilen bütün eleştiri ve önerilerin, tüm sertliğine rağmen iyi niyetle getirildiğini, amacının bizim hatalarımızı aşmada bize yardımcı olmak olduğunu düşünüyorduk.

II. Konferanstan sonraki gelişmeler bizim bu değerlendirmelerimizin yanlış olduğunu gösterdi.

II. Konferanstan sonra bizim ideolojik ve siyasi gelişmemizde kardeş örgütlerle, ve Parti içinde yürüttüğümüz (ki kardeş örgütlerle yürüttüğümüz mücadele de bir anlamda içteki, kendi içimizdeki bir mücadele idi) ideolojik mücadele belirleyici rol oynadı.

Kuşkusuz bizim ilerlememizde bütün mücadeleler içinde en belirleyici olan bu dönem için eski kardeşlerle yürüttüğümüz ideolojik mücadele oldu. Şimdi bu mücadelenin çeşitli aşamalarda nasıl yürüdüğüne kısaca bir göz atalım:

Eski kardeş örgütlerle polemğin sertleştiği ilk nokta 1 Mayıs polemikidir.

Bu polemğin gelişmesi şu aşamalardan geçmiştir:

* 12 Haziran 1982 tarihli mektuba kadar olan dönem:

1 Mayıs konusundaki polemik önce düzenlenecek olan yürüyüşlerin biçimi konusunda çıktı. Eski kardeş örgütler bir yürüyüş yapılmasını, biz ise üç yürüyüş yapılmasını istiyorduk.

Bu noktada eski kardeş örgütler sorunun;

- + DGB'ye karşı mücadele eylemi yapıp/yapmamak olduğu
- + 1 Mayıs'ın ırzına geçilmesine göz yumup/yummamak olduğu
- + Pratikte proleter enternasyonalisti yürüyüş yapıp/yapmamak olduğu

vb.ni koydular. (Bkz. GDS'in 10.4.1982 tarihli mektubu, Belge 3, GDS, MLPÖ ve WBK ile TKP/ML(B) arasında 1 Mayıs 1982 konusunda sürdürülen tartışmanın tüm belgeleri (Mavi Kitap), s.14)

Biz sorunun böyle olmadığını, ayrılığın gösterilmek istenen bu noktalarda olmadığını; ancak aramızda "kitle sorununa yaklaşımda bir ayrılığın" görüldüğünü belirttik.

1 Mayıs'ın ertesinde yapılan değerlendirme toplantısında bizim temsilcimize kardeş örgütler adına GDS, daha önce getirdiği eleştirileri tekrarladı. Biz de kendi görüşlerimizi yineledik. Bu konuda polemğin sürdürülmesi, karşılıklı yazılar çıktıktan sonra geniş toplantılar düzenlenmesi yönünde fikir birliğine varıldı.

Polemğin bu aşamasında henüz "kardeşlik ilişkilerinin zedelendiğinden", "tehlikede olduğundan" vb. söz yoktu. (Bkz. Mavi kitap, Belge 16, s.304)

Bu t... itıdan çok değil iki hafta sonra eski kardeşler adına 12 Haziran tarihli bir mektup geldi. (Bkz. Mavi Kitap, belge 19, s.319)

Bu mektup, 1 Mayıs öncesinde derneklerde yapılan toplantılarda kardeş örgütlerden GDS'in tavrına karşı koyulan görüşleri içeren Merkez Komitesi mektubunu "rezalet belgesi" olarak niteleyen; ve "kardeşlik ilişkilerine önem veren her parti üyesinin en birincil görevi bu belgenin geri alınması için mücadele etmektir" diyen bir belge idi.

Kardeş örgütlerden bu mektup gelene kadar, Merkez Komitemiz polemiğin bütün sertliğine rağmen bu noktadaki çatışmanın "kardeşlik ilişkilerini" sorun haline getirecek bir düzeyde bir polemik olarak değerlendirmiyordu. Kardeş örgütlerin bu mektubu ile polemik yeni bir boyut kazanıyordu.

Merkez Komitemiz bu mektubu gerek içeriği, gerek yöntemleri bakımından vahim bir belge olarak değerlendirdi. Ve daha önce planladığı çalışmanın bu durumda yürüyemeyeceği; 1 Mayıs polemiğinin --temel eğitim yanında-- Parti Hücrelerinin çalışmalarının merkezine konması, ve öncelikle bu konuda tavır takınılması gerektiği sonucuna vardı.

Merkez Komitemizin bu aşamadaki değerlendirmesi eski kardeş örgütlerin gerçekte Merkez Komitesine güveni olmadığı; ve fakat henüz açıkça Merkez Komitesini devirin çağrısı yapmak için de durumu olgun görmediği şeklinde idi. (Bkz. Mavi Kitap, Belge 20, s.321)

Onlar açıkça kardeşlik ilişkilerinin sürmesi veya sürmemesi sorununu "utanç" belgesi dedikleri belgenin geri çekilmesi veya çekilmemesine bağlamışlardı.

Bu noktadan itibaren ya bu belge ve bu anlayış yokmuş gibi davranılır, "normal" işlere devam edilir; ya da bu belge ve belgede yapılan tespitler ciddiye alınır, ona uygun davranılırdı.

Merkez Komitemiz ikinci yolun doğru olacağı görüşünde idi. Bu görüşüne uygun olarak hem eski kardeş örgütlere, hem de Partiye 1 Mayıs polemikleri konusunda tartışmayı öne almak istediğini bildirdi.

12 Haziran tarihli mektuplarında 1 Mayıs polemiği içinde ortaya çıkan bir belgenin geri çekilme veya çekilmemesini kardeşlik ilişkilerinin kısıtlanması haline getiren eski kardeş örgütler, bu kez yaşanan somut pratikle doğrudan bağı kurulmadan yürütülen tartışma yerine; yaşanan somut olaylarla bağı kurularak yürütülecek bir tartışmanın kendileri için vereceği kötü sonucun bilincinde olarak; 1 Mayıs polemiğinin çıkış noktası olmaması gerektiği yönünde bir polemiğe girdiler. Böyle bir tavrın çok daha derin çelişmeleri gözlerden gizleme anlamına geleceğini vb. savundular.

Merkez Komitesi eski kardeş örgütlerin bu tavrı hakkında da Partiyi bilgilendirdi; ve kendi planını Partinin oyuna sundu.

Parti büyük çoğunlukla Merkez Komitesinin planını destekledi.

Bu plan şöyle idi:

" Bundan böyle hücre toplantılarında, hücre toplantılarının 'Diğer teorik çalışma'ya ayrılan ikinci bölümü öncelikle kardeşlerin getirdiği eleştirilerin değerlendirilmesi çalışmasına ayrılacaktır.

Kardeşlerin eleştirilerinin değerlendirilmesi ve cevaplandırılmasında, 1 Mayıs tartışması ile başlanacaktır. Bu tartışma ideolojik çelişmeleri pratikte yansıtan bir tartışma olduğu için, sorunların kavranması açısından bu tartışmanın çıkış noktası olarak alınması doğrudur. Zaten GDS'in en son takındığı tavır sonucu, bizim açımızdan 1 Mayıs sorununun öne alınması kaçınılmaz hale gelmiştir. GDS, 'kardeşlik ilişkilerinin yeniden iyileştirilmesi'nin bir önşartı olarak, Merkez Komitesinin 22.4.1982 tarihli yazısını geri çekmesini Partiden talep etmekte, bütün Parti hücrelerini bu konuda tavır takınmaya davet etmektedir. Bu 1 Mayıs sorununun öncelikle çözülmesini zorunlu kılmaktadır.

Bu sorunun çözümünü konusunda zaman ve yöntem hakkında Merkez Komitemizin planı şudur:

Şimdiye dek 1 Mayıs tartışması ile ilgili olarak bütün önemli belgeler Türkçe yayınlanmış durumdadır. Yayınlanmamış olan bazı belgeler de önümüzdeki dönemde yayınlanacaktır.

Yayınlanmamış en önemli belge, GDS'in Haziran 1982 sonunda yayınladığı 60 sayfalık bir genel tavrı ile, bizim 22.4.1982 tarihli yazımızı geri çekme önerisidir.

Bu yazı Ağustos sonunda iç organ sayı 8'de yayınlanacaktır.

Merkez Komitemiz bu yazıya sadece Merkez Komitesi olarak değil, Parti olarak tavrı takınmak gerektiği görüşündedir. Bu yüzden Merkez Komitesi bu yazıyı MK olarak cevaplandırmayacak; bu yazı hakkında kendi görüşlerini içeren bir taslak yazıyı Parti içinde tartışmaya sunacaktır.

Merkez Komitemiz bu taslak yazıyı Ekim 1982 sonunda iç organ sayı 9'da Partiye sunacaktır. Aynı sayıda eksik belgeler de tamamlanacaktır.

Merkez Komitemiz kendi görüşlerini içeren taslağı Parti içinde tartışmaya açana dek, hücrelerde GDS'in yazısı tartışılacaktır. Bu yazı yanında, Ağustos sonunda çıkmış olması gereken 'İki Aşamalı Parti İnşası Öğretisi' broşürü de incelenecektir.

Merkez Komitemizin sunduğu taslak Kasım ayı içinde Parti hücrelerinde ve örgütlü sempatizan hücrelerde tartışılacaktır.

Aralık ayı içinde derneklerde bölgesel düzeyde açık tartışma toplantıları düzenlenecek, bu toplantılara GDS'ten temsilciler (diğer kardeşlerden de) davet edilecektir.

GDS'e de kendi sempatizanlarını biraraya toplaması önerilecek, Merkez Komitesi temsilcilerinin onların sempatizanlarının katıldığı bir toplantıda Merkez Komitesinin görüşlerini savunma talebi iletilecektir.

Bütün bu tartışmalardan sonra Ocak ayı içinde PARTİ İÇİNDE OYLAMA yöntemi ile, bütün üyelerin GDS'in önerisi hakkında tavrı belirlenecek ve sonuç ilan edilecektir. Bu yöntemde bütün üyelerin yazılı tavrı takınması istenecektir. Sonuç için BÖTÖN Partililerin görüşü mutlaka alınmaya çalışılacak, bunun için imkanlar yaratılmaya çalışılacaktır.

(Buna alternatif öneri, sorunun Konferansla çözülmesidir. Merkez Komitemiz bunu gerekli görmemektedir.)

Sonuç ortaya çıktıktan sonra, gerekli görülürse bu sonucu ilan eden bir propaganda toplantısı yapılacaktır.

Ocak 1983/Haziran 1983 arasında hücre toplantılarının ikinci bölümünde kardeşlerin getirdiği eleştirilerin diğerleri ele alınıp incelenecektir.

İnceleme yöntemi 1 Mayıs tartışmasındaki gibi olacaktır. Yani getirilen eleştirilere cevap taslakları Merkez Komitesi tarafından Partiye sunulup Parti içinde tartışılacak, daha sonra tartışmalar GDS'ten temsilcilerin de davet edileceği geniş toplantılarda sürdürülecek; daha sonra oylama (veya Konferans) yöntemi ile Partinin iradesi belirlenerek ortaya konacaktır.

Merkez Komitemiz bu eleştirilere cevap için altı aylık bir sürenin yetebileceği görüşündedir, çünkü kardeşlerin getirdiği eleştirilerin önemli bölümü hakkında 1 Mayıs tartışması içinde zaten tartışılmış, tavrı belirlenmiş olacaktır.

Temmuz/Aralık 1983 döneminde Merkez Komitemiz İbrahim Kaypakyaya yoldaşın yazılarının değerlendirilmesi çalışmasını gündeme almayı planla-

maktadır. Bu değerlendirme çalışması da Merkez Komitesinin tartışmaya sunacağı taslaklar üzerinde yürütülecektir.

(Bu çalışmaya geçmeden önce, kardeşlerin yapmış olduğu polemik değerlendirmesi üzerine tartışmanın bitmiş olması gerektiği konusunda görüş ve bu yönde öneri de vardır. Bu konuda Merkez Komitesinde şimdilik fikir birliği yoktur.)

Ocak/Mart 1984 arası üç aylık dönemde Merkez Komitemiz yeni Konferans (ya da Kongreye) sunulacak karar taslakları üzerine tartışmayı planlamaktadır.

Yeni Konferans (veya Kongre) Merkez Komitesinin önerisi ve planına göre bu ön çalışmalardan sonra Nisan/Haziran 1984 arasında yapılacaktır.

Kısaca toparlanırsa:

A. 1 Mayıs tartışması

Eylül 1982'ye kadar

Eylül-Ekim arası
Ekim-Kasım arası

Aralık

Ocak 1983

"İki Aşamalı Parti İnşası
Öğretisi" broşürü
GDS'in 1 Mayıs yazısı
GDS'in yazısı ve Merkez Komitesinin taslağı üzerine tartışma
Dernekler düzeyinde açık tartışma
Özlama ve sonuç

B. Diğer eleştiriler

Ocak-Haziran arası

Kardeşlerin diğer eleştirilerine cevap

C. İbrahim Kaypakkaya değerlendirmesi

Temmuz-Aralık arası

(Bunun öncesinde belki kardeşlerin polemik değerlendirmesi)

D. Diğer Kongre/Konferans hazırlığı

Ocak-Nisan arası (1984) "

Merkez Komitesi eski kardeşlerin bu plana getirdikleri eleştiriye verdiği cevapta, "Çizgi tartışması ile 1 Mayıs tartışması arasında bağ kurmama" suçlamasını da geri çeviriyor, ve şu tavrı takınıyordu:

"Bizim çizgi tartışması ile 1 Mayıs tartışması arasında bağ kurmama diye bir sorunumuz yoktur.

Söyle ki, 1 Mayıs tartışmasında bir dizi eleştiri, aramızdaki daha önceki tartışmalarla doğrudan bağıntılıdır. Biz, 1 Mayıs sorununu tartışırken, açıktır ki 1 Mayıs'taki çelişmelerin daha önceki çelişmelerle çeliştiği noktalarda daha önceki eleştirilerinizi de tartışacak, ve onlara da 1 Mayıs tartışması içinde ve bütününe de detaylı tavır takınacağız.

Siz, uzun 1 Mayıs yazınızda kendi açınızdan beş önemli kesişme noktası tespit etmişsiniz:

- a) Eylem ve söz uygunluğu konusunda getirdiğiniz eleştiriler
- b) Bürokratik plan konusunda getirdiğiniz eleştiriler
- c) Emperyalist yanlısı bir yürüyüşe katılmama yönünde getirdiğiniz eleştiri
- d) Oportünist güçlere karşı sağ oportünist tavır takındığımız yönünde eleştiri

e) Eleştirilerinizin sertliğini aldığımız ve özden saptırdığımız yönündeki eleştiriniz.

Biz bütün bu konularda 1 Mayıs tartışması ile daha önceki tartışmayı bağdaştırma; 1 Mayıs tartışması içinde bu konuda daha önce getirdiğimiz eleştirileri detaylı ele alıp tartışma ve cevap verme planı yaptık.

Sizin tespit ettiğiniz bu noktalar dışında ve bunlarla da bağıntılı olarak bizce iki sorun daha önemlidir; ve 1 Mayıs tartışması içinde çözülebilir:

a) Bolşevik Partinin birinci inşa aşamasında kitle çalışması konusunda sizin ve bizim söylediklerimiz ve yaptıklarımız. Bize bu konuda getirilen eleştiriler;

b) Sizin hatalarınıza karşı ve başkalarının hatalarına karşı tavrınız. 1 Mayıs tartışması, bizim için yalnızca 1 Mayısla ilgili belgeleri inceleyip ona tavrı takınacağımız bir tartışma değil; daha önce getirdiğiniz bir dizi eleştiriyi de bağıntı içinde ele alıp inceleyeceğimiz bir tartışmadır.

Planımız budur. Çizgi tartışması ile 1 Mayıs tartışması arasında bağ kurmama suçlaması ayakları havada bir suçlamadır."

Parti içinde yürütülen tartışmalar sonunda Merkez Komitesi alınan kararı Partiye şöyle duyurdu:

" Merkez Komitemiz bütün bu polemik ve Parti içinde bu konuda sürdürülen tartışmayı gözönüne alarak, yaptığı son toplantısında şu kararları aldı:

Kardeşlerle polemikte, Merkez Komitesinin planında olduğu gibi 1 Mayıs kompleksinden yola çıkılacaktır.

Bu tartışma içinde, 1 Mayıs tartışması ile, daha önceki tartışmanın kestiği noktalarda, 1 Mayıs tartışması içinde tavrı takınılacaktır.

1 Mayıs konusunda tartışma; ve 22.4. tarihli yazının geri çekilmesi yönünde kardeşlerin yaptığı çağrıya cevap --çok önemli değişiklikler olmadığı sürece-- Parti içinde oylama yöntemi ile karara bağlanacaktır.

GDS ile (ve diğer kardeşlerle) tartışma toplantıları iç organın ulaştığı çevre ile yapılacaktır.

Merkez Komitemiz daha önce GDS'in diğer eleştiri yazılarına cevap taslaklarını peyderpey ve bir dahaki yıl Haziran ayına kadar yayınlamayı düşünmüştü. Bu, çıkarılan yazılar üzerine tartışma yürütülmesi gerektiği için böyle düşünülmüştü. Ama kardeş örgütlerimiz bizimle girdiği polemikte, polemik "Merkez Komitesi bize cevap vermiyor", "Vermeyecek" üzerine yoğunlaştırma eğilimi gösterdiler. Bu durumda demagojiye fırsat vermemek için, Merkez Komitemiz daha 1 Mayıs kompleksinin tartışma süreci içinde, GDS ve diğer kardeşlerin özellikle II.Konferansla bağıntılı getirdiği eleştiriler hakkında kendi görüşlerini içeren cevap taslaklarını Ocak 1983 sonuna kadar Partiye sunma kararı aldı."

Bu planın merkezi düşüncesi, esas çatışma noktası olan konuda, yani polemiğin Haziran 1982'den itibaren nereden başlaması gerektiği konusundaki temel pozisyonu; kardeşlerle polemikte 1 Mayıs tartışmalarından yola çıkma pozisyonu görüşümüze göre bütünüyle doğrudur, doğrudur.

Yine de bu konuda alınan karar bir dizi hatayı da içinde barındırıyordu.

Önce bu plan zaman açısından yine sübjektifti. Özellikle 1 Mayıs tartış-

ması içinde bu tartışma ile bağı olan noktalarda detaylı tavır takınılması istendiği gözönüne alındığında, bunun altı ay içinde gerçekleştirileceğinin planlanması, varolan problemlerin derinliğinin görülmediğini gösteriyordu.

Planın ikinci bölümünde de diğer eleştiriler için ayrılan altı aylık zaman, İbrahim Kaypakkaya değerlendirilmesi için ayrılan altı aylık zaman da durumumuzu doğru değerlendirmeyen, problemlerin derinliğini görmeyen bir yaklaşımın varlığını gösteren bir zaman planlaması idi.

Daha sonraki gelişme içinde, bu planda önce kesişme noktalarında detaylı cevap verme konusunda bir değişiklik oldu. Bu uygulanmadı. Ancak bu değişiklik Merkez Komitesi tarafından bilince çıkarılmadan yapıldı.

İkinci olarak planın ikinci bölümünde de, Parti içindeki tartışmalara ve gelişmeye uygun olarak değişiklik yapıldı. Parti inşası sorununun çözümü düzenlenecek konferansın --kardeşlik ilişkilerinin durumunun görüşülmesi ile birlikte-- esas konusu olması yönünde karar alındı.

Polemiğin plan aşamasında yaptığımız bir başka hata; polemiğin gidiş yönünü görüp ona göre davranmamak, bu polemiğin belgelerini başından itibaren dışa açmamak olmuştur. Belgeleri dışa açmamız kısa süre de olsa gecikmiş; ve kardeş örgütlere, ve onların içimizdeki hayranlarına demagoji malzemesi vermiştir. Geriye dönüp bir değerlendirme yaptığımızda, bu polemiğin belgelerini 12 Haziran tarihli mektup elimize geçtiğinden itibaren devrimci kamuoyuna yayınlamanın doğru olacağı, bu konuda belli bir gecikme olduğu, bunun bizim zararımıza olduğu tespitini yapıyoruz.

Polemiğin 12 Haziran tarihli mektuptan; iç toplantılara kadar olan bölümü içindeki gelişmelerin değerlendirilmesine gelince:

Bu dönemde, polemiğin nasıl yürütülmesi gerektiği konusundaki tartışma dışında bizzat tartışılan konunun içeriği ile ilgili temel belgeler: kardeşlerin uzun polemik yazısı; ve Merkez Komitemizin buna cevabı; Parti içinde T'nin polemik yazısı, ve Merkez Komitesinin buna cevabıdır.

Merkez Komitemiz bu yazılardan önce T'ninkine cevap vermiş; kardeşlerin yazısına o parti içinde yayımlandıktan 1,5 ay sonra cevap vermiştir. Bu 1,5 aylık dönemde eski kardeşlerin yazısı, cevapsız olarak okunduğunda bir dizi yoldaşımıza ikna edici gelmiştir. Ancak Merkez Komitesinin cevabı yazısı çıktıktan ve yayımlandıktan sonra eski kardeş örgütlerin yazısının yanlış etkileri azaltılabilmıştır.

Biz bugün Merkez Komitesinin polemiğin bu iki temel belgesinde şu temel noktalarda hatalı olduğu düşüncesindeyiz:

* Merkez Komitemizin 1 Mayıs 1982'de çıkardığı genelge ve derneklerde tartışma içinde okunmak üzere ortaya koyduğu belgede, 1 Mayıs'ta çözülmesi gerekli görevler içinde pratikte proleter enternasyonalizminin önemi vurgulanmamaktadır; sayılan görevler içinde diğer ülkelerden devrimci ve komünistlerle omuz omuza yürünmesi yoktur. Bu noktada proleter enternasyonalizminden bir sapma söz konusudur.

Kardeşlere ve onların savunucusu T'ye karşı polemikte bu sapmamız tespit edilmemekte, özeleştirisi yapılmamaktadır.

* 1 Mayıs 1982'de, bu eylemle ilgili yazdığımız belgelerde eylembirliği üzerine tartışılan yerlerde 1 Mayıs'ın "oportünist ve revizyonistlerle de araya kesin sınır çekilmesi" gerekçesi ile de ayrı yürüyüş olarak yapılması gerektiği şeklinde bir gerekçe vardır. Bu gerekçe, oportünist ve revizyonist örgütler içinde devrimci olarak değerlendirdiklerimizin eylem birliğine çağırılması ile çelişen bir gerekçedir. Bu noktanın daha sonraki polemik içinde özeleştirici bir şekilde aşılması gerekli idi.

Ama T'ye ve kardeşlere karşı girilen polemikte bu konuda tavır özeleştirici bir şekilde düzeltilmiyor. Doğru görüş olumlu olarak ortaya konuyor. Ama yaptığımız hata bilince çıkartılmıyor.

* Ayrıca aynı polemik içinde 1 Mayıs 1982'ye kadar yaptığımız eylemlerle yapılan karşılaştırmada, 1 Mayıs 1982 eyleminin daha doğru olduğu tespiti yapılıyor. 1 Mayıs 1982 öncesinde de Batı Almanya'da doğru eylem biçiminin ayrı-bağımsız devrimci 1 Mayıs eylemleri olduğu ortaya konmuyor.

Kızıl 1 Mayıs, devrimci 1 Mayıs konusunda da berrak görüşler savunulmuyor.

* Bunlar dışında, GDS'le girilen polemikte; karar alındıktan sonra tartışma sorunu tartışılırken Stalin'den bir alıntıyı yanlış yorumladık; ve Stalin'i, kararın uygulanması ile, onu yanlış bulmayı birbirini dışlayan şeylermiş gibi gösterir bir pozisyonda gösterdik. Bu, bu noktada bürokratik bir sapma savunmamız anlamına geliyordu.

Polemik içindeki bu temel hatalarımız dışında bir dizi hata ve eksikliklerimiz de vardı. Bunlar özellikle Parti Hücrelerinin tartışmalarında, ve iç toplantılarda tespit edildi.

Merkez Komitesi GDS'in uzun polemik yazısına cevap verdikten; ve 1 Mayıs polemikliği içinde ortaya çıkan belgelerin tümüne tavır takındıktan sonra, planlanan iç toplantılar yapıldı.

Bu toplantıların düzenlenmesi kardeş örgütlerin hiç işine gelmedi, ve ilişkilerin bozulmasında yeni bir dönüm noktası oldu.

Onlar geldikleri ilk iç toplantıda toplantıyı sabote etmek için ellerinden geleni yaptılar. Esnek davranılması sonucu planları boşa çıktı. Ve toplantının birinci günü toplantıyı sudan bir gerekçe ile terkettiler.

İkinci ve üçüncü toplantıları ise en başında yaptıkları bir açıklamadan sonra terkettiler.

Bu toplantılar eski kardeş örgütlerin içimizde II.Konferans sırası ve sonrasında kazandıkları, bir yanı ile --bize hatalarımızı gösterdikleri noktalarda-- haklı prestijin sarsıldığı ve hata ve sapmalarının görüldüğü, özellikle kullandıkları oportünist yöntemlerin açıkça belgelendiği toplantılar oldu. Bu toplantılar Partinin ve örgütlü çevresinin 1 Mayıs tartışması konusunda görüşlerinin berraklığa kavuşturulmasında iyi araçlar oldu.

İç toplantılar sonrasında yapılan iki açık toplantı da eski kardeş örgütlerin prestijlerinin iyice sarsıldığı toplantılar oldu.

Bu arada 12 Eylül konusunda yürütülen tartışmalar da kardeşlerle olan ilişkilerde bunların olumsuz gelişmesinde önemli bir rol oynadı.

12 Eylül 1982 ile ilgili olarak Merkez Komitemiz hem yürüyüş, hem toplantı yapmaya gücümüz yetmeyeceği, ve toplantılarla bu konuda görüşlerimizin oportünistlerle çatışma içinde ortaya konması, bu konularda tartışılmasının daha önemli olduğu gerekçesi ile, yürüyüş yerine toplantı yapma kararı almıştı.

GDS, bu karara 1 Mayıs 1982'dekine benzer gerekçelerle; yürüyüş yapılmaması halinde mücadele edilmemiş olacağı vb. gerekçelerle karşı çıkmıştı.

12 Eylül'de yapılan açık toplantılarda bu konuda kardeş örgüt temsilcileriyle tartışmalar önemli bir yer tutmuştu. Bu toplantılarda ayrıca devrimci durum konusunda; Türkiye'de emperyalizmin durumu konusunda; reform/devrim konusunda sorunlara yaklaşımda önemli farklılıkların olduğu görülmüş, bunlar üzerine de tartışılmıştı.

12 Eylül sonrasında da sürdürülen bu tartışmalarda kardeş örgütlerin bir dizi siyasi hatası; ve yöntemde de kendine başka, başkalarına başka yaklaşan yöntemleri belgelenmişti.

bu polemik içinde de bugünkü değerlendirmemize göre şu temel hataları
tık:

12 Eylül 1982'deki toplantılar ile yürüyüşü birbirinin alternatifi olan eylemler olarak karşı karşıya koymamız yanlış idi. Aslında 12 Eylül ile ilgili olarak hem yürüyüş düzenlemek, hem de --12 Eylül'de olmasa bile, ondan bir-iki hafta sonra-- toplantılar düzenlemek mümkün idi. Bu anlamda yaptığımız eylem gücümüzü doğru değerlendirmeyen yanlış bir eylem idi. Biz bütün polemik içinde bu hatamızı tespit etmedik, tersine saldırgan bir şekilde savunduk. Bunda kuşkusuz, GDS'in getirdiği yanlış gerekçelere duyulan tepkinin rolü büyüktü.

* Aynı polemik içinde, 12 Eylül 1981 eylemi hakkında yapılan özeleştiriyi yeterli gören bir tavır takındık. Halbuki 12 Eylül 1981 eylemiyle ilgili yaptığımız, ve 12 Eylül 1982 polemiği içinde savunduğumuz özeleştirisi sorunun yalnızca bir yanını ele alan, yeterli olmayan bir özeleştiriyi idi. Reform/devrim sorununu doğru çözen bir özeleştirisi değildi. Bu konuda tavrımızı daha sonra Parti içindeki bir tartışmada düzelttik.

12 Eylül 1982 ile ilgili çıkardığımız genelgede, oportünist-revizyonistler arasında ideolojik alanda ayırım yapmama doğru düşüncesini; içinde bulunulan anda Devrim/Karşı-Devrim arasında pratikte bir ayırım yapmama noktasına kadar genişleten bir tavır içine girdik. Bu hatamızı da tartışmanın daha sonraki gelişmesi içinde tespit edip, düzelttik.

Bu noktada yürüttüğümüz polemik de, eski kardeş örgütlerin bir dizi hata ve sapmasını ortaya serdi.

1 Mayıs konusundaki iç toplantılara gelindiğinde, geride 12 Eylül'de yapılan açık tartışmalardaki kamuoyu önünde yürütülen çatışma da vardı.

Bir anlamda 1 Mayıs tartışması ile ilgili iç toplantılar, polemiğin geliştiği noktada GDS ve diğer eski kardeşlerle kardeşlik ilişkilerinin önemli ölçüde sarsıldığının, normal kardeşlik ilişkileri olmaktan çıktığının açık işaretleri oldu.

İne de Merkez Komitemiz, kardeşlik ilişkilerini bir Konferans veya Kongresiz ortadan kaldırmayı yanlış buluyordu. Bu yüzden toplantılarda durumu ortaya koydu, kardeşlik ilişkilerinin bugünkü durumunun normal kardeşlik ilişkileri olmadığı, bu sorunun bir Konferansta ele alınıp çözülmesi gerektiği görüşünü ortaya koydu.

Diğer yandan kardeşlik ilişkileri sorununda belirleyici olan bizim açımızdan gelen eleştirilerden doğru olanları alıp hatalarımızı aşmaktı. Ama henüz kardeş örgütlerin getirdiği eleştirilerin bir bölümüne tavır takılmamıştı. Merkez Komitemiz 1 Mayıs polemiği ile ilgili yazılar konusunda tavır takındıktan sonra, GDS ve diğer kardeşlerin daha önce getirdiği eleştirilere tavır takınma görevine sarıldı.

Kardeşlik ilişkilerindeki bundan sonraki dönüm noktası 26 Mart 1983'te yapılan ortak toplantı oldu.

Bu toplantı eski kardeş örgütlerin önerisi üzerine yapıldı. Gündemi, gidişatı, vb. önceden yapılan toplantılarla ortaklaşa tespit edildi. Toplantı çatışmanın bir anlamda uç noktası, ve kardeş örgütler açısından kardeşlik ilişkilerinin resmen koparılmasının ilanının aracı oldu.

Bu toplantı öncesinde Merkez Komitesi, kardeş örgütlerin II.Konferans öncesi ve sırasında getirdiği eleştirilere de tavır takınmıştı. Ama bu cevaplar henüz parti içinde değerlendirilmemişti. Bu açıdan Partinin eski kardeşlerle kardeşlik ilişkisini kesecek seviyede bir hazırlığı yoktu. Doğrudan polemik bir anlamda yeni başlıyordu. GDS ve diğer kardeşler de henüz kendilerine verilen cevapları incelememişlerdi. Bu durumda gerçekten ideolojik mücadele yanlısı olanların kardeşlik ilişkilerini kesmesi sözkonusu olamazdı.

Ama öyle olmadı. 26 Mart toplantısı GDS ve diğer kardeşlere çok açık olarak Merkez Komitesinin, ve Partinin büyük çoğunluğunun, eski kardeşlerin partiyi sokmak istediği yörüngeye girmeye niyetli olmadığını; ve GDS ve diğer kardeşlerin de hata ve sapmalarına karşı da kararlı bir mücadeleden yana olduğunu gösterdi. Bu noktadan itibaren polemik artık eski kardeş örgütleri açısından --eğer hatalarında direnmek niyetinde iseler-- varlık-yokluk sorunu haline geliyordu. Onlar polemiği bizim açımızdan daha yeni başlarken bitirmeyi tercih ettiler; ve tüm kardeşler adına GDS temsilcisinin ağızından TKP/ML(B) Merkez Komitesi ile kardeşlik ilişkileri kalmadığını açıkladılar.

Onların bu Merkez Komitesi ile kardeşlik ilişkisini kesme, ve fakat Parti ile kesmeme numarasının özü teşhir edildi. Merkez Komitesinin Partinin en yüksek organı tarafından seçilmiş meşru bir parti yönetim organı olduğu, kardeşlik ilişkisinin Merkez Komitesine rağmen süremeyeceği ortaya kondu. Bu anlamda kardeş örgütlerin polemikten kaçmak için Parti ile kardeşlik ilişkisini kestikleri ortaya kondu.

Gelenen son aşamada onlar Parti ile ilişkiyi kestiklerini açıklamak zorunda kaldılar.

Merkez Komitesinin ortaya koyduğu diğer polemik belgeleri içinde görüşümüze göre gerek bizim hatalarımız ve sapmalarımız, gerek eski kardeşlerin hata ve sapmaları konusunda geneli itibarı ile doğru görüşler konmuş; doğru bir çerçeve çizilmiştir.

Kardeş örgütlerin görüşlerini toplu halde ortaya koydukları "TKP/ML(B) Oportünizmi" başlığını taşıyan dört bölümlük uzun değerlendirme yazılarına henüz bütünlük içinde cevap verilmemiştir; 26 Mart toplantısı ile ilgili olarak çıkardıkları tartışma tutanaklarını değerlendiren yazılarına da doğrudan cevap verilmemiştir. Bunlar dışında esasta doğrudan cevaplandırılmamış yazıları kalmamıştır. Merkez Komitemiz bu yazılarda ortaya konan getirilen eleştirilerin çok büyük çoğunluğuna diğer yazılara verdiği cevaplar içinde tavır takınmıştır. Yine de tam bir hesaplama açısından bu yazılara da cevap verilmelidir, ve verilecektir.

Merkez Komitemiz, GDS ve diğer kardeşler ile polemik içinde; özellikle iki aşamalı parti inşası öğretisinin kavranmasında ilerlediğimiz görüşündedir.

Merkez Komitemiz GDS ve diğer kardeşlerle polemiğin, onların bu konuda savundukları görüşlerde Marksizm-Leninizmin saflığını bozdukları; ve kendi durumlarını teorileştirdikleri; sonuçta bütün birinci inşası aşaması boyunca teorik çalışmanın esas olduğu anlamına gelen bir teorinin savunucusu oldukları; parti inşası çalışmasını 'pratik' çalışma olarak yorumlayıp, pratik propaganda ve ajitasyon faaliyeti konusundaki eksikliklerini gizlemeye çalıştıkları, vb., kısaca bu noktada sapma içinde bulundukları görüşündedir.

Merkez Komitemiz, bizim II.Konferans sırasında savunduğumuz iki aşamalı parti inşası öğretisi konusundaki görüşlerimizin kardeş örgütlerin hata ve sapmalarından da belli ölçüde etkilenmeyi içinde taşıdığı görüşündedir. Eski kardeş örgütlerin iki aşamalı parti inşasının savunulmasında yaptığı hata ve sapmalar o dönemde tarafımızdan görülmemiş, ve bilince çıkarılmamıştır.

Bu konuda Merkez Komitemiz bugün geldiği noktada, bu konudaki broşürle esasta hemfikirdir.

Kardeşlerle polemik içinde açığa kavuştuğumuz bir başka konu, Reform/Devrim ilişkisi sorunu olmuştur. Özellikle 12 Eylül sonrasında sürdürülen tartışma bu konuda görüşlerimizin berraklığa kavuşmasında; geçmişteki hataların tespiti ve aşılması yönünde adımlar atılmasında belirleyici rol oynamıştır.

1 Mayıs tartışması, ardından 12 Eylül tartışması; II.Konferansta hakim

olan kardeşlere körce güven havasını dağıtmış; onların yazdıklarına da eleştirici gözle yaklaşma gereğini ortaya koymuş; onlarla ideolojik tartışma yalnızca yukardaki noktalarda değil, daha bir dizi noktada görüşümüzün berraklığa kavuşması, kendi hatalarımızı ve onların hatalarını ortaya çıkarmada rol oynamıştır.

Biz eski kardeş örgütlerimizle ideolojik çatışmada yukarda çeşitli konularda tespit ettiğimiz temel hatalar dışında, esasta doğru bir hat izlediğimiz görüşündeyiz.

Ancak şunu da tespit etmeliyiz ki, Merkez Komitemiz görevi devraldığında önünde eski kardeş örgütlerin daha önceki dönemlerle ilgili olarak getirdiği ve cevap vermeden yığılmış olan bir dizi eleştiri vardı. Bu yüzden Merkez Komitemiz bu mücadelede ister istemez eleştirilere cevap verme pozisyonundaydı, reaktif ve savunma pozisyonundaydı. Bu pozisyon kardeşlere sürekli olarak kendilerine getirilen doğru eleştirileri de demagogik bir biçimde geri çevirme imkanı veren (Biz size eleştiri getirdik, şimdi biz eleştiri getirdiğimiz için siz eleştiri getirip, eleştirimizin ciddiliğini almaya, hafifletmeye çalışıyorsunuz.. vs.) bir pozisyondu.

Bundan sonraki pratik için bizim bundan çıkardığımız ders; ideolojik mücadelede yazılı her belgenin mümkün olan en kısa zaman içinde yazılı olarak cevaplandırılması, eleştirilerin birikmesine izin verilmemesi gerektir.

Aynı polemik içinde bunun dışında siyasi hasımlarımız konusunda hep iyi niyetli olduklarından yola çıktığımızı; ve siyasi uyanıklığımızın çok geri olduğunu tespit ettik. Bu noktada kardeş örgütlerin katılımı ile ilgili olarak alınan Konferans kararı, ve bunun sonradan onlar tarafından yanlış kullanıldığı, bizim açıımızdan siyasi saflığımızın bir örneğidir. Bu noktada Partizan oportünistlerinden ayrılık sırasında fazla birşey öğrenmediğimiz, kardeş örgütlerle polemikte benzer hatalar içine girmemizle görülmüştür. Bu noktada kavranması gereken, teorik bakımdan haklı olmanın yeterli olmayacağıdır.

Bu polemik sonunda vardığımız noktada yaptığımız tespitler --mesela kardeş örgütlerin iki aşamalı parti inşası konusunda yaptıkları teorik tartışmaların tarafımızdan tespiti-- bir kez daha Marksizm-Leninizm bilginin sağlığının göstergesi olmuştur. Bir kez daha, güvenilecek kaynağın Marksist-Leninist klasikler olduğu, onlardan öğrenmenin esas ve temel olduğu görülmüştür. Bizim kardeş örgütlerin bu konudaki sapmalarını daha önce tespit edememizde kuşkusuz onların yazılarına eleştirici olmayan bir gözle yaklaşmanın yanında; bilgi ve kolektif eğitim eksikliği de önemli rol oynamıştır.

Polemiğin gelişmesi bunun dışında, bizim içimizde bizim yazılarımıza körce güvenin artık bütünü ile yıkıldığını, yoldaşlarımızın yazılarımıza eleştirici bir gözle yaklaştığını, Partinin hatalarını aşmaya hazır olduğunu belgelemiştir. Partimiz içinde canlı bir tartışma olan, ideolojik mücadele olan bir varlıktır. Bu onun gelişmesinin de garantisidir. Polemik bizim açıımızdan bunu gösterirken, eski kardeşler açısından da tersi bir durumu belgelemiştir. Durum, onların içinden kendi hatalarına karşı eleştirici bir tavrın olmadığını; dıştan gelen eleştirilere karşı ise allerjik bir şekilde reaksiyon gösterildiğini belgelemiştir. Bu da onların gelişmesinin kötüye doğru olacağının garantisidir.

2. PARTİ İÇİNDE GÖRÜŞ AYRILIKLARI

Siyasi-ideolojik gelişmemizde belirleyici rol oynayan çatışmaların bir bölümü de kendi içimizdeki çelişmeler üzerine oldu. Bu çatışmalarda çatışmanın bir yanını oluşturanların bazıları saflarımızı terkettiler. Bazıları ile ise bu çatışmalar örgütsel ayrılığa götürmedi.

Şimdi bunlara bakalım:

a) Ayrılma ile sonuçlananlar

1. 13'ün istifası

İkinci Konferans sonrasında ilk ayrılık, 13'ün konferansın hemen ertesinde Parti Hücrelerinin kurulmasından sonra, ikinci toplantı sonrasında ayrılması ile oldu.

Bu konuda gelişme şöyle oldu: Merkez Komitemiz üyelerin durumunu görüştüğünde, 13 ile aramızda derin görüş ayrılıkları olduğunu tespit etti; ve bu ayrılıkların muhtemel bir örgütsel ayrılığa yolaçabileceğini tespit etti; bu durumda 13'ün bulunduğu şehirde onun dışında .. parti üyesinin daha bulunduğu somut durumunu da gözönüne alarak; hem 13'ün görüş ayrılıklarını sistemli bir şekilde ortaya koyabilmesi için imkanları kolaylaştırmak; hem de muhtemel bir ayrılık halinde böyle bir ayrılıktan daha az örgütsel zararla çıkmak amaçları ile, ona sempatizan hücre örgütleme, sempatizan yönetme görevi vermedi. Özel görev olarak kendi görüşlerini sistemli bir biçimde ortaya koyma görevi verdi. Bunu da kendisine özel bir mektupla bildirdi.

13 buna itiraz etti. İtirazı reddedildi. Bunun üzerine istifa etti.

İstifa edene kadar 13'ün Parti çizgisi ile çelişmesi olan tek yazısı, "Bolşevik parti inşasının doğru kavranabilmesi yolunda bir deneme" başlıklı yazı idi. Merkez Komitesi buna cevap vermiş, bu yazı üzerine hücrelerde tartışılmıştı.

13 istifa ettikten sonra da bazı yazılar yazdı. Bunlardan son yazılmış ikisi dışındakiler tümü Merkez Yayın Organında cevapları ile birlikte yayınlandı.

13'ün sonradan yazdığı yazılar onun kitle kuyrukçusu, ve reformist konumları savunduğunu belgeleyen yazılardı. Bu yoldaşın Parti saflarını terketmesi, onun bu çizgisinin ve kendi deyimi ile "pili bitmişliğinin" normal bir sonucu idi.

Biz bu bağıntıda 13'e karşı tavırda Merkez Komitesinin ilkeli ve doğru davrandığını düşünüyoruz; bu noktada bir sempatizan komitenin getirdiği, "13'e karşı tavrın ideolojik mücadelenin önüne idari tedbiri geçirme" tavrı olduğu eleştirisini kökten reddediyoruz.

2. T'nin ayrılığı.. 8'in ayrılığı ve Spartaküs

13, ayrılık adımını ve gerekçelerini tümü ile destekleyen ve kendisini izleyen bir tek kişi bile bulamadı. Bu anlamda görüş ayrılığı nedeni ile parti saflarını terkedenlerin ilki (II.Konferans sonrası) olan 13'ün ayrılığı kişisel bir ayrılık olarak kaldı; bölünme olarak adlandırılacak bir durum ortaya çıkmadı.

Buna karşı bundan sonraki ayrılık, küçük çapta da olsa bir bölünme oldu. Ayrılık şöyle gelişti:

Önce bir Parti Hücresinde çalışan T, sudan bahanelerle Parti Hücresinden ayrıldı. T ayrılmadan önce 1 Mayısla ilgili kardeşler hayranı yazıyı yazmış; Merkez Komitesi bu yazıyı cevaplamıştı. Parti Hücresinde bu yazı tartışılma aşamasında bulunuyordu. T'ye kendi hücresinde bir dizi disiplin ihlali ile ilgili eleştiriler getirilmişti. O bunları bahane ederek ayrıldı.

Ayrılması sonrasında parti içinde ve çevresinde onun gerekçeleri ve verilen cevaplar yayınlandı. Sonradan onunla birleşen 8 de dahil olmak üzere hiçbir Parti Üyesi onun ayrılma adımını desteklemedi.

Onun denetimindeki sempatizan hücre ise yapılan görüşmede T'yi destekler tavra girince örgütsel ilişki otomatikman kesildi.

T'nin ayrılığı ertesinde kardeş örgütlerle iç toplantıların hazırlığı gündeme geldi. Eski kardeş örgütler bu toplantılara karşı protesto tavrı takindilar. Parti bu toplantıların yapılması kararını aldı.

Bir başka parti üyesi olan 8 ve onun önderliğindeki bir sempatizan komite de; bu arada ..'de bulunan bir alt sempatizan komite de bu toplantılara karşı protesto edip katılmayacaklarını bildirdiler. Merkez Komitesi ve Parti Hücreleri alınan bir eylem kararı olduğunu, buna uymamanın örgütlülükle bağdaşmayacağını bildirdi. Buna rağmen bu kişiler karara uymadılar. Kendi kendilerini TKP/ML(B)'den dışladılar.

Bunlar daha sonra Spartaküs olarak kardeş örgütlerin "Türkiyeli uydusu" bir örgüt olarak ortaya çıktılar.

Bunların ideolojik-siyasi-örgütsel çizgileri ile hesaplaşma hem ayrılık sırasında, hem ayrılık sonrasında yapıldı, yapılıyor.

Biz bu ayrılıkta Merkez Komitesi ve Parti Hücreleri açısından yapılan bazı ikincil hataların ayrılığın sebebi olmadığını, olsa olsa bahanesi olduğunu; izlenen genel çizginin doğru olduğunu savunuyoruz.

Spartaküs "muhalefeti" ile mücadelede kendi hatalarımızla ilgili olarak yapılan şu değerlendirmeler bizim bugün de doğruluğunu savunduğumuz değerlendirmelerdir:

" MUHALEFETİN ORTAYA ÇIKMASINDA VE GELİŞMESİNDE BİZİM HATALARIMIZ

Kuşkusuz bizim açıımızdan önemli sorunlardan biri, bizim "muhalefet"in ortaya çıkması ve gelişmesinde; onun ortaya çıkması, gelişmesi, ve bize verdiği ölçüde zarar vermesini kolaylaştıran hatalarımızın ne olduğu sorusudur.

Bu soruya ancak bütün mücadele süreci kollektif bir biçimde tam olarak incelendikten sonra kesin cevaplar verilebilir; ve bu önümüzdeki dönemde çözmemiz gereken bir görevdir.

Ama bu görevin çözülmesi çalışması için bir başlangıç olarak biz daha şimdiden burada bazı görüşlerimizi tezler halinde ortaya koymayı doğru buluyoruz:

Birincisi. Kuşkusuz "muhalefet"in ortaya çıkması, ve gelişmesinin; "muhalefet"in Marksizm-Leninizmden uzaklaşmasının, hata ve sapmalarının sorumlusu biz değiliz. Bizim yaptığımız hatalar, "muhalefet"in ortaya çıkmasının sebebi değildir. Bu hatalar ancak onlar için, kendi hata ve sapmalarını haklı gösterebilmek için onlara fırsat vermiş; ve verdikleri zararın bugünkü boyutlarda olmasını ortaya çıkarmıştır. Biz hata yapmasak da bugünkü "muhalefet"in içinde yer alan bazı unsurlar bizden kopacaklardı; çünkü bunlarla ideolojik birliğimiz sağlam bir birlik değildi; çünkü ortam bugünkü "muhalefet"in savunduğu görüşler için uygun bir ortamdı. Buna rağmen bizim açıımızdan bizim yaptığımız hatalar belirleyici önemdedir. Çünkü bu hatalar bizim düzeltebileceğimiz, ve düzeltmemiz gereken şeylerdir.

İkincisi. Kavrayabildiğimiz kadarıyla hatamız daha İkinci Konferanstan başlamaktadır. İkinci Konferansta ortaya çıkan "biz bu işi kıvıramayız", "kardeşlersiz birşey yapamayız" şeklindeki; eleştiriler karşısında paniğe kapılmanın ifadesi olan; kendine güvenini yitiren düşüncelere karşı yeterli bir mücadele tarafımızdan yürütülmedi.

ynı şekilde, kardeş örgütlerimizin doğru eleştirileri kabul edilirken;

onların yanlış eleştirileri tutarlı bir şekilde geri çevrilmemiştir. Onların bir dizi hatası görülmemiş, tarafımızdan doğru dürüst eleştirilmemiştir.

İkinci Konferansın en sonunda kardeş örgütlerin formüle ettiği, kardeş örgütlerin getirdiği eleştirilerle ilgili kararı o şekli ile kabul etmiş olmamız çok önemli bir hatadır.

Bu karar şöyle demektedir:

"Bolşeviklerin II.Konferansı kardeş örgütlerinin Konferans belgeleri ve ..'nin yayınlarına getirdiği ilkesel eleştiriler üzerine derinlemesine tartıştı.

II.Konferans önümüzdeki dönem içinde bütün üyelerimizin bu eleştirilerle ciddi bir şekilde ilgileneceğini açıklar. Merkez Komitesine Konferanstaki tartışmaların ışığında ve hücrelerde yürütülecek tartışmaların ışığında bu eleştirilere cevap verme görevini verir.

Konferansımız bu eleştirilerin genel olarak --tek tek derinleştirilmesi ve tartışılması gereken noktalardan bağımsız olarak-- doğru yönde eleştiriler olduğunu açıklar. Bu eleştiriler şu yönde yön gösterici olmuştur:

- Marksist-Leninist ilkelerin birincil alınması, ve temel eğitim sorunu
- İbrahim Kaypakkaya'ya aceleci eleştirilerden sakınma yönünde uyarı
- Bürokratizme ve liberalizme karşı uyanıklık yönünde uyarı
- Parti içi mücadelenin parti inşasının bir yasası olarak vurgulanması
- Milli meselede ideolojik ve teorik mücadelenin ağırlığının Büyük-Türk şovenizmine ve ancak ondan sonra Kürt milliyetçiliğine yönlendirilmesi
- Oye ve sempatizanların işkenceye karşı somut mücadele sorunlarına Komünist Partisinin bilimsel yaklaşması talebi."

Bu karar Konferansta kabul edilen, çelişmelerin olduğu gibi ortaya konması, gerçek durumun olduğu gibi ortaya konması talebi ile kökten çelişen bir karardır. Bu kararda sayılan bütün noktalarda, kardeşlerin getirdiği eleştirilerin özde doğru olarak kabul edildiği ortaya konmaktadır; ama bütün bu noktalarda çözülmemiş çelişmelerin olduğu gerçeğinin üstü örtülmektedir. Yani karar gerçek durumu olduğu gibi ortaya koymayan; tartışmalar içinde ortaya çıkan çelişmelerin üzerini örten bir karardır.

Bu kararın bu şekli ile kardeş örgütler tarafından sunulması, onlar açısından --pratik uygulamada görüldüğü gibi-- ileriye dönük bir yatırımdır; getirdikleri her eleştirinin doğruluğunun bir garantisi olarak düşünülmüştür. Onlar bu karara dayanarak, daha sonra, getirdikleri her eleştirinin doğru yönü gösterdiği; bunun konferans kararı olduğu yönünde bir tavır takınmışlardır.

Bizim önce bu kararın gerçek durumu yansıtmayan bir karar olduğunu Konferans sırasında görmememiz; ikinci olarak bu kararın mücadele içinde oynayacağı fonksiyonu yine bu karar tasarısı sunulduğu sırada kavramamış olmamız; ağır bir hatadır.

Engels'in deyimi ile bu bizim "politik kurnazlığımız"ın kardeşlere göre ne kadar geri olduğunu bir kez daha göstermiş; Engels'in "namuslular bir kez daha namussuzlar tarafından feci şekilde oyuna getirilmişlerdir" şeklinde ifade ettiği duruma benzer bir durum ortaya çıkmıştır.

Daha sonra "muhalafet" henüz tam şekillenmeden önceki dönemde de bir dizi hatamız olmuştur. Ve bu hatalar şimdiki "muhalafet" tarafından adice sömürülmüştür; sömürülmektedir.

T'ye karşı en önemli hata; onun Parti Hücresindeki çalışmayı adeta sabote eder tavırlarına karşı yeterli enerjik bir mücadele yürütülmemiş

İmasıdır. Onunla, onun tartışmayı çektiği platformda, daha çok işle-
iş sorunları üzerinde tartışma, hücrenin yaptığı önemli bir taktik
hatadır. Yapılması gerekli olan, tartışmayı ideolojik sorunlar üzerin-
de yoğunlaştırmak; ve diğer yandan birtakım işleyiş kurallarının çiğ-
nendiğinde (mesela savunulan bir görüşün hücreye üç ay sonra bildi-
rilmesi, mesela belli sempatizan hücrelerden zamanında toplantı sonuc-
larının gelmemesi) zamanında idari tedbirler alınması, denetimin doğ-
rudan denetime dönüştürülmesi vs. idi. Bütün bunların yapılmaması,
T'nin önderliğindeki sempatizan komitelerin kendi başlarına bir ge-
lişme tutturmalarında rol oynadı. (Burada doğrudan denetim sorununda
zaman problemi önemli rol oynadı.)

T'nin yazdığı yazıya derhal tavır takınmak; onun etkisinin yayılması-
nın engellenmesinde önemli olumlu bir rol oynadı. Ama yazıdaki ikincil
nataalar tabii yine "muhalefet"e yaradı.

"Muhalefet"in henüz şekillenmediği dönemde Merkez Komitesi mücadeleyi
kardeş örgütlerin yanlışlarına karşı yönlendirdi. Bu mücadele içinde
1 Mayıs tartışmasının Partiye danışarak öne alınması bizce o ortam
içinde doğru idi. Partinin bu yönde aldığı karar doğru idi.

Esasta doğru olan bu kararın gerekçelendirilmesinde --bugün "muhale-
fet"in kullandığı-- bazı ikincil hatalar da yapıldı. Mesela 1 Mayıs
tartışması ile onun bağları konusunda, 1 Mayıs tartışması içinde de-
taylı tavır takınılacağı tespiti, üzerinde fazla düşünülmemiş, yan-
lış, 1 Mayıs tartışmasının altı ay içinde kapanması planı ile yanyana
konduğunda sübjektif bir tespitti. Doğrusu, bağların kabaca da olsa
konacağı ve daha sonra detaylı tavır takınılacağının söylenmesi idi.

Merkez Komitesi başa geldiğinde, cevaplandırılması gereken yığınla
eleştiri ile karşı karşıya olduğu için; saldırı değil, savunma pozis-
yonunda idi; Merkez Komitesi daha çok reaksiyon gösterme durumunda idi,
insiyatif kardeşlerin elinde idi. Bu açıktır ki polemikte onlara büyük
avantajlar sağlıyordu. Bu objektif bir durumdu. Bu durum da Merkez Ko-
mitesinin durumunu güçleştiriyordu.

Merkez Komitesi 1 Mayıs tartışması içinde, önce görüş ayrılıklarının
derinliğini bütün boyutları ile kavramadı; bu, Merkez Komitesinin 22.
4. tarihli mektubunda açıkça görülür. Bu da önemli bir hata idi. Gerek
kardeşler tarafından, gerekse "muhalefet" tarafından sömürüldü, sömü-
rülüyor. 22.4. tarihli mektupta görüş ayrılıklarının derinliğini bü-
tün boyutları ile görmeme; kardeş örgütlere hala aşırı iyiniyet ile
yaklaşma; bir dizi başka hata ile de, herseyden önemlisi proleter en-
ternasyonalizminden belli ölçüde sapma anlamına gelen kardeşlerin ken-
li örgütsel durumlarını çıkış noktası olarak almasını haklı gören ta-
vırla; ve 1 Mayıs'ta Batı Almanya'da çeşitli milliyetlerden örgütlü
devrimcilerin omuz omuza yürümesine gerekli önemi vermeyen tavırla da
birleşti.

Bizim bu hatalarımız da kardeşlere ve "muhalefet"e fırsat verdi, onlar
tarafından kullanıldı.

Biz bütün 1 Mayıs tartışmasının; bu arada kardeşlerin getirdiği eleş-
tirilerin kamuoyuna nasıl açılacağı sorununu da zamanında çözmedik.
Bu da önemli bir hatamız idi. Bu hatamız ve eksikliğimize ilk defa
bugünkü "muhalefet"in girişimi dikkat çekti. Biz bu hatamız ve eksik-
liğimizi gördüğümüz anda bunu aşmak için kararlar aldık. Bunu yapar-
ken, yeni şekillenmeye başlayan "muhalefet"in "ültimeatom" tavrını ke-
sin bir şekilde red ve mahkum ettik. Bu doğru idi. Ancak bunu yapar-
ken; hangi şartlarda şartlı disiplin meşrudur sorusuna tam açıklık
getirmedik. Takındığımız ilk tavırdaki, sanki şartlı disiplin ancak Mer-
kez Komitesi veya parti yozlaştığı şartlarda mümkündür şeklinde bir
anlayış yaydık. Bu hata da "muhalefet"e yaradı.

/ine bu aşamada 1 Mayıs belgelerinin yayınlanması konusunda ilk anda

yayınlanmanın nasıl olacağını çözmememiz de bir sürü karışıklığa yol açtı. "Muhalefet"e bir sürü saldırı malzemesi verdi.

Aynı dönemde çeviri konusunda kardeşlere yazdığımız 20.10. tarihli cevabi mektupta, sanki hiçbir şey çevirmeyecekmişiz gibi bir tavır takınmamız da bize zarar verdi, ve siyasi hasımlarımıza demagoji malzemesi sağladı. Bu mektuptan iki hafta sonra, neyi, nereye kadar çevirebileceğimizi bildirmiş olmamız da; bu demagojiyi ortadan kaldırmadı.

Partinin aldığı çeşitli kararlar arasında; daha sonraki alınan kararlarda; daha önceki alınan kararlarla çelişen noktalar bilince çıkartılıp; bunlar bilinçli bir şekilde düzeltilmedi. Buna bir örnek, "1 Mayıs tartışması içinde kesişme noktalarında detaylı tavır takınılacağı" konusunda ilk kararın gerekçesindeki polemikte takındığımız tavrın daha sonra özeleştirisi yapılmadan terk edilmesi idi.

Bunun dışında özellikle önümüze koyduğumuz görevleri çözme konusunda yaptığımız çoğu zaman planını da tam anlamıyla uygulayamadık. Zaman konusunda verdiğimiz sözleri birçok durumda tutamadık; gecikmeler oldu. Bizim planlamada gücümüzü abartan bu sübjektif değerlendirmemiz sonucu ortaya çıkan gecikmeler de "muhalefet"e; ve herşeyden önce kardeşlere malzeme sağladı.

Esasında saydığımız bütün bu ikincil hatalar kesinlikle bir "muhalefet" in örgütsel ayrılığı gündeme getirecek tavırlar içine girmesini haklı kılacak şeyler değildir. Ve bizim bu ve daha saymadığımız bir dizi, gerçekte polemik içinde büyütülen hatalar konusunda tavrımız, hatayı gördüğümüz anda pratikte düzeltmek olmuştur.

Bizim bütün çatışmada temel hatamız, kavrayabildiğimiz kadarı ile, kardeş örgütleri ve "muhalefet"i çok iyimser değerlendirmemiz; ve siyasi yönden uyanık olmamamızdır.

Bunun yanında Marksizm-Leninizmi kavrayışımızın sığılığı sonucu; tartışma içinde yer yer Marksizm-Leninizmden sapan oportünist, revizyonist görüşler de savunduk. Bunları gördüğümüz anda düzeltme yönünde adımlar attık.

Marksizm-Leninizmden uzaklaşan, ve sapma teşkil eden görüşlerimiz üzerinde gerek 1 Mayıs yazısında, gerekse diğer yazılarda daha uzun duracağımızdan, burada bunu belirtmekle yetiniyoruz.

Bir de şu sorun var:

Nasıl oldu da T ve Ş gibi insanlarla bu kadar uzun süre yanyana durduk? Öyle ya, bunların bir dizi hatası olduğu --önceden de-- tespit ediliyordu. Neden daha önce bunlarla temas kesilmedi? Ya da neden bunların zaaf ve hataları belli ölçüde bilindiği halde bunlara örgütsel olarak dayanıldı? Bunun dışında bunların hatalarına karşı doğru bir mücadele yürütüldü mü? Örgütsel konuda gerekli müdahaleler zamanında yapıldı mı?

Önce örgütsel dayanma sorusundan başlayalım: Gerek T, gerek Ş parti üyeleri idi. Ve başlangıçta II.Konferansla aralarında köklü bir çelişme yoktu. (Şimdi de II.Konferans kararlarının güya en tutarlı savunucuları olarak ortaya çıkıyorlar.) Böyle bir durum da bunlara örgütsel olarak dayanmamanın bir gerekçesi olamaz. Kaldı ki, bunların hata ve eksikliklerinin giderilip giderilemeyeceğinin denenebilmesi için de onların Partinin örgütlenme çalışması içine de sokulması gerekli idi. Bir de Partinin sayıca kadro eksikliği gözönüne alındığında, bunlara örgütsel alanda da görevler verilmesinin yanlış olmadığı sonucu çıkar ortaya. Ama bu örgütsel konuda gerekli müdahaleler zamanında yapıldı mı sorusuna cevap vermiyor.

Biz bu bağıntıda belli problemler görüyoruz. Bu sorunun cevabını biz bütün gelişmeyi kollektif bir şekilde inceledikten sonra vereceğiz.

T ve Ş ile bu kadar uzun süre yanyana kalmak da yanlış değildir. Açık-
tır ki, T ve Ş gibi yol arkadaşları, belli bir süre (bu uzun süre de
olabilir) Marksist-Leninist partiyle birlikte, devrimle birlikte ha-
reket eden, ve fakat belli dönemelerde düşen insanlar her zaman ola-
caktır. Onların "pili" bu dönemece kadar yetmiştir. İsteğimiz pilleri-
nin hiç bitmemesi idi, ama ne yazık ki bu herkes için olmuyor.

Sorun bunlarla bu kadar uzun süre yanyana kalmak değildir. Gerçek so-
run şudur: Bunların hata ve eksikliklerini aşmak için bunlara karşı
yeterli mücadele yürütüldü mü? Bu soruya ne T, ve ne de Ş konusunda
kesin bir şekilde evet demek mümkün değil. Bu en açık bir şekilde bun-
ların değerlendirmelerine karşı takınılan tavırda kendini göstermekte-
dir. Mesela T kendi değerlendirmesinde, parti işçiliğinden geriye adım
atan bir tavır takınmış, bu eleştirilmiş ama üzerine yeterince yürün-
memiştir.

Aynı şekilde Ş değerlendirmesinde, geçmişte sallanmasının sebebi ola-
rak dış şartları göstermiş, bu konuda da Ş'nin üzerine yeterince yü-
rünmemiştir. Bunun dışında bu iki kişinin de ..'ye gitme perspektifi
konusunda sağ anlayışları üzerine yürünmemiştir.

Bütün bunlar bizim hala parti içi mücadele konusunda yeterli ve doğru
bir tavır içinde olmadığımızı göstermektedir."

3. M ve C'nin ayrılığı

Görüş ayrılıklarının varlığı gerekçesi ile aramızdan son ayrılık .. böl-
gesinde C ve M'nin ayrılığı ile olmuştur.

Ayrılıkta M'nin ayrılığının gerekçesi olarak getirilen görüş ayrılığı,
Komintern'in dağıtılması ile ilgili tartışmadır. M bu tartışmada Komin-
tern'in dağıtılmasının yanlışlığından başlamış, giderek siyasi sonuçları
itibarı ile revizyonizmin hakimiyeti konusunda Komintern'in dağıtılması-
nı; bu anlamda Komintern'i dağıtma kararı alan Marksist-Leninistleri --
başta Stalin olmak üzere-- revizyonizmin sorumlusu olarak gösterme anla-
mına gelen bir tavır savunmuştur. O bu tavrı açıkça değil, üstü kapalı
olarak savunmuştur.

Onun bu görüşlerine karşı öncelikle çalıştığı parti hüccresinin sorumlusu
yoldaş ideolojik mücadele yürütmüş; onun pozisyonunun yanlışlarını orta-
ya koymuştur. (*)

Mücadelenin daha bir anlamda henüz başladığı bir ortamda M, C ile bir-
likte Parti saflarını terketmeyi "mücadele yöntemi" olarak seçmiştir.

C'nin ayrılığına temel gerekçe yapılan görüş ayrılığı ise Marksizm-Leni-
nizmin öğrenilmesi-kavranılması yöntemi üzerine yürütülen tartışmadır. Bu
tartışma içinde C Marksizm-Leninizmi diyalektik materyalizm ile eşitle-
yen pozisyonlar savunmuş; Marksizm-Leninizmin bütünlük içinde kavranıl-
masından diyalektik materyalizmin kavranmasını anlayarak, diyalektik ma-
teryalizmin eğitimde çıkış noktası alınması gerektiği görüşünü savunmuş-
tur. Onun çalıştığı Parti Hüccresinin sekreteri yoldaş bu tavırları da
cürüden yazılarla ideolojik mücadele yürütmüştür. C de henüz bu ideolo-
jik mücadelenin belgeleri Parti içinde tartışılmadan kısa yoldan örgütsel
ayrılık yolunu tutmayı tercih etmiştir.

C ve M'nin tavırlarının ortak noktası, yenilgi gerçeği karşısında Mark-
sizm-Leninizm bilimine duyulan aydın güvensizliği; köktenci olmak adına
Marksizm-Leninizmin sınıf mücadelesi alanındaki ilkelerini sorun haline
getirme, ve bireylerin özgürlüğünü sınırlayan örgütlü çalışmaya düşman-
lıktır. Bunlar yenilgi döneminin tipik aydın hastalıklarının örneği olan
kişilerdir.

Bunların ayrılık için getirdiği ideolojik-siyasi gerekçeler, görüş ay-

rılıkları gerçekte "bağımsız çalışma" isteğinin bahanesi edilmiş gerekçeler olarak görünmektedir bize. Bu arkadaşların bütün gelişmesi bu tezi-mizi haklı gösteren bir gelişmedir.

Herhalükarda bu kişilere karşı yürütülen ideolojik mücadele, bizim açımızdan özellikle Marksist-Leninist eğitimde bugün nereden başlamalı sorusuna cevap verirken verilen doğru cevabın doğru gerekçelendirilmesi konusunda ilerletici bir rol oynamış; Konferans içinde bu noktada savunulan bazı yanlışları ortaya çıkarmıştır.

Diğer yandan "bağımsız devrimci"lik akımının bizim içimize kadar ne biçimlerde yansıdığı ve ne kadar tehlikeli boyutlarda olduğunu göstererek, bu alanda mücadelenin önemini daha iyi kavramamıza yardımcı olmuştur.

b) İçimizde henüz çözülmemiş çelişmeler

Ayrılık ile sonuçlanan bu çelişmeler dışında, Parti içinde ve çevresinde çözülmemiş olan bir dizi önemli ve ikincil derecede önemli çelişmeler vardır. Aşağıda bunlar içinde bize en önemli görünenler ile, ve ilerde bir ayrılık tohumunu içinde barındıranlar hakkında kısaca bilgi vereceğiz.

A ile olan çelişmeler:

Bugün Parti içinde, Partinin çizgisi ile en köklü çelişmelere sahip Parti üyesi A yoldaştır. Bu yoldaş kendi ifadesi ile, bizimle kendi arasındaki birliği, Marksizm-Leninizmi kavrama isteğinde görmektedir. Bu yoldaşla Dünya Komünist Hareketinin geçmişini değerlendirme konusunda aramızda önemli bir çelişme vardır. Yoldaş, Stalin'den bu yana geçen dönemi baştan sona revizyonizmin hakim olduğu, ve iki tür revizyonizmin çatıştığı bir dönem olarak değerlendirmektedir. SBKP'nin Kruşçev revizyonizmine karşı AEP ve ÇKP aslında Marksist-Leninist değil, küçük-burjuva milliyetçisi konumda mücadele yürütmüşlerdir. Ve zaten Stalin de bu partileri komünist partiler olarak değil, demokrat partiler olarak değerlendirmiştir. vs.

Bu temel noktada sorunlara yaklaşım farklılığından kaynaklanan ayrılık birçok noktada kendini şu veya bu biçimde yansıtmaktadır.

Merkez Komitemiz bu yoldaşın görüşleri ile henüz Parti içinde ve çevresinde yeterli bir ideolojik mücadele yürütülmediği ve yürütülmesi gerektiği görüşündedir. Bu mücadelenin gecikmesinde yoldaşın özel durumu sonucu bir Parti Hücresi içinde örgütlenememesi önemli rol oynamıştır. Yoldaşa görüşlerini toplu halde ortaya koyan bir yazı yazması; ve yayınlanmasını istediği yazılarını belirtmesi talep edilmiştir. Önümüzdeki dönem içinde bu yoldaşla çelişmeler üzerine yürünmek, bu çelişmelerin çözülmesi zorundadır.

Bugünkü durumda bu çelişmeler yoldaşın verilen görevleri yapmasına engel olmamakta, yoldaş eylembirliğini bozucu bir tavır içine girmemektedir.

Bu yoldaş, bu raporun ilk taslağı kaleme alındıktan sonra, kompüterlerin komünizmde kullanımı üzerine yazdığı ve Merkez Komitesinin tavrı takınarak iç organda yayınladığı bir yazının devamı olarak, Merkez Komitesinin tavrına cevabi tavrını içeren bir yazıyı Merkez Komitesine ulaştırdı. Bu yazıda da sorunlara yaklaşımda farklılıklar açıkça görülmektedir. Var olan çelişmeler daha da derinleşme yönündedir.

Parti içinde bunun dışında Parti Merkez Komitesi ve Parti çoğunluğu ile en çok çelişmesi olan yoldaşlar F ve 11 Nolu yoldaşlardır.

Bunlardan F yoldaş, GDS ve diğer kardeşlerle olan polemik içinde, 1 Mayıs ile ilgili olarak Merkez Komitesinin yazısının geri çekilmesi talebine -- kardeşlerle aynı olmasa bile benzer gerekçelerle-- uyulması yönünde tavrı

takınmıştır. Parti Merkez Komitesinin hatalara özeleştirici yaklaşmadığı, eski hataları tekrarladığı görüşünü savunmaktadır. Kendisine görüş ayrılıklarını yazılı olarak ortaya koyması görevi çalıştığı Parti Hücresi tarafından verilmiştir. Ancak bu görev bugüne kadar yerine getirilmemiştir. Merkez Komitesinin her konudaki görüşü yazılı olarak ortadadır. Bu görüşlerle çelişmesi olan yoldaşlar, çelişmelerini yazılı-belgeli olarak ortaya koymadıkları sürece, onların görüşleri üzerine Partinin bütünü içinde belgeli, doğru bir ideolojik mücadele yürütmek mümkün değildir. Bu noktada eğer bu çelişme çözülüyorsa, görüşümüze göre bunun birinci derecede sorumlusu, eleştirilerini yazılı olarak ortaya koyup, görüşlerinin belgeli mücadelesini yürütmeyen yoldaşlardır. Biz Merkez Komitemizin bu noktada hatalı olduğunu düşünmüyoruz.

Bu bağintıda şunu da belirtmek istiyoruz: Şu anda değiştirme imkanımız olmayan bazı objektif zorluklar sonucu F yoldaşın Partinin bütün belgelerini doğrudan inceleme, tavır takınma imkanı yoktur. Bu da çelişmelerin üzerine ideolojik mücadeleyi geciktirici bir rol oynamaktadır. Ama bu objektif şartı da bugün değiştirecek durumumuz yoktur.

11 Nolu yoldaşın da Merkez Komitesi ile bir dizi çelişmesi vardır. F'in tersine o birçok noktada bu görüşlerini yazılı olarak ortaya koymuştur, Merkez Komitesinin belgeleri ile doğrudan polemiğe girmiştir. Onun polemiğe girdiği her noktada Merkez Komitesi görüşlerini ortaya koymuş, doğrudan cevap vermiştir. Bu yoldaş ile olan çelişmeler üzerine yürütülen ideolojik mücadele, Parti açısından görüşlerin berraklığa kavuşturulmasına yardımcı olan bir mücadeledir.

Bu iki yoldaşın ortak noktası, eski kardeş örgütlerle yürüttüğümüz mücadele içinde bizim onları esasta haksız gördüğümüz bazı noktalarda, bizi haksız görmeleridir. Bunlar bir anlamda GDS ve diğer kardeşlere ve Spartaküs muhalefetine yakın görüşler savunmuşlardır.

Bunun dışında 4 nolu yoldaş ile de Merkez Komitesinin bazı noktalarda çelişmeleri vardır. Bu yoldaş çelişmeli olduğu noktalarda görüşlerini yazmıştır. Bu yazıya bir yoldaşın verdiği cevap esas itibarı ile Merkez Komitemizin görüşlerini yansıtmaktadır. Bu yazılar Merkez Yayın Organında yayınlanmıştır.

3 nolu yoldaş ile Merkez Komitesi arasında özellikle 1 Mayıs tartışması somutunda DGB ile birlikte mi / ayrı yürüme mi noktasında çelişme vardır. Çözülmemiştir. Bu çelişmenin anlayış farklılığından mı, yoksa somut durumun değerlendirme farklılığından mı kaynaklandığı yoldaşın yazı yazma tembelliği nedeniyle açıklığa kavuşturulamamıştır.

Parti içinde Merkez Komitesi ve Parti çoğunluğu ile, tek tek yoldaşlar arasındaki çelişmeler içinde en önemli görülenler bugün için bunlardır.

(...)

Parti çevresinde, örgütlü sempatizanlarla olan çelişmelere gelince:

Spartaküs ayrılığı ile bağıntılı olarak ayrılan sempatizanlarla olan çelişmeler üzerinde burada durmuyoruz. Bu konuda çeşitli yayınlarda daha önce bilgi verilmiştir.

Bugün hala bizimle örgütlü olan sempatizanlarla olan çelişmeler içinde en önemli görülenler şunlardır:

.. bölgesinde:

Bir sempatizan komite ile, ve o sempatizan komitenin çevresindeki hemen bütün örgütlü sempatizanlarla 1 Mayıs polemiği somutunda DGB ile birlikte yürüyüş mü / ayrı yürüyüş mü somut bağıntısında çelişme çıkmıştır. Bu çelişme görüşümüze göre ortaya çıktığı anda anlayış-yaklaşım farklılığından kaynaklanan bir çelişme idi. Bu çelişme üzerine polemik hala yürümektedir. Bazı tali noktalarda birleşilmiş olmasına rağmen, temeldeki çelişme henüz çözülmemiş görülmektedir. Polemiğin süreci içinde çözümün ne yönde olacağı görülecektir.

Aynı sempatizan komiteden bir yoldaşla, onun parti üyeliğine müracaatı hakkında olan bir çelişme vardır. Bu çelişmede Merkez Komitesi tavrı takınmış, özellikle geç cevap verilme, cevap verilmeme noktasında yoldaşın eleştirisinin haklı olduğunu tespit etmiştir.

Aynı yoldaşla Türkiye'de faşizmin değerlendirilmesi konusunda aramızda çelişme vardır. Yoldaş bu konudaki görüşlerini yazılı olarak ortaya koymuştur. Merkez Komitesinin "Cephe" konusundaki parti içinde tartışılan yazısında dolaylı olarak tavrı takınılmıştır. Bu konuda tartışma derinleştirilmemiş ve çelişme çözülmemiştir.

Aynı sempatizan komite ile, 13'ün istifasına yolaçan gelişmelerde Merkez Komitesinin tavrı konusunda çelişme vardır. Yoldaşlar Merkez Komitesinin 13 hakkında aldığı kararı (ona sempatizan hücre örgütlemeye görevi vermeme kararı) ideolojik mücadeleyi engelleyici bir karar olarak değerlendirmektedir. Bu konuda Merkez Komitesinin görüşleri 13'e verilen cevapta vardır. Bu konuda yapılan bir toplantıda karşılıklı görüşler sözlü olarak da ortaya konmuş ve tartışılmıştır. Birçok noktada yakınlaşma olmasına rağmen, temel çelişme henüz çözülmemiştir.

Bu sempatizan komite ile Mao Zedung'un değerlendirilmesi konusunda da varolan çelişmeler tam olarak çözülmemiştir.

Bunun dışında bu bölgeden çeşitli somut eylemlerin hazırlığı ile ilgili vb. bir dizi somut eleştiri gelmiş; bunlara tavrı takınılmıştır. Bu konularda takınılan tavırlara cevap gelmediği için çelişmelerin çözülüp çözülmediğini söylemek mümkün değildir.

Bu bölgede bir ileri sempatizan yoldaş, Merkez Komitesinin 1 Mayıs'ta ayrı yürüyüş yapma kararına getirdiği eleştiride, özellikle Sosyal-Faşizm konusunda parti çizgisi ile kökten çelişen görüşler savunduğunu ortaya koyan bir yazı yazmıştır. Çok kısa süre önce elimize geçen bu yazıya cevap verilecek, bu noktada da varolan görüş ayrılığının üzerine yürünecektir.

..'de bir ileri sempatizan ile modern revizyonistlerin değerlendirilmesi noktasında ayrılık vardır. Söz konusu yoldaş, ısrarlı istekler sonucu yazdığı yazısında modern revizyonist görüşleri Marksist-Leninist görüşler olarak değerlendirdiğini açıkça ortaya koymuştur. Bu yoldaşın bizim bugün içimizde örgütlü olması ve disipline uyması kendisi açısından tutarsızlıktır. Bizim açımızdan bu görüşlere karşı görüşümüzü koyduktan sonra, onunla polemik yürüttükten sonra aynı görüşleri sürdürmesi halinde örgütsel birliği sürdürmenin temeli ortadan kalkmış demektir.

Bu taslak kaleme alındıktan sonra bu arkadaş "Barış içinde birarada yaşamak" hakkında Kruscev revizyonizminin karşı-devrimci görüşlerini saldırgan bir şekilde savunan bir yazı kaleme almıştır. Arkadaşın bağlı olduğu Parti Hücresi bu yazıda savunulan görüşleri karşı-devrimci görüşler olarak değerlendirmiş; bu görüşleri savunanların bizimle örgütlü bir çalışma içinde olmasının mümkün olamayacağı gerekçesi ile bu arkadaşla örgütsel bağı kesmiştir.

..'da M ve C ayrıldıktan sonra, 8 adlı bir sempatizanla ve bir başka sempatizanla, onların C ve M'nin görüşlerini savunmasından kaynaklanan bir

çelişme çıkmıştır. Bu çelişme de örgütsel birliği bozacak yönde gelişmesi muhtemel bir çelişmedir.

Bu raporun ilk taslağı kaleme alındıktan sonraki gelişmeler içinde burada sözü edilen örgütsel birliğin bozulması ihtimali, birisi açısından gerçek haline dönüşmüştür.

.. 'de bizim örgütlü bir sempatizan yoldaşımız Mao Zedung'u 1957'den sonra revizyonist olarak değerlendirmektedir. Bu konuda bir başka örgütsüz sempatizanın yazdığı bir yazıya bu yoldaş katıldığını belirtmiştir. Aynı noktada Mao Zedung konusunda onun 1957'den sonra revizyonist olduğunu savunan birkaç sempatizan da .. 'da vardır. Bu konudaki çelişmenin üzerine, varolan bütün eleştirileri ve cevaplarımızı içeren bir broşürle gidilecektir.

.. 'deki yoldaşlarla ayrıca, oraya istenilen vasıflarda yoldaş göndermediğimiz, elimizdeki imkanları doğru değerlendirmedikimiz eleştirisi temelinde çözülmemiş bir çelişme vardır.

.. ile ilgili olarak ayrıca bir de buradaki yoldaşların kendi aralarında çözülmeyen, ve geline yerde buradaki bir parti üyesi ile bir aday üyenin aynı örgüt kademesi içinde birlikte çalışmasını bile imkansız hale getiren, görüşümüzce temeli kişisel olan çelişmeler vardır.

Merkez Komitesi içi çelişmeler:

Merkez Komitesi içinde, Merkez Komitesinin izlediği genel çizgi; Parti'nin genel çizgisinin değerlendirilmesi; Parti içinde Spartaküs ayrılığında tavır; kardeşlere karşı izlenen tavır vb. temel noktalarda belirleyici ve çözülmemiş bir çelişme yoktur.

Bazı eylem kararlarının tartışması sırasında çıkan görüş ayrılıkları giderilememiştir.

Merkez Komitesi içinde azınlık, 8 Mayıs 1982'de oportünistlerin Köln'de yaptıkları eyleme katılınması görüşünü savunmuş; bu görüşünü yürüyüşün yöneliminin devrimci olduğu gerekçesine, bizim idamlara karşı mücadele görevimiz olduğu gerekçesine bağlamıştır.

Çoğunluk ise katılmamanın, yalnızca propaganda ile yetinmenin --katılmacaksa güçlü katılmak gerektiği, ama henüz daha 1 Mayıs'ta teşkilatın yeni bir yürüyüş için merkezi olarak seferber edilmiş olduğu; bu yüzden merkezi bir seferberliğin doğru olmadığı gerekçesiyle-- doğru olacağı görüşünü savunmuştur. Bu noktada ayrılığın anlayış farklılığından mı, yoksa somut durum değerlendirmesinden mi kaynaklandığı ortaya çıkarılamamıştır.

12 Eylül 1982'de ise aynı azınlık önce eğer HK ayrı yürürse onlarla birlikte yürüme; HK ayrı yürümez ise, oportünistlerin tümü ile birlikte yürümenin düşünülebileceği görüşünü savunmuş; tartışma içinde bütün yoldaşlar doğru olanın ayrı yürüyüş olacağı noktasında birleşmişlerdir. Merkez Komitesi çoğunluğu hem ayrı yürüyüş, hem de toplantı yapamayacağımız görüşünü savunarak, toplantı kararı almıştır. Azınlık hem toplantı, hem yürüyüş fikrini savunmuştur.

Gelinen noktada azınlığın haklı olduğunu düşünüyoruz.

Bunun dışında, bu raporun ilk taslağı kaleme alındıktan sonraki tartışmalar içinde II.Konferansta yayınlar konusunda alınan kararın ve bugünkü yayın pratiğimizin değerlendirilmesi konusunda da görüş ayrılığı çıkmıştır. Bu görüş ayrılığı konusunda durum şöyledir:

II.Konferans yayın organları ile ilgili olarak

- a) Teorik organın esas olduğu, MYO'nun buna bağlı olarak ele alınması gerektiği anlayışını onaylamıştır.

b) Teorik organın esaslığından II.Konferansta anlaşılan şey, onun MYO'ya göre daha sık çıkması değil; onun hazırlığına bütün partinin katılmasıdır. İkinci Konferansta teorik organda çıkacak yazıların bütün parti içinde tartıştıktan sonra çıkması hakim olan anlayıştır.

Uygulamamız ise böyle değildir. Şimdiye kadar çıkan 7 sayı teorik organın çeviri olan bir sayısı dışta tutulduğunda, geri kalan 6 sayının dağılımı şöyledir:

Dört sayıda eski kardeş örgütlerin getirdiği eleştirilere Merkez Komitesi tavır takınmıştır. Yazılar Konferansın aldığı kararın tersine, onunla çalışma içinde olarak bütün Partinin tartışması sonucu ortaya çıkan yazılar değildir. Yalnızca Merkez Komitesinin görüşlerini yansıtmaktadır.

(Aynı şekilde, teorik organda yayınlanmayan; ve fakat ayrı bir broşürde toplanan 1 Mayıs polemikliği de yayınlandığı biçimi ile Partinin tümünün tartışmasının ürünü değil, Merkez Komitesinin tartışmasının ürünüdür.)

Teorik organın bir sayısı, bir bölgede ayrılan M ve C ile, aynı bölgede Parti Hüccresinin diğer üyeleri arasında yürüyen ve bunun dışında .. yoldaşın da katıldığı bir tartışmadır. Bu da bütün Partinin yürüttüğü tartışmanın sonuçlarının yansıtıldığı bir sayı değildir. Tartışılan sorunlar Partinin bütünü içinde doğrudan tartışılmayan sorunlardır.

Teorik organın bir sayısı, partinin tümünde eğitimi yapılan, tartışılan bir konuda bir yoldaşın görüşlerini belgeleyen bir yazıdır. Bunda da yansıyan Partinin tümünün tartışma sonuçları değildir.

Teorik organ uygulamada, Partinin yürüttüğü teorik çalışma ve tartışmaların sonuçlarını dışa yansıtan bir organ durumunda değil; Partinin içinde tartışılan konularda Partinin belirli kesimlerinin görüşlerini tartışmaya sunduğu bir tartışma organı durumundadır.

Bu uygulama her halükarda Konferansta teorik organ ile ilgili olarak alınan karara temel olan anlayış ve bu konuda savunulan görüşlerle çalışma içindedir.

Teorik organın Konferansta alınan karara rağmen uygulamada bugünkü duruma gelmesinde kuşkusuz eski kardeş örgütlerle girilen polemikte görüş ayrılıklarını kamuoyundan gizlediğimiz demagojisini siyasi hasımlarımızın elinden alma kaygısı belirli bir rol oynamıştır.

Bunun yanında, alınan kararın tam olarak ne anlama geldiğinin bilince çıkarılmaması da uygulama ile karar arasındaki bugünkü çelişmenin ortaya çıkmasında rol oynayan faktörlerden biri olmuştur.

Merkez Komitemizin çoğunluğu bugünkü uygulamanın bizim gerçek durumumuzu yansıtan doğru uygulama olduğu düşüncesindedir. Bugün Partimiz birçok konuda tartışma içinde bulunmaktadır. Tartışılan konular birçok noktada ilkesel sorunlarla ilgilidir. Böyle bir durumda tartışmayı dışa yansıtmak için (ki teorik organın --bu arada bazı hallerde MYO'nun da yaptığı bu--dur) bütün Parti içinde tartışılmış olmasını, sonuçların çıkmasını beklemek, bizim dışımızdaki ilgi duyan kişileri bu tartışmanın dışında tutmak anlamına gelecek ve yanlış olacaktır. Bunun yanında gerçek durumumuz hakkında da yanlış bilgi verilmiş olacaktır.

Açıktır ki, bugünkü uygulamada yayınlanan yazılar az sayıda yoldaşın tartışma ve denetiminden geçtikten sonra yayınlandığından; Parti içindeki geniş tartışma içinde ortadan kaldırılması mümkün olan bir dizi yanlış da içinde barındırmaktadır. Bu noktada Parti içindeki tartışmanın sonuçları yayınlanma öncesinde beklenmesi halinde olmayacak olan bir zarar ortaya çıkmaktadır. Ama Merkez Komitemizin çoğunluğunun görüşüne göre bugün bu zarar göze alınmalıdır. Kaldı ki bu zarar daha sonra tartışma sonuçları yeniden toparlanıp, hatalar düzeltilindiğinde önemli ölçüde ortadan kaldırılabilir bir zarardır.

Merkez Komitemiz içinde azınlık; Konferans kararının doğru olduğu görüşün-

dedir. Teorik organda da MYO'da da tartışma yazılarının değil; tartışılan konularda Parti içinde tartışmanın sonuçlarının yayınlanmasından yaranadır.

Merkez Komitemiz bu konuda Partinin tavır belirlemesinin doğru olacağı görüşündedir.

Bu arada Parti tavır belirleyene dek; teorik organda tartışma yazılarının yayınlanması uygulaması durdurulacak; daha önce kamuoyuna yayınlanacağı açıklanan M-C tartışmasının devamı olan yazılar dışında, tartışma yazısı niteliğinde (bütün Parti açısından) yazılar (dışta) yayınlanmayacaktır.

Bu bağlamda tartışılan bir başka sorun da şudur:

Biz bugün gerek MYO'da gerekse teorik organda Partinin bütününün şu anda doğrudan tartışmadığı; ancak Partinin belli bir bölümünün doğrudan tartışmaya girdiği konularda yazılar yayınlıyoruz. (Örnekler: Milli mesele; Komintern'in dağıtılması üzerine tartışma vb.) Bu uygulama da Merkez Komitesi azınlığı tarafından Partinin çeşitli bölümlerinin birbirinden ayrı; değişik yönlerde geliştiği, bunun doğru olmadığı gerekçesi ile yanlış bulunuyor.

Buna karşı Merkez Komitesi çoğunluğu, bu uygulamanın da bugün içinde bulunduğumuz durumda zorunlu ve doğru olduğu görüşünü savunuyor. Partinin çeşitli bölümlerinde değişik sorunlar çıkıyor. Bunlar üzerine ister istemez tartışılıyor. Açıktır ki her Parti üyesi bütün Partinin içinde bulunan anda yürüttüğü ortak çalışma ve tartışmaya doğrudan katılmakla yükümlüdür, verilen görevleri yapmakla yükümlüdür. Bunun yanında, bu çalışmalarını aksatmadan özel ilgi duyduğu şu veya bu konuda araştırma yapması ve bunun üzerine tartışması idari tedbirle önlenemez. Böyle bir durumda, sorunu olan yoldaşların bulunduğu alanda --Partinin bütünü için içinde bulunan anda genel tartışma sorunu yapılmadan-- tartışma yürütülebilir; nitekim yürütülmektedir de. Bu tartışma Parti tartışması haline gelmeden de belli bir seviyeye geldiğinde kamuya açılması doğru, yararlı, bazı hallerde de (bu görüşler temelinde ayrılık eğilimleri, ya da ayrılık söz konusu ise) zorunlu hale gelebilir. Açıktır ki böyle bir uygulamanın tartıştığımız esas konulardan saptırma, dikkatleri dağıtma tehlikesi vardır. Ama alternatif olarak görülen, içinde bulunan anda yürütülen Parti tartışması dışındaki konularda sadece sorunları tespit edip geçme; tartışmaya girmeme, Merkez Komitesi çoğunluğuna yanlış görünmektedir.

(Gerekli görülen birtakım noktalarda Merkez Komitesinin tümünün esasına katıldığı belgelerle ilgili olarak tek tek yoldaşların görüşleri ve tartıştığı noktalar ayrıca bu yoldaşlar tarafından kaleme alınıp, ulaştırılacaktır.)

2. ÖRGÜTSEL GELİŞMEMİZ:

A) MERKEZ KOMİTESİNİN DURUMU

İkinci Konferansta görevi devralan Merkez Komitesi .. kişiden oluşuyordu. .. de yedek Merkez Komitesi üyesi seçilmişti.

Konferanstan hemen sonra toplanan Merkez Komitesi, işlerin doğru dürüst yürütülebilmesi için Merkez Komitesinin tüm üyelerinin birbirlerine her an ulaşabilecek bir biçimde yerleşmesinin ideal olacağı; birbirini sürekli görme imkanı, danışma, tartışma, işbölümü yapma, karşılıklı denetim imkanı olduğu zaman düzgün bir işleyişin sağlanmasının çok daha kolay olacağı görüşünde birleşti.

Buna göre adımlar atılmaya çalışıldı.

Başlangıçta geçici olarak Merkez Komitesi üyeleri birbirlerini sürekli olarak görebilecek şekilde yerleşmişlerdi. Konferans sonrası takriben ilk üç aylık dönemi kapsayan bu dönemde gerçekten de Merkez Komitesinin kendi çalışmaları açısından en verimli ve olumlu dönemi yaşandı.

Gerek Konferans Raporunun hazırlanması; gerek temel eğitimin başladığı dönem; gerekse 1 Mayıs eyleminin hazırlandığı dönem olan bu dönemde Merkez Komitesinin çalışması yoğun bir kollektif çalışma idi.

Merkez Komitesi üyeleri her haftanın içinde birden fazla günü ortak eğitim yapmak; hazırlanan yazıları tartışmak vb. ile geçiriyordu. Diğer günler ise eğitime hazırlanmak, alınan görevleri yapmak ile geçiyordu. Hafta sonları ise Parti Hüccesi toplantılarına katılınyordu. Bu durum aslında ideal bir durumdu.

Ama ne yazık ki bu durum sürdürülemedi. Objektif şartlar bir Merkez Komitesi üyesinin uzakça bir bölgeye gitmesini uzun süreli çalışmanın çıkarları açısından zorunlu kıldı.

Çalışmamızı değiştiremediğimiz objektif şartlara uygun olarak yeniden düzenleme zorunluluğu ortaya çıktı.

Bir Merkez Komitesi üyesinin diğerlerinden oldukça uzak bir bölgeye gitme, orada yerleşme zorunluluğu ister istemez Merkez Komitesinin çalışmasındaki başlangıçtaki düzeni, kollektifliği, vb. zayıflattı. Merkez Komitesi tam sayı olarak uzunca bir süre toplanamadı. Daha sonra ise tam sayı toplantı takriben iki aylık aralıklarla mümkün hale geldi.

Aradaki zamanda Merkez Komitesinin geri kalan çoğunluğunun hala birbiri ile kısa süre içinde görüşmesi imkanı vardı. Ve bu çoğunluk çok acil pratik sorunlarda Merkez Komitesi adına karar alabilecek durumda idi; ve nitekim birçok durumda bu böyle de yapıldı. Diğer yandan bu çoğunluk kendi arasında zaman zaman eğitim çalışması da yaptı; varolan örgütsel sorunlar üzerine de sürekli olarak tartıştı. Ama hem eğitim çalışmaları ve hem de diğer tartışmalar kısır kaldılar. Tam sayıyla yapılan tartışmaların verimine göre çok daha düşük verimli oldular.

Diğer yandan tam sayı yapılan toplantıların aralığı açıldığı için, ve genellikle bu toplantılar için en fazla bir hafta zaman ayrılabilirdiği için; toplantılarda birçok noktada derinleştirilebilecek ve derinleştirilmesi gereken tartışma derinleştirilemedi. Uzayan aralıkta biriken ve acil çözüm bekleyen bir dizi pratik sorun; gerek Merkez Komitesinin temel eğitiminin; gerekse diğer tartışmalarının istenilen düzeyde yürütülmesini engelleyici bir rol oynadı. Temel eğitimde Merkez Komitesinin doğrudan önderliği --Merkez Komitesi bütün temel eğitimde hücrelerden önde gitmesine rağmen-- başlangıçtaki kadar düzenli ve verimli olamadı.

Daha sonraki gelişme içinde Merkez Komitesinin geri kalan kısmının

(...) da çok sık görüşme imkanı ortadan kalktı.

Bugün gelinen yerde Merkez Komitesinin örgütsel işleyişi şöyledir:

Merkez Komitesi takriben iki aylık aralıklarla, takriben 5 gün süren toplantılarda yanyana gelmektedir. Bu toplantılarda Merkez Komitesi önceden tespit edilmiş bir gündem temelinde temel eğitimini yapmakta; yayınları gözden geçirmekte; hücrelerde çıkan sorunların üzerine tartışmakta; pratik sorunları tartışmaktadır vb.

Merkez Komitesi içinde, Merkez Komitesinin çoğunluğunu oluşturan bir kesim ayrıca bir Parti Hücresinde birlikte doğrudan çalışmakta; birbirlerini Merkez Komitesi toplantıları dışında ayrıca bir de Parti Hücresi toplantısında takriben üç haftalık aralıklarla doğrudan görüş, tartışma imkanı elde etmektedirler. Ayrıca bu Merkez Komitesi üyeleri acil bir durumda kısa sürede birbirini görme imkanına sahiptir.

Merkez Komitesinin bir üyesinin, uzakça olan bölgedeki Merkez Komitesi üyesine de kısa süre içinde doğrudan ulaşma imkanı vardır.

Bunun dışında Merkez Komitesi üyelerinin teması yazışmalar üzerinden olmaktadır. Özellikle uzak bölgedeki Merkez Komitesi üyesi ile yoğun bir yazışma teması sözkonusudur.

Açıktır ki bu işleyiş, bütün Merkez Komitesi üyelerinin yanyana olduğu, birbirlerine çok yakın bulundukları bir işleyişe göre tercih edilecek bir işleyiş değildir. Ama bugünkü imkanlar ve şartlar içinde yapabileceğimiz, ve yapabildiğimiz işleyiş budur.

Merkez Komitesinin önderliğini daha verimli kılabilmek için bugün bu işleyişte düzeltililebilecek olan tek şey belki Merkez Komitesi toplantı sürelerini uzatmak olabilir.

Merkez Komitesi içindeki işbölümüne gelince durum şöyledir:

Merkez Komitesinin bütün üyeleri doğrudan Parti Hücrelerine önderlik etme durumundadır. Her biri belli sayıda Parti Hücresine (bazı hallerde sempatizan hücrelere) önderlik etmektedir. Bu çalışma zamanlarının önemli bir bölümünü almaktadır.

Kendi önderliklerindeki Parti Hücresi ve sempatizan hücrelere doğrudan önderlik görevi dışında Merkez Komitesi üyeleri kendi aralarında ayrıca bir de çeşitli pratik işlerle ilgili bir işbölümü yapmış durumdadır.

Bugünkü durumda Merkez Komitesinin omuzlarında çok ağır örgütsel görevler bulunmaktadır. Bu örgütsel görevlerin çokluğu, ideolojik-teorik görevlerin çözülmesine daha verimli bir önderliği engellemektedir. Önümüzdeki çalışma döneminde Merkez Komitesinin örgütsel görev yükünü azaltacak tedbirler alınmalıdır. Bunun şartları da belli ölçülerde oluşmuştur.

Merkez Komitesinin yedekleri ile ilgili durum şöyledir:

Merkez Komitemiz özellikle varolanlar içinde ikinci ve üçüncü yedek konusunda başlangıçta bu yoldaşların gelişmeye en açık görünen yoldaşlar içinde yer aldığı görüşünü taşıyordu. Ve bu yoldaşları (tabii diğerlerini de -- ama onlar hakkında değerlendirmemiz ikinci ve üçüncü yedeğe göre "gelmeye daha az açık" oldukları şeklinde idi) Merkez Komitesi çalışmalarının içine doğrudan çekme amacıyla ve isteğinde idi. (...) Belirli gelişmeler sonucu Merkez Komitesinin başlangıçtaki biçimi ile çalışmaya çağrı durumu ile de birleşince; başlangıçtaki Merkez Komitesi toplantılarını yedekleri ile genişletme planından vazgeçildi. Merkez Komitesi yedek üyeleri ile onların bu durumunun gerektirdiği herhangi bir özel faaliyete girilmedi. (...)

Önümüzdeki dönem için Merkez Komitesinin yedeklerinin belirli aralıklarla Merkez Komitesi toplantılarına katılması, onların geliştirilmesi açısından hedef olarak alınmalıdır.

Önümüzdeki dönem için Merkez Komitesinin yedeklerinin belirli aralıklarla Merkez Komitesi toplantılarına katılması, onların geliştirilmesi açısından hedef olarak alınmalıdır.

Merkez Komitesi, bütün çalışma dönemi boyunca yaptığı ideolojik-siyasi çalışmaların ürünlerini çeşitli araçlarla hem Partiye, hem kamuoyuna duyurmuştur. Yayınlar düzenli izlendiğinde Merkez Komitesinin çeşitli konularda görüşleri ile ilgili belgeler üzerinden bilgi sahibi olunabilir. Merkez Komitesi ideolojik-siyasi yönden denetlenebilir.

Merkez Komitesinin eylemlerle ilgili aldığı bir dizi karar ve gerekçesi de hem Partiye, hem kamuoyuna açılmıştır. Bunlar üzerinden Merkez Komitesinin aldığı eylem kararlarını da denetleme imkanı vardır.

Merkez Komitesinin örgütsel sorunlarla ilgili aldığı bir dizi karar ve direktif de --gerekçeleri ile-- Parti içinde yayınlanmıştır. Bunlar üzerinden de Merkez Komitesinin denetlenme imkanı vardır.

Buna rağmen Merkez Komitesi çalışma dönemi içinde bu rapora gelene dek düzenli aralıklarla yapılan çalışmaların tümü hakkında düzenli raporlar düzenleyip Partiye sunmamıştır. Önce böyle bir rapor için uzun süre Parti Hücresi raporlarının tamamlanması beklenmiş; ardından ise artık zamanı geçtiği için ve nasıl olsa konferans yaklaştığı için raporun Konferans Raporu olarak hazırlanması uygun görülmüştür.

Merkez Komitesinin düzenli aralıklarla Partiye tüm çalışmalar hakkında düzenli rapor vermemiş olması önemli bir hatadır. Önümüzdeki dönemde seçilecek Merkez Komitesi rapor işini en baştan sıkı tutmalı, Partiye örnek davranmalıdır. Hiçbir belgenin bütünlük içindeki raporların yerini tutmadığı bilince çıkartılmalıdır.

Merkez Komitesinin çalışmaları ile ilgili olarak bir başka önemli hata olarak, yapılan temel eğitim sonuçlarının toparlanıp ortaya konmamasını görüyoruz. Başlangıçta uygulanan sistem --Merkez Komitesinin yaptığı eğitimin sonuçlarını Partiye sunması, bu sonuçların temel eğitimde kullanılması şeklindeki sonradan kaldırılan uygulama bize bugün doğru bir uygulama olarak görünmektedir. Böyle yapılmış olsa idi, kuşkusuz eğitim çok daha verimli olurdu. Ve şimdiye dek Merkez Komitesinin Parti içinde tartışılmış olan eğitim sonuçları, bu tartışmalar temelinde de düzeltilir, sonuçlandırılır, yayınlanabilirdi. Dışımızdaki devrimcileri ideolojik olarak etkilememiz için elimizde sağlam bir silah bulunurdu.

Bu hatadan da gereken ders çıkarılmalı; önümüzdeki dönem için temel eğitimde, temel eğitimin en başında uyguladığımız yöntem kullanılmalı; temel eğitimin sonuçları mutlaka yayınlanmalıdır.

B) HÜCRELERİN DURUMU

(.. üzerine ayrıca duracağımızdan, burada yalnızca ..daki örgütlenme üzerinde duruyoruz.)

Konferansın hemen ertesinde Merkez Komitesinin ..'de derhal Parti Hücreleri kurma imkanı yoktu. Buna karşı ..'da bu imkan vardı.

Merkez Komitesi Konferansın hemen ertesinde Parti üyelerinin durumlarını tek tek gözden geçirip değerlendirerek; Parti üyelerinin siyasi seviyelerini; çalışma durumlarını; ..'ye gitme perspektiflerini; kişisel özelliklerini; birbirlerine coğrafi yakınlıklarını; legallik durumlarını vb. bir dizi faktörü gözönüne alarak, varolan bütün Parti üyelerinin mümkün olduğunca bir Parti Hücresi içinde örgütlenmesi ve tüm Parti Hücrelerine Merkez Komitesi üyelerinin doğrudan önderlik etmesi yönünde karar aldı.

(...) Bu karar Konferanstan bir ay kadar sonra uygulamaya kondu.

Konferansın hemen ertesinde doğrudan Merkez Komitesine bağlı Parti Hücresi kuruldu. Bunlar kurulduğu biçimde sürmedi. Gelişmelere bağlı olarak bazı düzenlemeler yapıldı.

(...)

Başlangıçta Parti Hücrelerinin tümünün özel görevinden çok; Parti Hücrelerindeki tek tek yoldaşların özel görevleri şeklinde bir işbölümü vardı. Parti Hücreleri birlikte eğitim yapıyor; birlikte kendi bölgesindeki örgütlenme sorunlarını vb. görüşüp kararlaştırıyor; birlikte alınan kararların uygulanmasını denetliyordu. Bunun ötesinde tek tek yoldaşlara doğrudan Merkez Komitesine bağlı olarak özel görevler veriliyordu. Bunlar hakkında gizliliği zedelemeyecek ölçüde Parti Hücresine bilgi veriliyordu. Ama görevleri esas veren ve denetleyen Parti Hücreleri değildi.

Yine başlangıçta Merkez Komitesi sürekli olarak yanyana olduğu için özel olarak bir Yazı Kurulu kurulma ihtiyacı duyulmamıştı. Merkez Komitesi Parti Hücrelerindeki belirli yoldaşlara özel görevler veriyor; ve kendisi Yazı Kurulu görevini --Parti Hücrelerinde özel görev verilen yoldaşların da desteği ile-- yürütüyordu. Ama Merkez Komitesi üyelerinin sürekli birlikte olma durumu ortadan kalktıktan sonra Merkez Komitesi dışında bir Yazı Kurulu oluşturma zorunluluğu ortaya çıktı. Bu görev bir süre bir yoldaş üzerinden yürütüldükten sonra; varolan bir Parti Hücresinin Yazı Kuruluna dönüştürülmesi yolunda karar alındı.

(...)

C) ÜYE GELİŞMESİ

Konferansın hemen ertesinde .. itibarı ile .. üye vardı. Aday üye yoktu. Sürec içinde eski üyelerden ikisi Spartaküs ayrılığında; biri (13) hemen Konferans sonrasında; biri izin isteyerek (12); biri son dönemde (14) olmak üzere toplam beş üye istifa ederek aramızdan ayrıldı.

Buna karşı ..'da toplam .. aday üye alındı. Bunlardan .. aday üyelik süresini doldurarak kesin üye oldular. Biri süreç içinde istifa etti.

Yani bir bütün olarak ele alındığında; gelenler, gidenlerden çok oldular!

(...)

Üyelerimizin cinsiyetlere göre dağılımı şöyledir:

% 15 kadın; % 85 erkek.

Üyelerimizin % 34'ü çalışan işçidir. % 23'ü ücretli-hizmetlidir (memur, öğretmen vb.) % ..'si sendika tercümanıdır, % ..'si serbest meslek sahibidir, % ..'si düzensiz çalışmaktadır. Geri kalan % 30 üyemiz/üye adayımız (%'de olmak üzere) çalışmamaktadır.

Üyelerimizin eğitim durumu şöyledir:

- % 7,5 ilkokul mezunu
- % 15 ortaokul mezunu
- % 19 lise dengi okul mezunu
- % 19 yüksek okul mezunu
- % 3,5 yüksek okul öğrencisi
- % 34,5 liseden mezun/yüksek okul öğrenciliğinden terk

Oyelerimizin % 54'ü Türk
% 27'si Kürt
% 11,5'u Arap
% 7,5'u Alman milliyetindendir.

Oyelerimizin önemli bölümü 30/35 yaş dilimi içindedir. Yaş ortalaması 30'un üzerindedir.

.. 'DE ÖRGÜTLENMEMİZ VE SORUNLAR

(...)

Bugün .. 'de örgütsel gücümüz çok zayıftır. Şimdiki halde .. 'de örgütlenmenin .. 'de bir merkezden yürütülmesinin şartları yoktur.

(...)

Gelecek için .. 'de üstte bir Örgütlenme Komitesi oluşturulması ve bunun örgütsel sorunlarda, pratik siyasi sorunlarda bağımsız hareket etmesi perspektif olarak konulmalıdır.

Kısa süreli düzelme, önemli gelişme bekleme bugünkü şartlarda hayaldir. .. 'deki örgütlenmede acele edilmesi, bu örgütlenmenin aceleye getirilmesi ilerde çok büyük sorunları beraberinde getirecektir. Bu yüzden güce göre, abartılmadan adım adım ilerlenmelidir.

3- ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Uluslararası ilişkiler konusunda Merkez Komitemiz görevi devraldıktan sonra ilk sırada eski kardeş örgütlerimizle ilişkiler ele alındı.

Varolan ilişkilerin daha da geliştirilmesi ve bizim açımızdan kolektif bir temele oturtulması planlandı. Merkez Komitesinden bir yoldaş bu ilişkiler konusunda birinci derecede sorumlu kılındı. Bunun dışında bir başka yoldaşın daha doğrudan eski kardeş örgütlerle yapılan çalışmalar içine girmesi; ve tartışmaların, çalışmaların en kısa zamanda Türkçeye çevrilererek bütün Partinin bu çalışmaları izlemesinin sağlanması planlandı.

Ama hepimizin bildiği gelişmeler sonucu, varolan iyi ilişkiler, giderek daha geliştirilecek yerde bozuldu. Geline son noktada 26 Mart 1983'te yapılan ortak toplantıda eski kardeş örgütler adına konuşan GDS temsilcisi Merkez Komitemizle kardeşlik ilişkilerini kestiklerini açıkladı.

1984 başında yaptıkları bir açıklama ile ise Parti ile de kardeşlik ilişkisini kestiklerini açıkladılar.

Biz bu konudaki tavrımızı kardeşlik ilişkileri konusunda kesin karar vermek için en yüksek organın toplanması gerektiği ve bu toplantıya kardeşlerin de temsilcilerinin çağırılması biçiminde ortaya koyduk. Tavrımız doğru idi. "Kardeşlik ilişkisi" denen ilişkinin ciddiyetine uygun bir tavrıydı. Açıktır ki, kardeşlik ilişkilerinin eski kardeş örgütlerimiz tarafından kesilmesinden sonra böyle bir uygulama mümkün ve doğru değildir.

Eski kardeş örgütlerimizle kardeşlik ilişkilerinin bozulması bizim uluslararası komünist hareketin birliğini sağlama çabamız açısından bir yanı ile çok olumsuz bir gelişmedir. Çünkü en azından kağıt üzerinde savunulan çizgi temel alındığında, bugün birçok noktada bize en yakın görüşleri savunanlarla varolan bir birlik bozulmuştur. Diğer yanı ile bu kopma bize birçok şeyi pratikte öğrettiği noktada hatalarımızı kavrama ve düzeltme konusunda çıkış noktası olarak ele alınırsa, olumlu yanları da olmuştur. Biz bu kopma sırasında bir kez daha herhangi bir örgütün genel değerlendirmesi için kağıt üzerinde savunulan çizgide görünürde varolan birliğin yeterli görülmemesi gerektiğini; kardeşlik ilişkisi kurmak için yalnızca savunulan genel bazı doğruların yeterli kıstas olmadığını; bunun yanında o örgütlerin pratiğinin, özellikle kendi ülkelerindeki pratiğinin de göz önüne alınması, değerlendirilmesi gerektiğini öğrendik.

Kopma sırasında gelişmeler bize herhangi bir örgütün getirdiği yazılı eleştirilere bekletmeden yazılı cevap vermek gerektiğini; sözlü tartışmaların yeterli olmadığını; bizim getirdiğimiz eleştirilerin de mutlaka yazılı getirilmesi gerektiğini; yazılı belgeler temelinde yürütülecek ilkeli polemğin sağlam bir birlik için mutlak zorunluluk olduğunu gösterdi.

Biz, GDS, AMLP ve WBK ile kardeşlik ilişkilerinin ortadan kalkmasında Merkez Komitemizin ve Partimizin belirleyici bir hatasının olmadığını; bu kopmanın bir anlamda gelişmelerin mantıki sonucu olduğunu düşünüyoruz. Bu kopmada AMLP, GDS ve WBK'nın kendi hatalarına karşı özeleştirisiz tavırları, hatalarının ortaya çıkarılmasından-çıkmasından duydukları korku onların kardeşlik ilişkisini kestiklerini alelacele açıklamalarında görüşümüzce belirleyici rol oynayan faktörlerden biridir. Onlar kardeşlik ilişkilerini tek taraflı olarak kestiklerini açıklamaları bile, ideolojik mücadele içinde özeleştirici olmayan tavırlarından vazgeçmedikleri sürece kopma kaçınılmazdı. Biraz daha geç olurdu, ve bizim açımızdan kuşkusuz daha ilerletici olurdu, ama kopma olurdu.

TKP/ML bölünmesi öncesi kardeşlik ilişkimiz olan bir başka örgüt, KKP/ML Örgütlenme Komitesi idi. Bölünme sonrasında KKP/ML Örgütlenme Komitesi esas

olarak kardeşlik ilişkilerini Merkez Komitesi hizibi ile sürdürme; bizimle ise tartışma anlamına gelen bir tavır takındı. Böyle bir durumda kuşkusuz eski kardeşlik ilişkisinin devamı ortadan kalkıyordu. Biz Merkez Komitesi olarak KKP/ML Örgütlenme Komitesi'nin TKP/ML ile kardeşlik ilişkileri konusunda aldığı kararı eleştirdik ve bu eleştirimizi KKP/ML Örgütlenme Komitesi'ne ulaştırdık. KKP/ML ÖK'nin yönetimi ile uzun süre doğrudan ilişki kurmamız mümkün olmadı. KKP/ML ÖK'nin yurtdışı temsilcileri ile temaslarımız sürdü. Bu temaslar içinde yurtdışı temsilcilerinin de bizim TKP/ML ile kardeşlik ilişkileri konusunda KKP/ML ÖK konferans kararına getirdiğimiz eleştiriyi esasta paylaştıklarını gördük. Daha sonraki gelişmeler içinde KKP/ML ÖK içinde karışıklıklar çıktığı, bölünmeye doğru bir gidiş olduğu haberleri geldi. Biz 1983 yazında Kıbrıs'la ilgili bir tartışma toplantısı düzenledik. Bu toplantıya KKP/ML ÖK'dan yoldaşları da merkezi olarak katılmaya çağırdık.

(...)

Bu toplantı öncesinde KKP/ML ÖK yurtdışından yoldaşlarla yaptığımız görüşmede de verilen bilgiler temelinde KKP/ML ÖK içindeki gelişmeler hakkında görüşlerimizi ilettik. Ve yurtdışından yoldaşların gelişmeleri doğrudan değerlendirebilmeleri için mutlaka Kıbrıs'a bir temsilci göndermelerini yönünde görüşümüzü bildirdik. Ayrıca yurtdışından yoldaşları daha tutarlı bir ideolojik mücadeleye çağırdık.

Daha sonraki gelişmeler içinde, eski KKP/ML ÖK'nin dağıtıldığı; KKP/B ÖK adlı bir örgütün oluşturulduğu, bu örgütün kadrolarının eski Örgütlenme Komitesi içinden bazı kişiler olduğu, eski yönetimin bir bölümünün yeni yönetim içinde olduğu, yurtdışının bu örgüt içinde olduğu haberlerini aldık.

Elimize geçen belgeler hakkında ilk değerlendirmelerimizi Kıbrıslı yoldaşlara ulaştırdık. Belgelerin kesin tavır takınabilmek için yeterli olmadığını; yeni örgütün, eski örgütün çizgisinde varolan yanlışları sürdürdüğünü düşündüğümüzü belirttik.

Önümüzdeki dönemde de Kıbrıslı yoldaşlarla temasların sürdürülmesi, onlarla karşılıklı eleştiriyi içeren destek ve dayanışma, uluslararası ilişkilerde önemli alanlardan biri olmak zorundadır. Bu hem Kıbrıs'ın kuzeyinin Türk faşistlerince işgal altında olması sonucu, Kıbrıs devriminin Türkiye devrimi ile olan doğrudan ilişkilerinden dolayı; hem de KKP/ML ÖK, ya da şimdi KKP/B ÖK'nin siyasi çizgisindeki eleştirdiğimiz bütün yanlışlara rağmen, birçok noktada bize en yakın görüşleri savunan gruplardan biri olduğu için böyledir.

Merkez Komitesi olarak kardeş örgütler dışında uluslararası ilişki kurduğumuz --daha doğrusu eski ilişkileri sürdürdüğümüz-- örgütler "Bolşevik Birlik" çevresindeki örgütler oldu. Bunlarla ilişkilerimiz varılan noktada karşılıklı olarak yayın organlarımızda --kapsamı itibarı ile eşite yakın olan-- yazıların eleştirileri ile birlikte yayınlanması; böylece açık ideolojik mücadele yürütülmesi anlaşması yapılmasına vardı. Bu anlaşmanın gereği olarak biz onların bazı belgelerini eleştirimizle birlikte yayınladık. Onlar da bizim bazı belgelerimizi (daha çok bildiri niteliğinde) yayınladılar. Bizim pratiğimizin tersine, onlar yayınladıkları sayılarda belgelerimizle doğrudan bir polemige girmediler. Bu örgütlerle açık ideolojik mücadele önümüzdeki dönemde de sürdürülmelidir.

TKP/ML bölünmeden önce ilişkilerimiz olan "13'lü ortak açıklama"cı grup ile (Mao Zedung Düşüncesi savunucuları) temaslarımız doğal olarak onların çizgisi Menşeviklerin çizgisi ile uyum içinde olduğu için kesildi.

Merkez Komitemiz görevi devraldıktan sonra 1982 1 Mayıs eylemi hazırlıkları içinde Peykar ve Komeleh adlı örgütlerle temas kuruldu. 1 Mayıs eylemi çağrısında yanlış bir şekilde Peykar hakkında onun Marksist-Leninist

örgüt olduğu şeklinde bir genel değerlendirme anlamına gelen bir ifade kullanıldı. Bu önemli bir hata idi. Henüz yeterince tanımadığımız, hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığımız bu bilgileri ortak mücadeleler içinde denetleme imkanı elde edemediğimiz bir örgüt hakkında Marksist-Leninist olduğu propagandasını yapmanın yanlışlığını daha sonraki pratik de açıkça gösterdi. Eylemden kısa süre sonra Peykar dağıldı. Ve şimdiye kadar bildiğimiz-tanıdığımız kadarı ile, bir zamanlar 100 binin üstünde silahlı kişiye önderlik ettiği bilgileri verilen bu örgütün içinden; Marksist-Leninist bir çekirdek yaratma görevini önüne koyan bir grup henüz çıkmadı. Bildiğimiz-tanıdığımız kadarı ile suçu Marksizm-Leninizmde aramayanların önemli bölümü bugün ne yapacaklarını bilemez durumda, "arayış içinde"ler.

Komeleh'ye karşı tavrımız, Peykar'a karşı tavrımızdan değişik ve doğru oldu. En baştan itibaren eylembirliği tartışmaları içinde önemli noktalarda --özellikle de Stalin değerlendirmesi noktasında-- Komeleh ile aramızda çatışma çıktı. Bu yüzden Komeleh hakkında aceleci bir şekilde Marksist-Leninist örgüt değerlendirmesi yapmadık. Bu grup daha sonra bir başka grupla birlikte yeni bir örgüt oluşturdu. Bu yeni örgütün programını bir sempatizan komitemiz inceledi ve eleştiriler getirdi. Bu grupla temas bölgesel olarak sürdürülmektedir. Önümüzdeki dönemde güç oranında kamuoyu önünde belgelerin açık eleştirisi-karşılıklı polemik biçiminde yürütülecek bir ilişki yararlı olacaktır. Eski Peykar'dan geri kalanlarla temas da mümkün olduğunca sürdürülmeye çalışılmalı, onların yanlışlarına karşı mücadele ederek, yardımcı olunmaya çalışılmalıdır.

TKP/ML ve eski kardeşlerle ilişki döneminde ilişkimiz olan bir başka grup Aghkar idi. Bunlarla ilişkiler bir ortak açıklama planlama noktasına kadar gelişmişti. Bugün bu örgütün doğrudan temsilcileri ile temas yoktur. Ve kurmak da hemen hemen imkansız görünmektedir. Diğer yandan bu örgütün tanıdığımız en son belgesi 1980 yılına ait Mao Zedung hakkındaki değerlendirmesidir. Esasta doğru görüşleri içeren bu belge dışında yayınlanan yeni bir belge yoktur, bu yüzden bu örgütün gelişmesinin ne yönde olduğunu söylemenin; bu örgütün bugünkü çizgisi hakkında bir değerlendirme yapmanın imkanı yoktur. Hal böyle olunca, bu örgütle ortak bir açıklama yapılamamış olması, geri dönüp bakıldığında olumsuz değil, olumlu bir olgu olarak ortaya çıkmaktadır. Bildiğimiz kadarı ile Afganlıların yurtdışındaki kitle örgütleri içinde Aghkar'a sempatizan olduğunu söyleyen kişiler vardır. Bunlarla temaslar sıklaştırılarak Aghkar konusunda daha geniş bilgi edinilmeye çalışılmalıdır.

Yukarda anlattıklarımızdan çıkan sonuç şudur:

Bugün uluslararası ilişkilerimiz içinde, hakkında "Marksist-Leninist" değerlendirmesini yapabileceğimiz ve kardeşlik ilişkisi kurmayı amaç olarak alacağımız bir örgüt-grup-parti yoktur.

Varolan şartlarda yapılması gereken ve yapılabilecek olan, Marksist-Leninist olduğunu söyleyen ve bizim de Marksizm-Leninizme yakın gördüğümüz gruplarla kardeşlik ilişkisi konusunda hiç acele etmeden, belgeler üzerinde kamuoyu önünde, açık ideolojik mücadele yürütmektir.

Ancak böyle bir mücadele içinde örgütler hakkında tam bir genel değerlendirme yapmak mümkün olabilecektir. Bu, açıktır ki bizim uzunca bir süre "yalnız" kalmamız anlamına gelecektir. Ama böyle bir "yalnızlık" sağlam bir birlik için bugünkü şartlarda mutlak gereklilik olarak görünmektedir.

Önümüzdeki dönemde özellikle bizim temel yazılarımızın yabancı dillerde yayınlanmaya çalışılması; Marksizm-Leninizme yakın gördüğümüz örgütlerin yazılarının eleştirisi ile birlikte yayınlanmasının devam etmesine önem verilmelidir. Bulunduğumuz yabancı ülkelerde diğer milletlerden-milliyetlerden Marksizm-Leninizme yakın güçlerle-kişilerle doğrudan temasa da,

karşılıklı sözlü tartışmalarla etkileme-etkilenmeye de önem verilmelidir. Ama genel değerlendirme konusunda aceleci davranmamak gereklidir.

Uluslararası ilişkiler konusunda bir başka alan, anti-emperyalist anti-faşist kitle örgütleri ile ilişkiler sorunudur. Böyle ilişkiler daha çok kitle eylemleri için kurulduğundan, ve bizim kitle eylemlerine doğrudan katılmamız çok sınırlı olduğundan; bu gibi ilişkiler yok denecek kadar azdır. Olduğu tek alan şimdiye kadar Batı Almanya olmuştur. Orada da GUAfS ile olmuştur. Katılmak için gittiğimiz eylemde GUAfS'in tavrı eylem sırasında olumsuz olmuş, daha sonra bu olumsuz tavrın özeleştirisini yapmışlardır. Önümüzdeki dönemde de bu ilişkiler sınırlı kalmaya mahkumdur. Ve bizim gücümüzü yoğunlaştırmamız gereken alan da bu değil; kendine doğrudan Marksist-Leninist diyenlerin olduğu alandır.

Uluslararası ilişkiler konusu bizim açımızdan uluslararası Marksist-Leninist platformu yaratma çabalarından bağımsız bir alan değildir. Bu ilişkiler aslında tam da bu işe --Marksist-Leninist platformu yaratma işine-- hizmet ettiği ölçüde önemlidir.

Bu alanda önümüzdeki dönemde atılacak somut adımlar şunlar olmalıdır:

* AMLP, GDS, WBK ile kardeşlik ilişkisi kesilmiştir. Ama bu ilişkinin kesilmiş olması, bizim açımızdan hiçbir şekilde artık onların belgeleri ile ilgilenmemek anlamına gelmez. Hele hele onların uluslararası Marksist-Leninist hareketin platformunun yaratılması için yaptıkları 1963 polemik yazılarının değerlendirilmesi çalışmalarını yok sayma anlamına hiç gelmez.

Önümüzdeki dönemde Uluslararası Marksist-Leninist Hareketin platformunun yaratılması çalışmasının bir parçası olarak bütün Partinin çalışmasının merkezine; SBKP'nin 20. Parti Kongresinin raporunun ve diğer temel belgelerinin değerlendirilmesi çalışmasına bağlı olarak, 1963 Polemiklerinin ve bu polemiklerin eski kardeş örgütler tarafından değerlendirilmelerinin ve varsa diğer örgütlerin bu konudaki değerlendirmelerinin konması gerekir. Bu değerlendirme kısa süreye sıkıştırılmamalı; ve önümüzdeki dönemde çalışmada temel eğitim yanında ilk elde ele alınmalıdır.

* Temasta bulunduğumuz örgütlerle tartışmalar daha çok bizim iç çalışmamızda yoğunlaştığımız alanlarda yoğunlaştırılmalıdır.

* 1963 polemiklerinin değerlendirilmesi çalışması içinde özellikle devrim tipleri; ve yarı-sömürgelerde devrim sorunu özel olarak üzerinde yoğunlaşılması gereken konu olmalıdır. Bu noktada mesela Kıbrıslı yoldaşlarla ortak bir çalışmaya girmek düşünülebilir.

4- YAYIN SİYASETİMİZ

Önce Merkez Komitemiz görevi devraldıktan, bu raporun yazıldığı döneme kadar geçen süre içinde çıkarılan merkezi yayınların bir dökümünü yapalım. Bu dönem içinde:

- 1 sayı eski Teorik Organ
- 1 sayı eski Merkez Yayın Organı
- 17 sayı Merkez Yayın Organı
- 8 sayı Teorik Organ
- 16 sayı iç yayın organı
- 10 sayı özel sayı
- 24 adet merkezi bildiri (Almancaları ile birlikte)
- 1 afiş
- Çok sayıda eylemlerde havaya fırlatılmak üzere hazırlanmış el ilanı
- Yapıştırılmak üzere hazırlanmış el ilanları
- 1 adet 1 Mayıs tartışmaları belgeseli
- Konferans tutanakları

yayınlandı. Ayrıca bir de Parti İnşası ile ilgili klasiklerin yazılarının olduğu bir derleme yayınlandı.

Yabancı dilde Almanca olarak çıkan merkezi bildiriler yayınlandı. Ayrıca 5 sayı da Almanca çevirileri içeren broşür yayınlandı. Bunlarda 1957-60 deklarasyonlarının değerlendirilmesi, Dünya Marksist-Leninist Hareketi'nin birliği üzerine gibi önemli temel yazıların yanında, aktüel olaylarla ilgili tavırlarımız (açlık grevleri üzerine vb.) ve kardeş örgütlerle olan gelişmeler üzerine bilgi veren belgeler yayınlandı.

Daha önce de tespit ettiğimiz gibi, yayın konusunda uygulamamız Konferansın bu konudaki anlayışı ile çelişme içinde olmuştur.

Bu çelişme kendini en başta Teorik Organ olan ..'in içeriği konusunda göstermektedir. Konferansın anlayışının tersine, ..'te parti içinde tartışılıp sonuca ulaştırılmış teorik konularda sonuçlar değil, tartışma yazıları yayınlanmıştır. Bu uygulama Konferansın anlayışı ile çelişiyorsa da, bize bugünkü durumumuza uygun olan uygulama olarak görünmektedir. (Bu tartışma "MK içindeki çalışmalar" bölümünde var. Bkz. s.33-35)

Merkez Yayın Organı olarak ele aldığımız ..'nin durumuna gelince:

.. özellikle kardeş örgütlerle, daha sonra Spartaküs muhalefeti ile polemik süreci içinde, giderek içinde tartışma yazılarının ağırlıkta olduğu bir yayın organı görünümüne bürünmüştür. Bu ..'nin kapsamını kaçınılmaz olarak genişletti; ..'nin çıkış süresini de daha uzun hale getirdi. Diğer yandan belli bir sayfa sayısını aşmama isteği, şekil olarak yazıların iyice küçültülmesi sonucunu beraberinde getirdi. .. bugün bu yönleri ile eleştiriyeye uğramaktadır. Bu eleştiriler bize de haklı eleştiriler olarak görünüyor. Önümüzdeki dönemde ..'nin tartışma ağırlıklı yayın organı görünümünden çıkarılıp; esas itibarı ile varolan çizginin propagandasının yapıldığı bir yayın organı haline getirilmesinin yolu, tartışma yazılarının --ki bunlar mutlaka kamuoyuna yayınlanmalıdır-- bir bölümünün özel sayılarla, ya da Teorik Organda yayınlanması olabilir. Böylece .. kapsamı itibarı ile biraz daralabilir, yazılar normal boyutlarda yazılabilir, biraz daha aktüel hale gelebilir. Bu ..'de hiçbir tartışma yazısı yayınlanmayacak anlamına gelmez. Yalnızca ..'nin esas içeriğinin varolan çizginin propagandası olan bir biçime bürünmesi; tartışma yazılarının ikin-

ci derecede bir rol oynaması anlamına gelir. Biz bu konuda daha tartışma ihtiyacı duyuyoruz.

.. şu anda dışa açılması gerekli görülmeyen tartışma yazılarının ve örgütsel birtakım konuları içeren yazıların yer aldığı bir yayın organı görünümündedir. Bu içerik ile gereklidir, yayınlanmaya devam edilmelidir.

Yayın konusunda en önemli eksiklik, kuşkusuz güncel olaylarda anında tavır takınma konusundaki eksikliğimiz; bunun yanında temel eğitim için gerekli klasiklerin; teorik çalışmamız için gerekli bazı çevirilerin; derlemelerin; ve bunun yanında temel eğitimin sonuçlarının çıkarılarak yayınlanması konusundaki eksikliklerimizdir. Bunlar bir anda giderilecek eksiklikler değildir. Ama eksiklik olarak tespit edilmeli ve adım adım aşılma yönünde adımlar atılmalıdır.

(...)

Yayın siyasetinde şöyle bir sorun vardır:

Merkez Yayın Organının çıkarılması.. acil durumlarda bir bildirinin çıkarılması.. diğer çalışmalarla yanyana konulduğunda pratikte hemen hep ağır basmakta, öne alınmakta.

Esasında içteki çalışma, dışta propaganda için vardır. Ve o yapılmıyorsa içteki çalışma bir işe yaramaz. Ama diğer yandan güçlerin sınırlılığı sonucu, dıştaki propaganda çalışması ister istemez içteki çalışmanın hızını yavaşlatmakta, kapsamını daraltmaktadır. Aynı anda ikisini birden yapma imkanı yok. O halde çatışmanın olduğu her noktada belli bir tercih yapma zorunluluğu var. Bu tercih bizde acil mutlak tavır takınılması gerekli sorunlarda tavır takınma ve bunun dışta propagandası lehinde oluyor. Ve bizce öyle olması genelde yanlış değil. Tercihle soruna her somut durumda somut olarak bakılmalı. Her tercihte, o somuttaki tercihin doğru olup olmadığı tartışılmalıdır.

Bu bağıntıda bizim somut olarak yaptığımız en önemli tercih yanlışı, yayın konusunda temel eğitim sonuçlarını yayınlama işini ele almamış olmamız olmuştur.

Varolan düzeyden daha geride bir dışta propaganda bize çözüm olarak görünmüyor. Ya da yanlış çözüm olarak görünüyor.

5- KİTLE ÇALIŞMASI

Bugünkü dönemde kitle çalışmasından öncelikle anladığımız, kitlenin, öncelikle işçi sınıfı kitlesinin en ileri kesimi, Komünizme, sosyalizme, devrime sempati duyan kesimi içinde yapılan propaganda çalışmasıdır. Tabii ki güç oranında bu çalışmaya bağlı olarak daha geniş kitleler içinde ajitasyon faaliyeti; ve eylemler de yürütülmelidir.

Bugün kitle çalışmamızın esası, "öncüyü komünizm" davasına kazanmaya hizmet etmelidir. Propaganda bu yüzden çalışmanın esas biçimidir.

"İleri kesim", bugün bizim örgütlü çevremiz dışta tutulduğunda, öncelikle bize sempati duyan, yayınlarımızı izleyen ve fakat henüz örgütlenmediğimiz kesim, ve bunun dışında şu veya bu devrimci, ya da Marksizm adına konuşan örgütün çevresinde örgütlenmiş kesimdir. O halde bizim dışta yapacağımız "kitle çalışması"nda birinci olarak yöneleceğimiz hedef, bize sempati duyan ve fakat henüz örgütlenmediğimiz kesim, ve bunun hemen ardından da Marksizm adına konuşan örgütlerin çevresindeki kesimlerdir. "Kitle çalışması"nın merkezine öncelikle bu iki kesim konmalıdır.

Bu perspektif ışığında "kitle çalışması", Türkiye'nin ve yurtdışının şartlarına göre değişik biçimlere bürünmek zorundadır.

Türkiye'de bugün ne bizim ne de kendine Marksist diyen grupların legal bir eylem yapma, legal çalışma yapma imkanı yoktur. Bu yüzden de bu grupların çevresinde yapılacak propaganda çalışması, bu grupların çevrelerinde tanınan kişilere doğrudan ulaşma, onlara yayın ulaştırma, tartışma vb. şeklinde yürütülebilir ve bugünkü şartlarda ve bizim gücümüzde çok sınırlı olmak durumunda ve zorundadır.

İçine girilip propaganda ve ajitasyon yapılacak, desteklenecek kendiliğinden kitle eylemi yok denecek kadar azdır. Olsa bile bizim gücümüz çok sınırlı olduğu için bunlardan yararlanmamız çok sınırlı olacaktır.

Siyasi hareketlenme dönemlerinde --mesela seçimler sırasında-- daha genişçe propaganda ve ajitasyon yapmak için fırsatlar çıkmaktadır. Bunlar ilerki dönemde daha da çoğalacaktır. Gücümüzün elverdiği ölçüde bu imkanlardan yararlanmak --pek fazla birşey beklemeden ve uzun süreli çalışmayı tehlikeye atmadan-- için yollar aranmalıdır.

Türkiye'de kitle çalışması açısından özellikle büyük fabrikalara yönelmek, buralardan devrimci işçileri saflara kazanmak, esas hedeflenmesi gerekendir. Bunun için büyük fabrikaların çevresindeki yerleşim bölgelerinde yapılacak sürekli propaganda ve ajitasyon faaliyeti örgütlenmek zorundadır. Bu şimdiye kadar başaramamış olduğumuz birşeydir. Başarılması da sürecektir. Önemli olan bu yönde doğru, sağlam adımlar atmaktır.

(...)

Bugün Türkiye'de "kitle çalışması" alanında yapılan, dışımızda özellikle Menşeviklerin çevresinden tanıdığımız kişilere; ve bunun dışında bazı "bağımsız" küçük çevrelerin çevresindeki devrimci kişilere yayınlarımızı ulaştırmak, bunlarla tartışmak şeklinde sınırlı bir çalışmadır. (...) Ne miting, yürüyüş vb. kitle eylemleri düzenleme, ve bunlara katılma şeklinde eylemler (ki bunlar zaten bizim dışımızda da hemen hemen olmamıştır. Bu noktada tek hareketlilik tutuklu yakınlarında görülmüştür. Bir de son dönemde seçimler sırasında hakim sınıf partilerinin mitingleri olmuştur. İlerde bu mitingler içinde --özellikle SODEP ve kurulur ise diğer "sosyal-demokratik parti"nin mitinglerine katılan tabanın, toplumun nispeten ileri kesimleri olduğu gözönüne alındığında-- çeşitli yollarla propaganda-ajitasyon yapma düşünülmelidir); ne de "bombalı pan-

kart asma", "banka soyma", "ajan temizleme" vb. askeri eylemler tarafımızdan düzenlenmemiştir. Bugün askeri eylem bizim açımızdan kendimizi, kadrolarımızı korumak için zorunlu kalındığında girişilecek çatışma dışında bir biçimde yanlış görülmektedir.

Propagandanın ve ajitasyonun geçen dönem içinde Türkiye'de kullanılan tek biçimi varolan yayınların dağıtımı ve bunlar üzerine tartışma şeklinde olmuştur. Yazılama, afişleme vb. yöntemler kullanılmamıştır. Gücümüz gözönüne alındığında bunun böyle olmasında yanlış birşey de yoktur. Gücümüzün gelişmesine paralel olarak bu gibi propaganda-ajitasyon yöntemleri de --yine uzun süreli çalışmayı tehlikeye atmadan-- kullanılmalıdır.

Kitle çalışması açısından varolan kitle örgütleri içinde çalışma da (mesela Türk-İş içinde, kurulursa onun "solunda" bir sendikal örgüt içinde, meslek örgütleri içinde, halkevleri, kültür dernekleri vb. içinde) perspektif olarak öne konmalıdır. Ama bu yapılırken yapamayacağımız işler yapılabilecekmiş gibi davranılmamalı; varolan güç doğru değerlendirilerek temkinli adımlar atılmalıdır. Bizim kendimizin önderliğinde kitle örgütleri oluşturma ilke olarak reddedilmemelidir.

Yurtdışındaki duruma gelince:

Bugün buradaki çalışmamız açısından belirleyici önemde olan şudur: 12 Eylül darbesi sonrasında Türkiyeli bütün devrimci örgütlerin üye ve sempatanlarının önemli bir bölümü yurtdışına çıkmak zorunda kalmışlardır. Bugün hemen hemen istisnasız bütün örgütlerin --hapiste olan kesim dışı tutulursa-- esas yöneticileri; ve kadrolarının önemli kesimi yurtdışında, yurtdışı içinde de öncelikle Batı Avrupa ülkelerindedir. Yani bizim örgütlü gücümüz dışında ulaşmak istediğimiz kesimin önemli bir bölümü yurtdışında, ve öncelikle Batı Avrupa ülkelerindedir.

Bunlar herbiri gerçekte bir siyasetin, örgütün yakın ve uzak sempatanlarının toplanma alanları olan "kitle örgütleri", "işçi dernekleri"nde legal planda örgütlenmişlerdir.

Bizim açımızdan da durum değişik değildir. Bizim esas yöneticilerimiz yurtdışındadır. Bizim teşkilatımızın --parti açısından ele alındığında kesin bir şekilde-- esas yurtdışındadır. Örgütlü sempatanlar açısından da durum böyledir.

Örgütlü olmayan sempatan kesim yurtdışında bugün çok az sayıda kalmış olan, gerçek fonksiyonu bizim örgütlü olmayan sempatanlarımızı eğitme olan --olması gereken--"derneklerde" toplanmışlardır.

Bizim "örgütlü sempatan" çalışmamız dışında birinci sırada ele almamız gereken kitle çalışması, örgütlü olmayan sempatan kesim içindeki çalışmadır. Dernekler bu alanda önemli araçlar durumundadır. Ama ne yazık ki birçok yerde derneklerin önemi onlar dağıldıktan sonra kavranmaktadır.

Örgütsüz sempatan çevre dışında kitle çalışmasında birinci derecede ele alınacak kesim, kendine Marksist diyen örgütlerin çevresidir. Ancak bu çevre içinde de bir öncelik-sonralık ilişkisi kurulmak gerekirse --ki planlı çalışma için bu gereklidir-- bu sıralama siyasi bakımdan bize en yakın olanlardan, en uzak olanlara doğru bir sıralama şeklinde yapılmalıdır. Somut olarak içinden çıktığımız TKP/ML'in menşevik kanadı Türkiyeli örgütler içinde bize siyasi yönden en yakın görünen örgüt durumundadır. Yaptığımız propagandaya en çok ilgi de bu kesimden gelmektedir.

Bu çevre içinde propaganda ve ajitasyon için yurtdışında Türkiye'ye göre daha çok imkan vardır. Önce bu çevre yukarda açıkladığımız gibi "dernek"lerde toplanmıştır. Bu derneklerde yapılan tartışma toplantılarına katılmak; derneklerin gecelerine gitmek, bunların tabanına ulaşmak için bir yoldur. Bu yol birçok halde tarafımızdan kullanılmıştır; ve mutlaka kullanılmalıdır.

Bir başka yol kitle eylemleridir. Türkiye'dekinin tersine yurtdışında legal kitle eylemleri düzenleme imkanı vardır. Ve dışımızdaki örgütler çeşitli eylemler düzenlemektedirler. Bu eylemlerde bu örgütlerin tabanı biraraya gelmekte, bu onlar arasında propaganda-ajitasyon için iyi bir fırsat yaratmaktadır.

Geçmiş çalışma dönemi içinde eylemlerde yaptığımız propaganda-ajitasyon çalışması genelde başarılı bir çalışmadır.

Bunun dışında tabii bir de tanıdık olanlarla doğrudan kişisel tartışma yöntemi vardır. Bu yöntem ile de propaganda ve ajitasyon faaliyetleri yürütülmüştür. Verimi en çok olan faaliyet kuşkusuz budur.

Bizzat bizim düzenlediğimiz toplantılar, mitingler, yürüyüşler vb. eylemler de kuşkusuz dışı propagandanın da önemli araçlarıdır. Bu araçlar da geçmiş çalışma dönemi içinde gücümüz ölçüsünde kullanılmaya çalışılmıştır. Ancak özellikle tartışma toplantılarımıza dışardan katılma istenilen düzeyde olmamıştır. Bunda içinde bulunduğumuz yenilgi döneminde kitleler arasında devrimci siyasetten uzaklaşma; ilginin azalması belirleyici rol oynamaktadır. Bunda oportünist örgütlerin tabanlarını bizimle tartışmaktan alıkoymak istemeleri, bu yöndeki bilinçli siyasetleri de belirli bir rol oynamıştır. Ve önümüzdeki dönemde de önemli bir değişiklik beklenmemelidir.

Önümüzdeki dönemde de bu dönemde yurtdışında esasta doğru yürüttüğümüz "kitle çalışması" yürütülmelidir. Merkez Yayın Organının daha kısa aralıklarla, daha aktüel bir biçimde çıkarılması; ve önemli olaylarda kısa süre içinde bildirilerle tavır takınmanın sağlanması bu çalışmada verimi arttırır. Örgütün de pratik olarak daha iyi işlemesini sağlayabilir.

Bunun dışında geçen dönemde kullanılmayan yazılama gibi propaganda-ajitasyon yöntemleri de önümüzdeki dönemde kullanılmalıdır.

"Kitle çalışması" ile ilgili bir sorun, derneklerin (önderliğimizdeki derneklerin) durumudur. Bu dernekler önümüzdeki dönemde de mümkün olduğunca elde tutulmaya ve evet, imkan olan alanlarda geliştirilmeye çalışılmalıdır. Bu derneklerin enternasyonal bir görünüme bürünmesi, giderek gerçek anlamda enternasyonalleşmesi de doğru perspektiftir. Bu perspektifin en azından görünüm yanının gerçekleştirilmesi için geçen dönem içinde somut adımlar atılmaya çalışılmasına rağmen bu gerçekleştirilememiştir. Bu konuda güvenilenler (eski kardeşler, daha sonra onlardan ayrılan bir kişi) güveni boşa çıkarmışlardır. Bu durumda önümüzdeki dönemde bu sorunun çözümü için başka yollar aranmalıdır.

Bu konuda derneklerde çalışma hakkında bir Parti Hücresi ile bir sempati-zan komite arasındaki tartışmada bir yoldaşın kaleme aldığı yazıdaki görüşler doğru görüşlerdir. (Bkz. EK 3) (s.81)

Eylem çizgimiz:

Özellikle yurtdışı açısından "kitle eylemleri"nde tavrın ne olacağı sorusu tartışma konusudur. Biz bu noktada 12 Eylül 1983 öncesi çıkardığımız özel sayıda ortaya koyduğumuz çizginin ve perspektifin doğru olduğu düşüncesindeyiz. Kısaca toparlarsak:

Biz içeriği ve yönelimi devrimci olan eylemleri eylemde birlik, ajitasyon propagandada serbestlik temelinde destekleriz.

Böyle eylemlerde devrimci örgütlerle eylembirliği yapmaya hazırız. Eylem birliği platformundan beklediğimiz, onun devrimci bir niteliğe sahip olmasıdır. Komünist propagandayı eylembirliğinin önşartı olarak görmeyiz. Çünkü böyle bir anlayış bizim yalnızca komünistlerle eylembirliği yapmamızı mümkün kılar. Yanlıştır.

Kendiliğinden niteliği ağır basan eylemlere, bu eylemler gerçekten kitle

eylemi niteliği taşıyorsa (mesela bir grev eylemi gibi), çizgisi devrimci olmasa da gücümüz oranında katılıp, doğru görüşleri bu gibi eylemler içine taşımaya çalışırız.

İçeriği ve yönelimi devrimci olmayan eylemlere karşı tavrımız, bu eylemlerin karşısına gücümüz oranında devrimci alternatifini somut olarak koymak; bu eyleme katılan devrimci örgütleri devrimci bir eylembirliği için kazanmaya çalışmaktır. Eğer devrimci bir eylembirliği sağlanamıyorsa; güç varsa devrimci alternatif eylemi tek başına da olsa koymak doğrudur. Tek başına eylem yapacak güç yoksa; yönelimi, içeriği devrimci olmayan eyleme katılmamak; ve fakat yoğun bir propaganda ve ajitasyon çalışması yürütmek doğrudur.

Alternatif konsa bile, yönelimi ve içeriği devrimci olmayan eylem sırasında da güç oranında doğru çizginin ve eylemin propagandası yapılmalıdır.

İçinde bulunulan durumda karşı-devrimci güçlerle eylembirliği reddedilmiştir. Bunun nasıl yapılacağı sorunu (eylembirliklerinde en baştan "şunlar olursa biz yokuz" mu denecek; yoksa içerik üzerine yürütülen tartışmada karşı-devrimcileri dışlayan bir içeriğin savunulması ile mi yapılacak) taktik bir sorundur. Belirleyici olan bu konuda kafanın açık, çizginin berrak olmasıdır.

Bizim bu çizgiyi bu berraklıkta formüle etmemiz süreç içinde olmuştur. Ve bu süreç içinde somut eylemlerde yanlışlar da yapılmıştır.

Mesela 1 Mayıs 1982'de doğru olarak ayrı bir eylem yapılmasına rağmen, bu eylemi yalnızca komünistlerin bir ortak eylemi olarak planlayan düşünce yanlış idi. Bunun sonucu olarak birbiriyle çelişen şeyler savunuldu, yapıldı.

Mesela 8 Mayıs 1982'de HK'nın DHB ve Partizan'la Köln'de düzenlediği eyleme somut katılımımız yanlıştı.

Mesela 12 Eylül 1982'de ayrı bir yürüyüş düzenlemememiz yanlıştı. Gücümüzü yanlış değerlendirme, doğru kullanmama anlamına geliyordu.

Mesela 12 Eylül 1982 ile ilgili çıkarılan genelgede, eğer oportünistler içinde devrimci gördüğümüz kesim ayrı yürüyüş yapsa, bu yürüyüşe karşı tavrımızın açık karşı-devrimcilerle birlikte yapılan yürüyüşle aynı olması gerektiği biçimindeki ayrım yapmayan görüş yanlıştı.

Önümüzdeki dönemde yukarda formüle ettiğimiz eylem çizgisi izlenirken, özellikle devrimci grupları açık karşı-devrimcilerle eylembirliklerinden koparma yönünde, devrimci eylembirlikleri yönünde daha fazla çaba sarfedilmeli, bu soruna daha çok önem verilmelidir. Bu bugünkü gücümüz gözönüne alındığında oportünist-revizyonist cephenin her eyleminde tavır takınma vb. biçiminde uygulanamaz. Önemli, merkezi eylembirliklerinde daha aktif, daha insiyatifli davranma anlamına gelir.

6- MADDİ DURUMUMUZ

(...)

7- SONSÖZ YERİNE

Biz yukarda ara başlıklar altında neleri yapmayı görev olarak üstlendiğimizi; neleri yapıp, neleri yapamadığımızı somut olarak ortaya koyduk. Her bölümde önümüzdeki dönemde neler yapılması gerektiği konusundaki düşüncelerimizi de ortaya koyduk.

Yaptığımız çalışmanın bir bütün olarak ele alındığında esas olumlu olan bir çalışma olarak değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Eksiklik ve hatalarımızı görebildiğimiz ölçüde yukarda ortaya koymaya çalıştık. Bütün çalışmaların değerlendirilmesi sonucunda söylemek istediğimiz son şey şudur:

İkinci Konferanstan sonraki çalışma dönemi, görevlerimizin ağırlığının bilince çıkmasında; gerçek gücümüzün, ya da güçsüzlüğümüzün bilince çıkmasında önemli rol oynayan; hata ve eksikliklerimizin daha berrak görüldüğü ve aşılmaya çalışıldığı bir dönem olmuştur. Gücümüz azdır. Görevler çok ağırdır. Ama bu görevleri bizden başka çözecek de yoktur. O halde yapılacak iş ah-u vah etmek; her hata sonrasında dövünmek, biz bu işi yapamayız demek değil, işe daha fazla sarılmaktır. Bütün Parti üyeleri ve sempatizanları Partinin bütünü hakkında sorumluluk duydukları; Partiyi gerçekten kendi Partileri olarak kavradıkları ölçüde ve herkes Partiye verebileceğinin en fazlasını verdiği ölçüde çözemeyeceğimiz sorun, aşamayacağımız güçlük yoktur!

Bu bilinçle bütün yoldaşlara sesleniyoruz:

BOLŞEVİZM BAYRAĞINI HEP BİRLİKTE YOKSEKLERE KALDIRALIM!

EK 1: TKP/ML(B) II.KONFERANS BİLDİRİSİ

TKP/ML(B) II. KONFERANSI YAPILDI!

BOLŞEVİZM YENECEKTİR!

Dünyadaki tüm Marksist-Leninist güçler...

Yoldaşlar; işçiler, emekçiler...

Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist içindeki oportünist kanada karşı mücadele içinde Mart 1981'de kurulan Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist (Bolşevik) (TKP/ML(B)), Şubat 1982'de II.Konferansını yaptı.

TKP/ML(B), TKP/ML'in geçmişinde doğru, Marksist-Leninist olan herşeyi savunma ve geliştirme; yanlışları özeleştirme ile aşma, ve TKP/ML'i gerçek bir bolşevik parti yönünde ilerletme amacı ile ortaya çıktı.

II.Konferansımız, TKP/ML(B)'in Mart 1981'den Şubat 1982'ye kadar geçen dönem içinde yaptığı çalışmaları Marksizm-Leninizm bilimi ışığında değerlendirmek; önümüzdeki dönemde yapılacak çalışmanın yönünü tayin etmek için toplandı.

* * *

Konferansımız, bir kez daha, Mart 1981'de atılan, oportünistlerle örgütsel bağın kesilmesi adınının doğruluğunu onayladı; geçen dönem içinde, TKP/ML(B) I.Konferansını yaptığı sırada henüz oportünistlerle örgütsel bağını kesmemiş bir dizi Marksist-Leninist, Bolşevik yoldaşın da bu dönemde TKP/ML(B) önderliğinde birleştiğini tespit etti.

Konferansımız, Merkez Komitesi hizibinin lafta 'sol', özde sağ oportünist bir grup olduğu; bu hizibin başını çekenlerin iflah olmaz oportünistler olduğu tespitini yaptı.

Bu grubun, TKP/ML ile ilişkisi; TKP/ML'in hatalı görüşlerine dört elle sarılmak; ve bu hataları daha da sistemleştirmek; ve TKP/ML'in bir dizi doğru görüşünü ayaklar altına almak şeklinde bir ilişkidir. TKP/ML'in hatalarını aşma; ve bolşevikleştirme yönünde ilerletilmesi açısından bu grup TKP/ML'in gerçek temsilcisi ve sürdürücüsü değildir.

* * *

Merkez Yönetimin Konferansa sunduğu taslaklar üzerine, bu taslaklara getirilen eleştiriler üzerine Konferansımızda canlı ve verimli bir tartışma yürütüldü. Bu tartışmalar içinde Konferansımız birçok önemli tespitler yaptı, kararlar aldı.

II.Konferansımız, uluslararası planda Marksist-Leninist hareketin içinde bulunduğu durum ve sorunları konusunda bugüne kadar islediğimiz çizgiyi onayladı:

Dünyada durumun değerlendirilmesi konusunda 1978 Temmuz'unda Avusturya Marksist-Leninist Partisi ile TKP/ML Merkez Komitesinin yaptığı ortak açıklama; ve

1981 Nisan'ında TKP/ML(B), Akıma Karşı (GDS), Batı Berlinli Komünist (WBK) ve AMLP'nin yaptığı ortak açıklamadaki görüşleri onayladı. Böylece bir kez daha kendini, Kruşçev revizyonizmine karşı tavrı takınan güçler içindeki revizyonist-oportünist görüşlerden ayırdı:

- * Oc Dünya Teorisinin karşı-devrimci bir teori olduğunu, ve bütün kökleri ve sonuçları ile reddedilmesi gerektiğini vurguladı.
- * "İki süper güç" dünya halklarının baş düşmanıdır tezini, Oc Dünya Te-

- orisinin en önemli tezlerinden biri olarak bir kez daha reddetti.
- * "Mao Zedung Düşüncesi"ni savunma adına ortaya çıkan akımın görüşlerini mahkum etti.
- * Stalin'in ölümünden sonra dünya komünist hareketi içinde savunulacak hiçbir şey görmeyen inkarcı akımın görüşlerini de reddetti.

1957-1960 Deklarasyonları ile ilgili olarak, Konferansımız, TKP/ML içinde Marksist-Leninist olmayan kanada karşı verilen mücadele içinde ortaya konan "1957-1960 Deklarasyonlarının değerlendirilmesi" yazısını onayladı. Bu deklarasyonların özünün Marksist-Leninist olduğunu savunan Merkez Komitesi hizibinin görüşünü mahkum etti.

Mao Zedung değerlendirmesi konusunda, AMLP, GDS ve WBK ile TKP/ML(B)'in yaptığı ortak açıklamayı onayladı. Böylece bir kez daha kendini; hem Mao Zedung'un hata ve sapmalarını küçümseyip, gözlerden gizleyip, onu Marksizm-Leninizmin bir klasiği olarak değerlendiren "Mao Zedung Düşüncesi" akımından; hem de Mao Zedung'un yalnızca ağır hata ve sapmalarını görüp, onun kazanımlarını küçümseyen, onu bir komünist, bir Marksist-Leninist olarak değerlendirmeyen akımdan ayırdı.

Arnavutluk Emek Partisi konusunda, AEP'nin çizgisinin revizyonist olduğu, ve bu çizgi düzeltilmediği taktirde yozlaşmanın kaçınılmaz olduğu, gelişmenin bu yönde olduğu tespiti yaptı.

1963 Polemikleri ile ilgili olarak, bunların bugün uluslararası Marksist-Leninist hareketin platformu olamayacağı görüşünü; bugün böyle bir platformu yaratmanın, dünya komünist hareketinin önünde duran ve kolektif çabalarla çözülmesi gerekli bir görev olduğu görüşünü; bu konuda kardeş partilerimizin yaptığı çalışmanın ciddi ve olumlu bir çalışma olduğu görüşlerini bir kez daha vurguladı.

Uluslararası planda Marksizm-Leninizmin zaferi; ve Marksist-Leninist hareketin birliğinin süreç içinde sağlanması için, her türden oportünizme, ve oportünist hata ve sapmalara karşı, açık ve kamuoyu önünde mücadele yürütme kararı aldı.

* * *

İkinci Konferansımızda durumumuz değerlendirildi. II.Konferansımız, her şeyden önce, Bolşevik Parti idealine varmak için önümüzde çok uzun, çetin bir yol olduğunun bilince çıkartılması açısından önemli bir adım oldu. Konferansımız bu ideale varma yolundaki görevleri küçümseyen; bizim bugünkü durumumuzu abartan her türlü kendini büyük gören anlayışı mahkum etti. Konferansımız, aynı zamanda, Bolşevik Parti idealine bugün varmadığımız, ve o ideale varmak için önümüzde çok uzun, çetin bir yol olduğu gerçeği karşısında ezilen, ve bizi oportünistlerden ayıran nitelik farklılığını görmeyen anlayışları da mahkum etti.

Bu bağıntıda Konferansımız açık olarak şu tespiti yaptı:

İbrahim Kaypakkaya'nın önderliğinde 1972'de kurulan TKP/ML, Türkiye'de Marksist-Leninist partiyi inşa görevini önüne görev olarak koyan ve buna yönelen bir parti idi.

Biz Bolşevikler kendimizi bu partinin sürdürücüsü olarak görüyoruz. 1972'de temelleri atılan Bolşevik Parti inşasının çok ağır görevlerini çözmek yönünde; Bolşevik Parti hedefine adım adım ilerlemek amacımızdır.

II.Konferansımız, geçmişimizin değerlendirilmesi üzerine de tartıştı. Geçmişin değerlendirilmesi ile ilgili olarak; çok yönlü, derinlemesine bir değerlendirmenin, geçmişte yapılan hataların; bu hataların kaynak ve sebeplerinin tam olarak ortaya konmasının bütün Partinin önünde duran ve önümüzdeki dönemde kolektif olarak çözülmesi gereken acil bir görev olduğu tespit edildi.

Konferansımız, TKP/ML I.Konferansında özeleştiri yönünde 1978 yılında atılan adımın olumlu bir adım olduğunu; ve fakat 1978 özeleştirisinin geçmişin tam bir değerlendirmesi olmadığını; yetersiz olduğunu ve içinde önemli hatalar ve eksiklikler barındırdığını tespit etti; Partinin çok yönlü bir özeleştirisini kolektif bir çabanın ürünü olarak ortaya çıkarma görevini önümüze koydu.

Kuşkusuz böyle bir özeleştiri süreç içinde, adım adım ortaya çıkartılacaktır; ve sürekli olarak derinleştirilecektir. Geçmişin değerlendirilmesi çalışmasında başlayacağımız nokta; öncelikle bugün bolşevik saflarda olan yoldaşların hemen tümünün doğrudan yaşadığı, doğrudan deneylere sahip olduğu son dönemin; 1978 I.Konferansından bu yana olan dönemin, Marksizm-Leninizm ışığında değerlendirilmesi olacaktır. Konferansımız, özeleştiri çalışmasında ilk adım olarak kavradığı bu dönemin değerlendirilmesi ile ilgili olarak Merkez Yönetimin Konferansa sunduğu taslağı yetersiz ve içinde önemli hatalar barındıran bir taslak olarak değerlendirmiştir. Eleştiriler ışığında yeni bir taslak hazırlama görevini, yeni seçtiği Merkez Komitesine vermiştir.

Partinin geçmişinin değerlendirilmesinde çok önemli bir dönem, Partinin kuruluş dönemidir. Bu dönemin değerlendirilmesinde İbrahim Kaypakkaya'nın ortaya koyduğu, Partinin 'beş temel belge'sinin, tam, çok yönlü, derinlemesine, kolektif bir değerlendirilmesi tayin edici önemdedir. Konferansımız, böyle bir değerlendirmenin, önümüzde duran, kolektif olarak çözülmesi gereken bir görev olduğunun bilincinde olarak; Merkez Yönetimin Konferansa sunduğu taslaklarda bu konuda yaptığı değerlendirmeleri karar olarak almadı. İbrahim Kaypakkaya'nın beş temel belgesinin kolektif olarak değerlendirilmesi görevini önümüze koydu.

Bunun, hiçbir şekilde, İbrahim Kaypakkaya'da ve onun önderliğindeki TKP/ML'de Marksist-Leninist olan herşeyin, her türden oportünizme karşı mücadele içinde savunulması görevini ortadan kaldırmadığını, onunla çelişmediğini tespit etti. Özellikle bugün en ateşli "İbrahim Kaypakkaya savunucuları" olarak ortaya çıkan oportünistlerin, onu nasıl çarpıttıklarının teşhirinin önemli bir görev olduğunu tespit etti.

Türkiye devriminin önemli programatik sorunlarından ikisi olan Kemalizm ve Milli Mesele konusunda aktüel mücadele için şu tespitleri yapmayı gerekli gördü:

İbrahim Kaypakkaya, Kemalizm adlı broşüründe, bu konuda bütün "sol"un Kemalizm hayranlığı yaptığı ve M. Kemal'i nerdeyse sosyalizm taraftarı gördüğü bir ortamda, M. Kemal'in ve Kemalizmin karşı-devrimci yüzünü ortaya koyarak; Türkiye devrimi için tayin edici önemde olan bu sorun- da, çok önemli, olumlu bir ileri adım atmıştır.

Onun Kemalizm hakkındaki "karşı-devrimci" genel değerlendirmesi, Stalin'in 1927 yılında yaptığı:

"Kemalist devrim, üst tabakanın bir devrimidir, milli ticaret burjuvazisinin bir devrimidir. Bu devrim yabancı emperyalistlere karşı mücadele içinde ortaya çıkmış, ve gelişmesi içinde, aslında işçilere-köylülere karşı, bir tarım devrimi imkanına karşı yönelmiştir" (Stalin, cilt 9, s.222, Almanca)

şeklindeki son genel değerlendirmesi ile uyum içindedir.

Ve İbrahim Kaypakkaya'nın Kemalizm değerlendirmesinin özü, savunulması gereken özü, budur.

İbrahim Kaypakkaya ve onun önderliğindeki TKP/ML, Türkiye'de Türk olmayan tüm milliyetlere (Kürt milletine ve milli azınlıklara) yapılan baskılara kararlı bir şekilde karşı çıkmıştır.

İbrahim Kaypakkaya, ulusal sorunda Marksist-Leninist ilkelerden yola çıkmış; bu konuda Marksizm-Leninizmin bir dizi önemli ilkesini opor-

tünist sapmalara karşı savunmuştur.

O, ulusların kendi kaderini tayin hakkını (ayrılıp ayrı devlet kurma hakkı olarak); somut olarak Türkiye'de Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını savunmuştur.

Yine o, "ezen ve ezilen ulus milliyetçiliği karşısında ikili tavır", "ulusal sorunun çözümünü proleter devrimin çıkarlarına bağlı olarak ele alma" gibi ilkeleri ve,

"Bütün uluslar için tam hak eşitliği -- Ulusların kendi kaderini tayin hakkı -- Bütün ülkelerin işçilerinin ve ezilen halkların birleşmesi" şiarını savunmuştur.

Onun milli meseledeki ideolojik mücadelesi, hakim ulus milliyetçiliğine ve her türden oportünizme ağır darbe vurmuştur.

Bugün (ulusal sorunda) görevimiz:

Herşeyden önce İbrahim Kaypakkaya'nın milli mesele konusundaki doğru görüşlerini kavramak, her türden oportünizme karşı mücadelede silah olarak savunmak ve bunları adım adım geliştirmektir.

Bu mücadelede esas darbe, (İbrahim Kaypakkaya'nın ortaya koyduğu gibi) milli meselede esas tehlike durumunda olan Türk şövenizmine vurulmalıdır.

* * *

Konferansımızın çalışmalarında, geçen dönem içinde yapılan çalışmaların değerlendirilmesi önemli bir yer kapladı. Bu çalışmalar içinde özellikle kardeş örgütlerimizin getirdiği eleştiriler yön gösterici bir rol oynadı.

Bu dönemde yapılan çalışmaların değerlendirilmesinde, bu dönemde hem ideolojik-siyasi planda, hem de örgütsel planda önemli hatalar yapıldığı tespit edildi.

İdeolojik-siyasi planda en önemli hatanın, iki aşamalı parti inşası öğretisinin tam olarak kavranmaması olduğu; ve buna bağlı hatalar olduğu tespit edildi.

Bu kendini, bugünkü çalışmada kavranacak halkanın doğru olarak tespit edilmemesi; eğitimde kadro eğitiminin, ve Marksist-Leninist eğitimin esas alınmaması; kitle çalışmada en ileri kesimin kazanılmasının temel alınmaması; yayın organları konusunda dışa dönük yayının esas alınması; parti içi mücadelede liberal hatalara düşülmesi, vb. noktalarda açık olarak yansımıştır.

Aynı hata, örgütsel planda da; parti içi ile, parti çevresinin kesin hatları ile ayrılmaması; parti örgütü ile sempatican örgütlerin içiçe girmesi; parti örgütünün önemli ölçüde dağıtılması şeklinde yansımıştır.

Konferansımız, yapılan bu hataların açıkça tespit edilmesi, kaynaklarının ortaya konması, ve hataların aşılması için atılacak adımların saptanması yönünde önemli bir adım olmuştur.

Konferansımızda bu hatalar bütün açıklığı ile ortaya konmuştur. Hatalarımızın açıkça tespiti; bu hataları aşmamız için mutlak bir gereklilik, ve onları aşmaya kararlılığımızı gösteren bir olgudur.

Konferansımızda hatalarımız üzerine yürütülen tartışma, bugün içinde bulunduğumuz gerçek durumun yoldaşlarımızın bilincine çıkmasında; önümüzdeki görevlerin zorluğunun bilince çıkmasında önemli bir rol oynamıştır.

Konferansımız, bu hataları aşmak; ve önümüzde duran görevleri çözme yönünde ilerlemek için, şunları tüm yoldaşların bilince çıkartmasının gerekliliğini bir kez daha vurgulamıştır:

* Merkezi görevimiz, bolşevik bir partinin inşasıdır. Proletaryanın he-

define varabilmesinin tek garantisi budur.

- * Bu görevi çözmeye konusunda biz henüz yolun başında bulunuyoruz. İçinde bulunduğumuz parti inşası aşaması, bolşevik partinin inşasının birinci aşamasıdır. Biz bu birinci aşamanın da henüz çok başlangıcında bulunuyoruz.
 - * Bu aşamada partinin çalışmalarının ve dikkatinin merkezinde, bizzat partinin kendisi olacaktır. Parti içte, parti inşasının a) teorik çalışma, b) kadroların yaratılması, c) bolşevik bir örgütsel yapının yaratılması gibi birbirine bağlı görevleri içinde, esas halka olarak, teorik çalışma halkasını kavrayacaktır.
 - * Teorik çalışma içinde, Marksizm-Leninizmin ilkelerinin her türden revizyonist-oportunist çarpıtmaya karşı kavranarak savunulması esas alınacaktır. Türkiye devriminin programatik sorunlarının teorik çözümü, Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması görevine bağımlı olarak ele alınacaktır.
 - * Marksist-Leninist temel eğitim, kadro eğitiminin merkezine konacaktır.
 - * Partinin dışa dönük çalışması, partinin içindeki gerçek durumu dışa yansıtan bir çalışma olacak; dışta savunulan görüşler, partinin kolektif çalışmasının ürünü olan görüşler olacaktır.
- Parti dışta işçi sınıfının en ileri kesimini kazanmaya yönelecek; işçi sınıfının öncülerini kazanmayı, dıştaki çalışmasının merkezine koyacaktır.
- * Bunun için, her alanda, işçi sınıfının en ileri kesimine, her türden oportünizm ile, Komünizm arasındaki derin farklılıkları göstermek, her alanda oportünizm ile aramıza kesin ideolojik sınırlar çekmek, kendimizi her türden oportünistlerden ideolojik olarak ayırmak görevdir.

Konferansımız bu anlayışlar doğrultusunda önümüzdeki dönemdeki çalışma için somut bir plan çıkardı.

II.Konferansımız çalışmalarını yeni Merkez Komitesini seçerek başarıyla tamamladı.

Merkez Komitemiz, dünyadaki bütün Marksist-Leninist güçleri, TKP/ML(B) ile temas kurmaya; tartışmaya; desteklemeye çağırır!

Merkez Komitemiz; bütün yoldaşları, II.Konferansımızı bir silah olarak kavramaya; bütün güçlerini seferber ederek yüce davamıza daha sağlam sarılmaya çağırır!

Merkez Komitemiz, bütün devrimcileri Bolşeviklerin görüşlerini incelemeye çağırır!

Merkez Komitemiz, işçi sınıfını ve emekçi halkımızı, Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist (Bolşevik)'i desteklemeye çağırır!

BOLŞEVİK PARTİNİN İNŞASINDA İLERİ!

B O L Ş E V İ Z M Y E N E C E K T İ R !

Mart 1982

TKP/ML(B)
Merkez Komitesi

EK: 2

Bugün Konferansta yürütülen tartışmalar konusunda değerlendirmemiz kabaca şöyledir:

(Bu değerlendirme yalnızca Konferans sırasında yaptığımız hataları; hatalı değerlendirmeleri, özellikle eski kardeş örgütlerin Konferans sırasında göremediğimiz hataları ile ilgili değerlendirmelerimizi kapsamaktadır. Konferansta eski kardeş örgütlerin bizim gerçek hatalarımıza getirdikleri ve Konferans sırasında kabul ettiğimiz doğru eleştirileri bugün de kabul ettiğimiz eleştirilerdir. Bunlar üzerinde bu yazıda durmuyoruz.)

Gündem üzerine tartışma:

Bu tartışmada Merkez Yönetimi adına 1 No. tarafından yapılan açıklamada, daha sonra AMLP temsilcisinin getirdiği "belgelere dayanılmadan tartışılacağı", "aradaki görüş ayrılıklarının tartışmanın merkezinde olmayacağı" (Tutanak, s.7) şeklindeki eleştirilerine temel olabilecek birşey yoktur. Belgelerin tartışmanın başlangıcında oynayacağı rol onun ilk konuşmasında açık bırakılmıştır.

Böyle bir eleştiri ancak "bizim ideolojik ayrılıkları yumuşatacağımız, ideolojik ayrılıkların üzerine gitmeyeceğimiz yönünde... nerdeyse yargıya varmış bir kuşku"nun varlığı temelinde getirilebilir.

Bu noktada 1 No'nun yaptığı tespit doğrudur. (Tutanak, s.8)

1 No'nun bu açıklamasına WBK'nın verdiği cevap, "Biz tabii ki genel olarak ideolojik ayrılıkların üzerinin örtüldüğü düşüncesinde değiliz" cevabı, şimdi geri dönüp yaptığımız değerlendirmeye göre, bize "taktik" bir açıklama olarak görünmektedir. WBK'nın ve diğer kardeşlerin, en azından Konferansta temel hedef seçtikleri 1 No. hakkında genel değerlendirmelerini yansıtmayan, ve ilk anda çatışmak istemeyen, bu yüzden de çelişmeyi yumuşatan bir açıklamadır. Eski kardeşlerin sevdiği bir deyim ile, Konferansın en başında doğrudan cepheden bir genel değerlendirme temelinde çatışma WBK'lıya "oportün" görünmemiştir.

ile

Görüşümüze göre, gündem planlandığı ve oybirliği/onaylandığı biçimi ile doğru bir gündemdir. Ve bu gündemin aynen uygulanmaması Konferansın önemli bir hatasıdır.

Teorik çalışmanın alanı üzerine tartışma:

Bu tartışma görüşümüze göre mutlaka yürütülmesi gerekli olan bir tartışma idi ve yürütülmesi halinde eski kardeş örgütlerimizin bu noktadaki yanlış düşüncelerini ortaya çıkarabilecek bir tartışma idi.

Tartışmaya yol açan, çıkış noktası olan eski kardeş örgütlerin bu konudaki eleştirisi (Bkz. Tutanak, s.15) hem yöntem, hem de içerik açısından yanlıştır.

Yöntem olarak onlar zaten söylenmiş olan birşeyi, sanki hiç söylenmemiş gibi, 'Böyle söylenmeli idi.. Böyle söylenmediği için yanlıştır' vb. biçiminde eleştiriyorlar. Yani kafalarında yarattıkları bir yeldeğirmenine saldırıyorlar. Bu noktada 1 No'lu yoldaş konuşmasında bu yanlışın varlığına dikkat çekiyor (s.16), ancak sanki önemsizmiş gibi sorunun bu yönü üzerinde fazla durulmuyor. Şimdi geri dönüp değerlendirdiğimizde şunu söyleyebiliriz ki; yöntem konusunda eski kardeş örgütlerin bu tavrı "tesadüfi", "bir kereye mahsus" bir sürçme değildir. Birçok kez tekrarlanan bir şeydir.

İçerik olarak savundukları somut tartışma bağıntısında yanlışlar; DHB'nin yapmaya çalıştığı "sosyo-ekonomik yapı" araştırmasında dayanak noktası olarak Lenin'in Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi adlı eserini aldığı gerçeğini dışlamaktadır.

Bu noktada "kardeşlerin getirdiği esas eleştiri bu değildir" (Bkz. s.16, 10 No; s.19, WBK) gerekçesi ile bu konuda tartışmayı geçiştirmeye çalışma bütünüyle yanlış bir tavidir. Bu tavra 1 No'nun da katılması ile (s.21) bu önemli tartışma başlamadan bitmiş; böylece kardeş örgütlerin ayaklarını kaygan bir zemine bastıkları bir noktada tartışma geçiştirilmiştir.

Bu tabii ki kardeş örgütlerin çok işine gelmiştir. Bu noktada Konferans oybirliği ile kararlaştırdığı gündemden uzaklaşmıştır.

Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması ile ülke somutunun incelenmesi arasındaki ilişki:

Bu tartışma bağıntısında bize bugün önemli görünen noktalar şunlardır:

* Kardeş örgütler adına yapılan konuşmalarda Lenin'in "Pratik ajitasyon ve propaganda faaliyeti her zaman önplanda gelmelidir" şeklindeki sözleri açık bir biçimde "Parti inşası pratiği bizim için önplandadır" şeklinde "çevrilerek" çarpıtılmaktadır.

Buna bizim tarafımızdan eleştiri getirilmemektedir. Bu çarpıtma geri çevrilmemektedir.

* Yine kardeş örgütler adına yapılan konuşmalarda onlar kendilerine getirilen ve haklı olan, yeterince pratik ajitasyon-propaganda faaliyeti yürütmedikleri yönündeki eleştirileri, "hiç pratik yapmıyorlar" şeklinde anlamsız uç noktaya götürerek geri çevirmektedirler. (Tutanak, s.35)

* Teorik çalışmanın esaslığından onlar, "kadroların --ayrimsız-- zamanının çoğunluğunun teorik çalışma"ya ayrılmasını anlamaktadırlar (s.37/38). Bu bizim için, içinde bulunduğumuz durumda doğrudur. Ama teorik çalışmanın "esas"lığından her zaman bunu anlamak, bugünkü durumu teorileştirmek saçmadır.

Bu tartışma içinde 13 No pratiğin içinin doldurulmasında "Pratik sosyalizmin işçi sınıfına taşınması pratiğidir" diyerek (s.37) doğru bir konuda durmaktadır.

Bu tartışma içinde kardeş örgütlerin Marksizm-Leninizmden --kendi pratiklerini teori haline getirerek-- saptıkları noktalarda onlara karşı bir mücadele yoktur. Onların bu sapmaları Marksist-Leninist olarak kabul edilmektedir.

Bu tartışma içinde ilginç olan iki nokta daha vardır.

Birincisi, kardeş örgütlerin kendi aralarındaki ilişkiler açısından ipucu veren bir noktadır. Konferans kardeş örgütlerden onların Parti inşası konusundaki tezlerini ortaya koymasını talep etmektedir. GDS temsilcisinin Konferansta olmadığı bir sırada getirilen bu talebe AMLP'nin verdiği cevap, "Üğleden sonra GDS'ten arkadaş gelecek, bu tezler aslında onların tezleri... kendileri koysalar daha iyi olur" şeklindedir (s.29).

Burada AMLP'nin, "GDS'nin savunması daha iyi olur, çünkü aslında onların tezleridir" dediği tezler, 1974'te ortaya konmuş olan, ve her üç örgütün de aynen kabul ettiği, doğruluğunu savunduğu tezlerdir. Böyle bir konuda bile bu gerekçe ile GDS'nin gelmesini bekleme önerisi, AMLP ve WBK açısından da onların ideolojik mücadelede gerçekte GDS'in izleyicisi olduğunun, en açık konuda bile yanlış yapma korkusu içinde susup beklemeyi tercih ettiklerinin bir işaretidir. Ve bir zavallılık ilanı belgesidir. Ama bunun üzerinde Konferansta hiç durulmamakta, hiçbir sorun

görülmemektedir. Bu, Konferansın bu konularda eski kardeş örgütlere nasıl hayırhah yaklaştığının açık bir örneğidir.

İkinci nokta, GDS temsilcisinin bu Konferanstan beklentilerini koyduğu yerdir. GDS temsilcisi Konferansa sunulan "Faaliyet Raporu", "Çizgimiz ve Disiplin Anlayışımız", "Özeleştirî Taslağı", "Örgütlenme Üzerine" başlıklı karar tasarılarının yapılacak düzeltmelerle de yayınlanamayacağını, bunların "reform edilemeyeceğini" savunuyor.

O, "Bizim görüşümüze göre... bu toplantının sonunda en iyisi burada ortaya çıkan çelişmeleri kesin bir şekilde derleyen, ortaya koyan bir raporun hazırlanmasıdır" diyor (s.43). Yani onun bu ilk konuşmasındaki --ki bu konuşma üzerine Konferansın niteliği üzerine, daha önce planlanmamış, Konferans gündeminde olmayan bir tartışma başlıyor-- önerisi bir tek belgenin karar olarak çıkmasıdır. O da "çelişmeleri tespit eden rapor". Böyle bir öneri gerçekte Partinin hiçbir ideolojik birliği olmadığı anlamına gelen, bir anlamda örgütsel birliği saçmalık haline getiren bir öneridir.

Konferansın niteliği üzerine tartışma:

Bu açıklama üzerine başlayan tartışmada, 1 No. bu Konferansın karar alması gerektiği konular olduğunu; ve Alman arkadaşın anlayışının "hiçbir karar alınmayacak" şeklinde bir anlayış olmadığını açıklıyor. Bu açıklama temel olarak GDS'linin açıklaması alınırsa, onun pozisyonunu doğru aktarmayan, iyileştiren bir açıklamadır. Gerçekte GDS'li konuşmasında Konferansın "çelişme raporu" dışında hiçbir karar almaması anlamına gelen sözler etmiştir.

Bu noktada 10 No. kardeş örgüt hayranlığı içinde, onların bu görüşünü son mantıki noktasına kadar ilerletmekte, en çok tartışılmış olan bir konuda bile (Mao Zedung konusu) karar alınmaması gerektiğini savunarak, tasfiyeciliğin propagandasını yapmaktadır.

Ve bu noktada haklı olarak 1 No. bu pozisyonun tasfiyeci bir pozisyon olduğunu tespit etmektedir. Ama bu pozisyonun gerçekte GDS'linin en azından ilk konuşmasında savunduğu tavırla aynı olduğu görülmekte, tersine kardeşler ile 10 No. arasına çizgi çekilme çabası ağır basmaktadır.

Ama daha sonra GDS'in konuşması (s.46; s.53) çok açık bir biçimde onların gerçekte tasfiyeci pozisyona karşı tavır takınma diye bir derdi olmadığını, esas sorunlarının Partiyi kesin bir şekilde kendi ideolojik hakimiyetleri altına sokmak olduğunu gösteriyor.

GDS'li önce hiçbir özeleştirî yapmadan, kendi ilk pozisyonundan çark ediyor, ve tabii ki birtakım kararlar alınabileceğini, alınması gerektiğini söylüyor. Alınmasını istediği, ve Partinin çizgisi olarak gösterdiği iki örnek, kendileri ile yapılan ortak açıklamalardır. Bundan çıkan sonuç şudur: Kardeş örgütler açısından II. Konferansta optimal çözüm, Partinin çizgisinin onlarla yaptığımız ortak açıklamalarla sınırlandırılması idi. Bunun dışında karar alınmamalı idi. Belge olarak ortak açıklamalar dışında "çelişme raporu" çıkmalı idi. GDS'linin s.46'da savunduğu görüşler budur. Bu görüşler onların "planının" ne olduğunun açık belgesidir.

GDS'li bu görüşlerini gerekçelendirirken, 1 No'nun konuşması ile de polemğe girmekte ve onun görüşlerini demagojik bir biçimde çarpıtmaktadır. 1 No. daha sonraki konuşmasında kendi görüşlerinin GDS'linin ortaya koyduğu gibi olmadığını açıklamakta (s.50), ama onunla doğrudan saldırgan bir polemğe girmemekte, demagojiyi demagoji olarak teşhir etmemektedir. GDS'linin çabası 1 No'nun otoritesini mümkün olduğunca sarsma yönünde iken, 1 No'nun çabası, onların otoritesini koruma yönündedir.

Daha sonraki konuşmasında (s.53) GDS'li, 1 No'nun 10 No'ya getirdiği tasfiyecilik suçlaması konusunda, esas tasfiyecinin 1 No olduğunu açıkça ima

eden tavrı ile delegeleri etkilemeye çalışmaktadır. Onun bu noktadaki demagojisi de geri çevrilmemektedir.

İçer dönük çalışmanın esas alınması üzerine:

Bu tartışmada 13 No'nun Konferans öncesinde getirdiği yazıda savunduğu "içer dönük çalışmanın esas alınamayacağı", böyle bir tespitin yanlış olduğu şeklindeki tezi; onun tarafından geri çekilmektedir. Ama o yanlış bir şekilde kendilerinin yazılarında, gerçek anlamda içer dönük çalışmanın esas alınmasına karşı değil, bizim anladığımız biçimde bir içer dönük çalışmanın esas alınmasına karşı olduklarını söyleyerek, gerçekte yaptığı hatasını kabul etmeme pozisyonunda durmaktadır.

Bu tartışma içinde kardeş örgütler adına savunulan görüşlerde yine kendi durumlarını ve bizim durumumuzu teorileştirme eğilimleri açıkça sırtıtmaktadır. Mesela "revizyonizmin her tarafa kol atmış olması" gerekçesi bugün içer dönük çalışmanın öne alınması için bir gerekçedir. Ama başka durumda gerekçe olmayabilir. (Bkz. s.64)

Bunun dışında kardeş örgütler Yurtdışı Bölge Komitesi 17. Toplantısı sonuçlarına getirdikleri bir eleştiride hem yöntem olarak doğru pozisyonda durmamaktadırlar (Yazıdan bütünlük içinde alıntı yapıp, tam olarak ne dendiğine bakmadan, yalnızca bağıntısından koparılmış bir alıntı temelinde eleştiri yürütme); hem de içerik açısından (sınıf mücadelesinin boyutlarının propaganda-ajitasyon faaliyeti konusunda önemli bir rol oynamayacağı anlamına gelen bir polemik) (s.69) yanlış savunmaktadırlar.

Kadro eğitimi sorunu:

Bu tartışmada 13 No'nun savunduğu Marksist-Leninist temel eğitim metodu; temel eğitimi aktüel konulardan yola çıkarak yapma önerisi, yanlış bir öneridir.

Marksist-Leninist temel eğitimde, Marksizm-Leninizmin sınıf mücadelesi alanındaki eserlerinden başlanarak bir eğitim yapılması; SBKP(B) Tarihinin eğitiminin yapılması önerisi doğrudur.

Ancak bu konudaki tartışmada getirilen gerekçeler yeterli değildir(s.85).

Bu noktada ayrıca dikkat çekilmesi gerekli olan şey, eğitimin nasıl yapılacağı konusunda 1 No'nun savunduğunun, SBKP(B) Tarihinin eğitiminin bütün kadrolar açısından kaynakların tümünün incelendiği bir eğitim olmasıdır (s.89).

Uygulamamız bilindiği gibi kaynakların tamamının da bütün üyelerce incelenmesi şeklinde bir uygulamadır. Bu uygulama çekirdeğin bugünkü üyeler arasından yaratılması gerektiği gözönüne alındığında doğrudur.

Örgütün yaratılması:

Bu konuda yürütülen tartışmada:

* Kimlerin örgütlenme içine alınacağı konusunda:

Temel noktalarda görüş ayrılıklarımız olanların Parti örgütlenmesi içine alınmaması yönündeki düşünce doğrudur. Bu bütün Komünist Partilerin tüzüklerinde yer alan, her Parti üyesinin Parti Programını kabul etmesi zorunluluğunun bizim şartlarımızda yeniden ifadesinden başka bir şey değildir.

Ancak böyle bir genel doğrunun bizim şartlarımızda nasıl uygulanacağı, ne anlama geldiği sorunu; özellikle üye durumunda olanların Partiden dışlanması konusunda ne anlama geldiği Konferansta yeterli bir açıklığa kavuşturulmamıştır.

Bu noktada iki delege (17; 16) bu sorunu açmaya çalışmışlardır. Yine de sorun yeterli tartışılmamıştır. Somut olarak bir yoldaşın durumunun tartışılmasında 1 No'lu yoldaş, onun derhal Parti dışına çıkarılması yönünde düşünce belirtmiştir (s.24). Sözü geçen yoldaşın görüşleri ile yeterli bir hesaplaşma yürütülmediği gözönüne alındığında, bu düşünce yanlıştır. Nitekim uygulama da bu doğrultuda olmamıştır.

* Bürokratik plan tartışmasında:

GDS'li, örgütlenme ile ilgili karar tasarısı hakkında, "Buradaki esas sorun, bu karar tasarısının tümünün yanlış bir ideolojik planın.. bürokratik bir planın .. sonucudur" tespitini yapıyor. (s.126)

O bu tespitini tek tek belli eleştirilere dayandırıyor. Onun tek tek getirdiği eleştiriler hakkında bizim bugünkü değerlendirmemiz şöyledir:

* Örgütlenme ve kadrolar bölümünde "Bu örgütlenmede en üstte MY vardı" tespitine getirilen eleştiri, zorlama bir eleştiridir. Bu tespit ne yanlıştır, ne de bürokratiktir. Burada iki Konferans arasında en yüksek organdan sözedildiği açıktır. (s.129)

* "MY'nin dışında herhangi bir parti kademesi yoktu." (s.130) Bu tespitin gerçeği yansıtmadığı tespiti, ve bunun ardında yatanlar üzerine söylenenler daha önceki zorlama eleştirinin devam ettirilmesidir.

* Oyelik konusunda "açık bir şekilde hücrelerin demokratik haklarının ne olduğunun ortaya konmadığı" eleştirisi doğru bir eleştiridir. Bu noktada Tüzüğe başvurulduğu, ama bunun da açık olmadığı doğrudur. Biz bu açık olmamayı, bir ifade bozukluğu olarak değerlendiriyoruz. Açıktır ki bu İFADE BOZUKLUĞU demokratik merkeziyetçilikten(*) uzaklaşma anlamına gelmektedir; ve bürokratik bir uygulamaya izin vermektedir. Bu anlamda buradaki hataya "bürokratik bir hata" denebilir.

* Örgütlenme üzerine başlıklı karar tasarısının

a) bölümüne getirilen "bütün yetkiyi merkeze verme" ifadesinin yanlış bir ideolojik planın göstergesi olduğu tespiti yanlıştır (s.130). Burada yetki açıkça Konferanstan istenmektedir. Merkez Yönetiminin Konferansa karşı sorumlu olduğu açıktır. Yine de hücrelerin (kurulduktan sonraki) hakları, üyelerin hakları, tüzüğe yanlış bir biçimde yapılan atıf dışında, açıkça ortaya konmadığı noktada, ve bunun için bürokratik bir sapma söz konusudur.

2. cümledeki "köklü kopma" ifadesine getirilen eleştiri zorlama bir eleştiridir (s.131).

"Kısa süre içinde" ifadesine getirilen "tam da bürokrat dil" eleştirisi ciddiyetten uzak, zorlama bir eleştiridir.

* "Bir döküman ele alınmakta, fakat dökümanda neyin savunulduğu, neyin savunulmadığı tema olarak ortaya konmamaktadır. Bu da bürokratik yaklaşımdır" (s.131) tespitinin birinci bölümü olgu tespitidir. Doğrudur. İkinci bölümde yapılan "bürokratik yaklaşım" tespiti, bu tespiti yapanın bürokratik plan genel değerlendirmesini ispatlamak için nasıl zorlandığının bir belgesidir. Bizim bildiğimiz bürokratizm, "kararnamelerle yönetme, yönlendirme"dir. Bürokrat her zaman dayanabileceği kesin, yazılı belge, kararname ister.

Kesin, berrak olmayan, yoruma açık kararnameler, emirler, direktifler, yazılar "bürokratik bir yaklaşım"ın ifadesi değildirler. Ama amaç "bürokratik plan" tezinin ispatı olunca, bürokratik yaklaşım birdenbire berrak olmamanın, muğlak ifadelerin karşılığı oluveriyor GDS'in gözünde.

e) maddesinde demokratik merkeziyetçilikten sözedilmediği doğrudur (s.131). Ama bunun neden konmadığı 2.Konferansta doğru olarak açıklanmıştır. Eğer Tüzük konusunda ifade yanlış yapılması, "dayanılabılır" yerine "dayanı-

lacaktır" denmiş olsa idi, GDS'in bütün eleştirisi yıkılmak zorunda kalırdı.

Bundan sonra getirilen eleştiriler GDS tarafından da bürokratik hata, ya da sapma olarak değerlendirilmiyor.

GDS bürokratik plan tezini bir de "Çizgimiz ve Disiplin Anlayışımız" başlıklı belgede Parti içinde genel tartışma konusu olmayan konularda Parti üyelerinin kendi görüşleri konusunda nasıl davranacakları hakkında söylenlere dayanarak ispatlamaya çalışıyor. Bu noktada gerçekten de bürokratik bir hata sözkonusudur.

...

Bir bütün olarak ele alındığında eleştirinin esas hedefi olan "Örgütlenme üzerine" başlıklı karar tasarısında demokratik merkeziyetçiliğin açık berrak bir şekilde savunulmamış olduğu, bürokratik hata ve sapmaların olduğu (hangi noktada olduğunu yukarıda tespit ettik) doğrudur.

Ancak bu hatalar gösterildiği anda kabul edilip, düzeltilmeye hazır olduğu belirtilmiştir. Bir.

Ve bu hatalar Tüzük konusunda anlatılmak istenenin doğru ifade edilmesi halinde ortadan kalkan hatalardır. İki.

Bu yüzden bu hatalardan yola çıkarak bürokratik plan genel değerlendirmesini yapmak, zorlama bir genel değerlendirme yapmaktır.

Biz bunun dışında bu karar tasarısının böyle geçmesi halinde bile ortaya çıkacak yapının zorunlu olarak bürokratik bir yapı olmak zorunda olduğunu düşünmüyoruz. Marksist-Leninist bir yönetim önderliğinde bu karar tasarısı olduğu gibi kabul edilse idi bile, Marksist-Leninist bir yapılanma sözkonusu olabilirdi. Tersine bir durumda açıktır ki böyle bir karar revizyonist bir yönetime bürokratik bir yapı yaratma için yeter bir temel verebilirdi. (*)

...

Tartışma belli bir noktadan itibaren 1 No. tarafından niyet üzerine tartışmaya dönüştürülmüş; o, "bürokratik plan" ifadesinin ancak bir tek şekilde yorumlanabileceğini ve kardeş örgütlerin esasında bürokratik plan tespitleri ile bizim bürokratik bir yapı yaratmak istediğimizi anlatmak istediklerini belirtmiştir (s.139).

Kardeş örgütler adına konuşanlar bürokratik plan kavramının içeriği 1 No. tarafından niyeti de kapsayacak şekilde doldurulduktan sonra da, bu konuda hiçbir itiraz getirmeden, "bürokratik plan" kavramını ısrarla kullanmaya devam etmişler; ve fakat niyet konusunda açık birşey (ne olumlu, ne de olumsuz yönde) söylemekten kaçınmışlardır.

...

GDS sıkıştığı noktada son değerlendirmesinde bürokratik plan tespitinin yalnızca 4 sayfalık karar tasarısı tek başına ele alındığında onun için geçerli olduğunu belirtmiştir (s.159).

(Konferans sonrasında yazdıkları değerlendirme yazısında ise ..'nin 10 aylık teori ve pratiğinin bürokratik olduğu genel tespitini yapmaktadırlar. Bu onların Konferans sırasında aslında vardıkları birçok sonucu açıkça ortaya koymadıklarının bir ifadesidir.)

Kitle çalışmasının hedefi:

Bu tartışmada önce 13 No. özeleştirici olmayan bir tavır takınmaktadır.

Görüşümüze göre bu tartışma içinde önümüzdeki dönemde yapılacak kitle çalışmasının hedefi konusunda doğru görüşler savunuluyor. Bu noktada esas tartışmanın yürüdüğü geçmiş çalışmanın değerlendirilmesinde ise görüşümüze göre şu değerlendirme doğrudur:

* Bolşeviklerin I.Konferansında içinde bulunulan durumda kitle çalışmasında esas hedefin kitlenin ileri kesimi, esas çalışma biçiminin propaganda olduğu doğru olarak tespit edilmiştir.

* Daha sonra Cuntaya karşı mücadele konusunda görev tespiti yapılırken kitle çizgisi konusunda doğru çizgiden sapma anlamına gelen (sadece kitle çizgisindeki doğru çizgiden sapma değil, aynı zamanda reform/devrim bağıntısında reformu öne çıkararak reformist bir konuma düşmek sözkonusudur) bir direktif verilmiştir.

* Uygulama verilen direktife göre daha da sağda olmuştur.

.. adına çıkarılan bildirilerde yapılan sağ hatalarda bizim çizgimizde teorik temeli olan sapmalar olduğu gibi (12 Eylül bildirisi); çizgimizde teorik temeli olmayan sapmalar da vardır (Savaş konusundaki bildiride olduğu gibi).

Katılma mı, yararlanma mı? ve eylembirliği sorunu:

Bu tartışmada kardeş örgütler adına konuşanlar, ayrılığı mümkün olduğunca derin göstermelerine rağmen; bütünlük içinde ele alındığında ortaya çıkan görüntü, aradaki farkın kavram farkı olduğunu göstermektedir. Ama bu noktada sorun kardeşlerin pratiği de gözönüne alınarak tartışıldığında görülen odur ki; onlar bu bağıntıda da kendi durumlarını teorileştirme sapması içindedirler. Onlar kendi güçleri ele alındığında, bugün hiçbir yürüyüşte kendilerini katılarak kesin bir biçimde ayıracak durumda değildirler. Onlar bunu pratikte yalnızca komünistlerin eylembirliği olarak düzenlenen eylemlere doğrudan katılmak, diğerlerine ise katılmamak, propaganda yapmak şeklinde görel teori haline getiriyorlar. Bu noktada da sapma içine giriyorlar.

Bu tartışma içinde ayrıca 13 No'nun tartışmanın sonlarına doğru --başta--kinin tam tersine-- savunduğu, oportünistlerle bile her türlü eylembirliğini bugünkü şartlarda reddetme anlamına gelecek bir tavidir (s.215-216).

Aynı şekilde daha sonra DGB ile birlikte yürüme düşüncesinin şampiyonluğunu yapan yoldaşlardan 3 No'nun Grüne'cilerin yaptığı bir yürüyüşe katılmayı genelde reddeden tavrı (s.235) dikkat çekicidir.

.. sorunu:

Bu tartışmada dikkat çekici olan birkaç nokta vardır.

WBK'lı konuşana kadar konuşanların tümü ..'in artık işlevini yitirdiği, resmen dağıtılması, bizim .. isminden vazgeçmemiz gerektiğini savunmaktadır.

Daha sonra WBK'lı demagojik bir biçimde bu pozisyonu, "..'in ismini Menşeviklere hediye etmek" (s.240) şeklinde adlandırmakta, isme sahip çıkma adına, "ne kuş, ne balık" misali bir öneri getirmektedir.

Onun bu tavrı, bu tavra karşı çıkan yoldaşlar tarafından da "demagoji" olarak geri çevrilmemekte, uzlaşıcı davranılmaktadır.

Onun bu konuşması Konferans delegelerinin önemli bir bölümünü etkilemektedir.

Sonuç olarak .. konusunda planlanan karar alınmasına rağmen, WBK'lının açık demagoji olarak adlandırılması gereken bir yöntemle Konferansın önemli bir bölümünü yanına çekebilmiş olması, onlara duyulan körce güvenin bir ifadesinden başka birşey değildir.

Yayın organları sorunu:

Bu tartışmada ilk tartışma yayın organları içinde birincil olanın ne olduğu tartışmasıdır. İçinde bulunduğumuz dönemde teorik çalışmanın esaslığından yola çıkarak "teorik organın" esas olması gerektiği düşüncesi, Konferansta tartışmalar sonrasında hakim olan düşüncedir.

Teorik organın esaslığından anlaşılan şey ise, onda çıkacak yazıların bütün Parti içinde tartışılmış yazılar olmasıdır. Teorik organ bu anlamda tartışmanın sonuçlarını kamuoyuna sunan bir organ olarak düşünülmektedir (s.267).

Merkez Yayın Organı ise buna karşı Partinin tümünün tartışmasına gerek olmayan konularda tavır takınan, Partinin varolan çizgisini savunan, uygulayan bir organ olarak kavranmaktadır (s.267).

Teorik organın tartışma sonuçlarını ortaya koyan bir organ olarak kavranması, görüşümüze göre ne Marksist-Leninist klasiklere dayandırılabilir (çünkü onların teorik organında yalnızca, ya da esas olarak sonuçlar değil, bunlar yanında tartışma yazısı niteliğindeki yazılar yayınlanmıştır), ne savunduğumuz kamuoyu önünde açık ideolojik mücadele ilkesi ile uyumludur (kamuoyu bu sonuçlara varana kadar sürdürülen tartışmadan belgeler temelinde haberdar olmayacaktır), ne de bizim durumumuzla uygunluk içindedir. (Yayınlama için sonuçların çıkmasını beklemek, kolektivizm adına bu tartışmada ilerletici bir rol oynayacak karşılıklı polemik --ki bu özellikle bugün temel konuların birçoğunu tartıştığımız bir ortamda önemlidir-- engeller, ya da çok dar bir çevre içine sıkıştırır, karşılıklı etkileme, etkilenmeyi zayıflatır).

Teorik organın bu şekilde kavranması Marksizm-Leninizm açısından yanlıştır. Bu noktada aslında savunulan anlayış, eski kardeş örgütlerimizin pratiğinin Marksist-Leninist teori olarak kabul edilmesi temelinde bir anlayıştır. Savunulan onların pratiğidir.

Onun için onların temsilcilerinin teorik organın içeriğinin böyle doldurulmasına hiçbir itirazları olmaması anlaşılır birşeydir.

...

Tartışılan ikinci konu, Merkez Yayın Organının çıkarılıp çıkarılamayacağı sorunudur.

Bu noktada WBK'lı ilk konuşmasında (s.264) genel mantık silsilesi içinde ele alındığında (bizim doğru dürüst ideolojik birliğimiz yok, Merkez Yayın Organı varolan ideolojik birliği dışa yansıtmalı, özeleştirici organı olmamalı vb.), Merkez Yayın Organı çıkarılamayacağı biçiminde yoruma açık bir konuşma yapıyor.

Nitekim bu konuşma 1 No. tarafından, galiba böyle diyorlar şeklinde yorumlanıyor (s.270).

10 No. kraldan fazla kralcı tavrı ile derhal Merkez Yayın Organı çıkarılamayacağı sonucuna varıyor (s.271).

Bu noktada WBK kendini 10 No'dan ayırmak ihtiyacı duyuyor! Onları ideolojik birliğe rağmen ayıran şey, bugünkü değerlendirmemize göre, WBK'nın böyle bir öneri için durumu "oportün" görmemiş olmasıdır. Yoksa kendi pratiklerine baktığımızda (bizden daha sağlam bir çekirdeğe sahipler.. kendi anlayışlarına göre.. Teorik konularda bizden daha ileriler vb. Buna rağmen bizimki gibi bir Merkez Yayın Organı çıkarmıyorlar) ve genel mantıklarını ele aldığımızda bize Merkez Yayın Organı çıkarmama önermeleri doğru olurdu.

..nin çıkarılıp çıkarılmaması sorunu üzerine:

Bu tartışmada ilginç olan, WBK'lının .. konusunda takındığı demagojik tav-

rını aynen .. ismi konusunda da sürdürmesidir. Ona göre "sorun bu ismin MK hizipçilerine hediye edilip edilmeyeceği sorunudur" (s.306).

Onun bu tavrı aynı .. konusundaki tavrında olduğu gibi ne ise o olarak, açıkça demagoji olarak damgalanıp geri çevrilmiyor. Bu fikirle hemfikir olmayanlar görüşlerini olumlu koymakla yetiniyorlar.

Yalnızca 15 No'lu delege bunun isme bağnazca sahip çıkmak olduğunu söylüyor. Buna karşı 1 No. sorunu böyle koymamak gerektiğini söyleyerek WBK'lıyı savunur bir pozisyona giriyor (s.305).

Bunun dışında bu tartışma içinde 8 No'nun, dışta yapılacak propaganda çalışmasını bütünüyle küçümseyen tavrı da (s.288) sonraki gelişmeler açısından ipucu verebilecek niteliktedir.

Bunun dışında, Konferansın çoğunluğunun eğiliminin .. isminden vazgeçilmesi yönünde olduğu görüldüğünde, bu kez söz alan GDS'linin bu kez başka bir gerekçe ile --ama yine demagojik bir gerekçe-- aynı düşünceyi hakim kılmaya nasıl çalıştığı da ilginçtir. Eski kardeşlerin oportünist yöntemleri açısından bilgi vericidir. (Bkz. s.307-308)

Partinin geçmişine yaklaşım:

Bu tartışma içinde bize önemli görünen noktalar şunlardır:

* "Marksist-Leninist çizgi nedir" sorusuna bu tartışma içinde, izlendiğinde "proletarya diktatörlüğüne götürecek bir çizgi" cevabı verilmektedir. (13 No'nun konuşması, s.312) Bununla bağıntılı olarak TKP/ML'in 1972'deki çizgisinin proletarya diktatörlüğüne götürecek bir çizgi olmadığı, Marksist-Leninist bir çizgi olmadığı tespiti yapılmakta; buna bağlı olarak da Marksist-Leninist çizgiye sahip olmayan bir Marksist-Leninist partinin olup olamayacağı sorunu ortaya atılmaktadır. (Aynı konuşma)

Bu sorunlar Konferansta tartışma içinde çözülmemektedir.

Her halükarda Marksist-Leninist çizginin belirleyici özelliği olarak, izlendiğinde proletarya diktatörlüğüne götürecek çizgi olduğu şeklindeki değerlendirmeye Konferansta bir itiraz yoktur. Bu anlamda Konferansta Marksist-Leninist çizginin içeriği bu şekilde doldurulmuştur.

Kardeş örgütlerden bu konuda tartışmaya en fazla katılan ve bir anlamda tartışmayı yönlendiren GDS'li, konuşmalarında TKP/ML'in ve bugünkü Bolşeviklerin Marksist-Leninist bir parti olduğu şeklindeki bir değerlendirmeyi doğrudan yapmaktan titizlikle kaçınmakta; tek nokta fetişizmine karşı mücadele adı altında, "Çok karmaşık bir sorunun bir noktada toparlanıp bir kavram ile açıklanmaya çalışılma"sına karşı çıkmakta ve kendilerinin Mao konusunda uzun süre o Marksist-Leninist mi, değil mi sorusuna doğrudan cevap vermeyi reddettikleri konularını örnek bir tavır olarak değerlendirmektedir. (s.319)

Onun bu getirdiği görüşlere de doğrudan itiraz eden, bu görüşlerle polemige giren yoktur.

Bizim bu tartışma konularında bugünkü görüşlerimiz şöyledir:

Bize, Marksist-Leninist çizginin, "izlendiğinde proletarya diktatörlüğüne götüren çizgi" şeklinde değerlendirilmesi; kesin bir kıstas bulma çabası içinde sorunun basitleştirilerek ortaya konması olarak görünüyor. Çünkü böyle bir kıstas, kelimenin dar anlamında alındığında; yani Marksizm-Leninizmin "proletarya diktatörlüğü öğretisi" konusunda sapma içine giren çizgi Marksist-Leninist çizgi değildir biçiminde yorumlandığında; Marksizm-Leninizmin bir alandaki öğretisini-ilkesini Marksist-Leninist olup olmamanın bugünkü şartlardaki esas kıstası haline getirmek anlamına gelir. Bir işe yaramaz. Ya da böyle bir kıstas kelimenin geniş anlamında yorumlandığında, Marksizm-Leninizmden her önemli sapma kuşkusuz çizginin

bütününde etki gösterir; ve düzeltilmediği takdirde her önemli sapma proletarya diktatörlüğünün kurulmasını, korunmasını, vb. tehlikeye atar, tehdit eder. Soruna böyle yaklaşıldığında, Marksizm-Leninizmden önemli bir sapmayı içinde taşıyan herhangi bir çizginin Marksist-Leninist olarak adlandırılması imkanı ortadan kalkar. Yani "izlendiğinde proletarya diktatörlüğüne götürecek çizgi Marksist-Leninist çizgidir" şeklindeki ilk bakışta sorunu çözer gibi görünen bir tespitin içi açıldığında; bir kez ortaya "içinde üzerinde ısrar edilen önemli bir sapma barındırmayan çizgi Marksist-Leninist çizgidir" tespiti çıkmaktadır. Bu bize Dünya Komünist Hareketinin tarihi incelendiğinde ve çok önemli yanlışları, üzerinde bir süre ısrar edilen sapmaları içinde barındıran çizgilerin de (yanlışları ve sapmaları kesinlikle ortaya konarak) buna rağmen Marksist-Leninist çizgi olarak (içinde şu, şu sapma ve hataları barındıran Marksist-Leninist çizgi olarak) değerlendirildiği gözönüne alındığında (mesela Dimitroff Komintern VII.Kongresine sunduğu raporda Faşizme Karşı Birleşik Cephe konusunda yapılan bir dizi hatayı, ve sapmayı ortaya koymakta ve fakat bu hataları yapanların çizgisinin Marksist-Leninist olmadığı vb. bir değerlendirme yapmamaktadır) yanlış görünüyor.

Ya da daha da geniş alındığında, böyle her zaman geçerli bir genel kıstas sonuçta "Marksist-Leninist çizgi Marksist-Leninist olan çizgidir" anlamında bir totoloji biçimine bürünür. Yine bir işe yaramaz.

Bizim düşüncemize göre Marksist ya da Marksist-Leninist çizgi şeklinde bir genel değerlendirme için her zaman geçerli bir kıstas bulmaya çalışmak boşa çabadır. Eğer ille isteniyorsa, bu çizgiyi Marksizm-Leninizmin devrimci özüne sahip çıkan çizgi olarak tanımlamak gerekir. Bu ise her dönemde revizyonizme, oportünizme karşı aktüel mücadele içinde Marksizmin Leninizmin şu veya bu alanında ya da şu veya bu ilkesinde (ilkelerinde) savunma görevini öne çıkartabilir. Ve tam da çatışmanın esas alanı olan noktadaki Marksizm-Leninizm savunması, çizgiyi, çizgide varolan (olabilecek olan) bir dizi sapmaya rağmen Marksist-Leninist kılabilir.

Mesela 1914'te I.Dünya Savaşı ile birlikte; bir dizi Marksist sosyal-demokrat parti sosyal-şöven bir tavır takındı. Marksist partilerin içinde bir bölüm merkezci bir tavır takındı. Bu iki bölüm de Marksizmin devrimci özüne aktüel mücadele içinde sahip çıkmıyorlardı. O aktüel mücadele içinde Marksizmin devrimci özüne sahip çıkmak demek, haksız emperyalist savaş içinde devrimci bozgunculuk çizgisini savunmak anlamına geliyordu. Savaşa karşı tavır, Marksist-Leninist çizginin belirleyicisi haline gelmişti.

Parti olarak sosyal-şövenizm batağına batmayan tek "eski" Marksist parti Bolşevik Parti oldu. Onların çizgisi bu dönemde Marksist-Leninist Komünist hareket içinde en ileriye, en doğruyu temsil eden çizgi idi. Diğer Marksist-Leninist ve komünist güçlerin çizgisi, Marksist-Leninist Komünist hareket içinde en ileri, en doğrunun temsilcisi olan Bolşeviklerin çizgisi temel alınarak ölçülmek zorunda idi. O dönemde Marksist-Leninist çizgi değerlendirmesi için temel kıstas olan savaşa karşı tavır konusunda doğru tavır takınan güçler içinde mesela Lüksemburg-Liebkecht önderliğindeki Alman sollarının (Spartakistlerin) çizgisi bu belirleyici özellik dışında bir dizi noktada Bolşeviklerin çizgisi ile çelişme içindeydi. Marksizm-Leninizmden sapmaları içinde barındırıyordu. Ve kuşkusuz R.Lüksemburg Bolşeviklere karşı mücadele yürüttüğü alanlarda Marksizm-Leninizmden sapma içinde bulunuyordu. Buna rağmen Alman sollarının çizgisi -- içinde Marksizm-Leninizmden sapmaları barındıran-- Marksist-Leninist bir çizgi idi. Ve Alman solları "devrimci Marksist" idiler.

Mesela Marksizmi birçok alanlarda savunan ve kendine Marksist diyenler açısından Rusya'da proletaryanın diktatörlüğü kurulduktan sonra bu proletarya diktatörlüğüne karşı takınılan somut tavır, bir süre Marksist-Leninist çizgi için belirleyici kıstas haline geldi. Proletarya diktatörlüğüne karşı somut tavır, Marksizmin devrimci özüne sahip çıkıp çıkılma-

dığını gösterir temel kıstas idi. Bu dönemde de Bolşevik Partinin çizgisi dünya Marksist-Leninist Komünist hareketi içinde en ilerinin, en doğrunun temsilcisi idi. Diğer partilerin çizgisi Bolşeviklerin çizgisinden uzaklaşıldığı noktalarda gerçekte Marksizm-Leninizmden uzaklaşıyordu. Ama bir çok hata ve sapmalara sahip olsa da, temel olan belirleyici olan noktada doğru tavır takınan partiler komünist hareketin parçaları, onların çizgisi içinde hata ve sapmalar olan Marksist-Leninist çizgiler olarak değerlendiriliyordu.

Daha sonra bütün dünya komünistlerinin ortak çabaları ile hazırlanıp kabul edilen Komünist Enternasyonal Programı ideal komünist çizgi olarak ortaya çıktı. Ama bu çizgiyi harfiyen uygulayan çok az sayıda parti vardı. Birçok parti için bu çizgi varılması istenen ideal idi. Tek tek partilerin çizgisi bu genel çizgiden saptığı noktalarda, Marksizm-Leninizmden sapıyordu. Ama bu sapmalar sözü geçen partinin genel çizgisinin gerçek belirleyicisi haline gelmedikçe, bu partinin çizgisinin Marksist-Leninist olmadığı şeklinde bir tespit yapılmıyordu.

Toparlarsak: Marksist-Leninist çizgi tespitini yapabilmek için "izlendiğinde proletarya diktatörlüğüne götürecek çizgi" şeklinde bir genel değerlendirme gerçekte işe yaramaz birşeydir.

İkinci olarak, TKP/ML'in 1972'deki çizgisinin izlendiğinde proletarya diktatörlüğüne götürecek bir çizgi olmadığı tespiti de bu yüzden işe yaramaz bir tespittir. Bizce çizgi konusunda tartışılması gereken esas sorun şudur: 1972'de revizyonizm-oportünizm ile aktüel mücadele bağıntısı içinde Marksizm-Leninizmin devrimci özüne sahip çıkmak ne anlama geliyordu? Marksizm-Leninizmin devrimci özüne sahip çıkan çizgi hangisi idi? TKP/ML'in çizgisinin bu çizgi ile bağı neydi? Bizim bu sorulara bugün verdiğimiz cevaplar şöyledir:

1972'de revizyonizm-oportünizm ile aktüel mücadele içinde Marksizm-Leninizmin devrimci özüne sahip çıkan çizgi --bütün revizyonist-oportünist sapmalarına rağmen-- ÇKP ve AEP önderliğinde modern revizyonistlerin 20. Parti Kongresinde ortaya koydukları karşı-devrimci çizgiye karşı mücadele içinde ortaya çıkmış olan çizgi idi. Bu çizgi çok ağır revizyonist-oportünist sapmaları içinde barındırıyordu; ama onu genelde karşı-devrimci modern revizyonist çizgiden ayıran bir öz vardı; Marksizm-Leninizmin devrimci özüne sahip çıkan öz! Emperyalizm ile uzlaşmayı reddeden, devrimi savunan öz. O dönemde Marksizm-Leninizmi temsil eden güçler içinde en ileri, en doğrunun temsilcileri olan ÇKP ve AEP'nin çizgileri idi. İbrahim Kaypakkaya işte 1972'de TKP/ML'i bu çizgi temelinde kurdu. Bu yüzden 1972'de kurulan TKP/ML'in çizgisi, o günkü dönemde enternasyonal komünist hareketin çizgisini kendine temel almıştı. Çizgi varolan durumda Marksizm-Leninizmin devrimci özünü savunan çizgi idi. İçinde çok ağır revizyonist sapmaları da barındırıyordu. Ama bu onun Marksist-Leninist çizgi genel değerlendirilmesini görüşümüzce ortadan kaldırmaz. Varolan sapma ve hatalar ortaya konduktan, bunlara karşı uzlaşmaz bir mücadele yürütüldükten sonra; 1972'deki çizginin Marksist-Leninist olarak adlandırılması gerçek durumun ifadesi olur.

Bir başka sorun, çizgisi Marksist-Leninist olmayan bir partinin Marksist-Leninist parti olarak adlandırılıp adlandırılmayacağı sorunudur. Biz bununla ilgili olarak daha önce AEP değerlendirilmesi tartışması içinde tavır takınmış, ve bir zamanlar Marksist-Leninist olan bir partinin yozlaşma süreci içinde önce çizginin Marksist-Leninist olmaktan çıkacağını; buna rağmen partinin bir süre daha Marksist-Leninist olarak adlandırılabilirliğini belirtmiştik. Tartışılan bağıntıda durum böyle değildir. TKP/ML kurulduğunda Marksist-Leninist bir çizgiye sahip olmadığı halde Marksist-Leninist parti olarak değerlendirdiğimiz bir parti değildir. Hayır, değerlendirmemize göre, TKP/ML'in kurulduğunda sahip olduğu çizgi, varolan şartlarda Marksizm-Leninizmin devrimci özüne sahip çıkan çizgidir; 1914-1918'deki Alman sollarının çizgisindeki hataların ve sapmaların tersine,

1972'deki TKP/ML çizgisindeki hata ve sapmalar, varolan doğru bir çizgiye rağmen, ona karşı mücadele içinde savunulan hatalar da değildir.

GDS'linin söylediklerine gelince: Açık sorulara açık, berrak cevap verme Marksist-Leninist talebini bizimle polemik içinde birçok yerde bize karşı ileri süren GDS'li, burada dünya komünist hareketi içinde çok önemli bir tartışma içinde çok açık bir soruya açık bir cevap vermekten uzun süre oportünistçe kaçınmış olmalarının propagandasını yapıyor. Tek nokta fetişizmine karşı mücadele maskesi altında oportünist bulanıklığı savunmanın propagandasını yapıyor.

Biz kesinlikle Mao Zedung konusunda, onun hataları, sapmaları konusunda açık tavır takınıldıktan sonra ve bununla birlikte, onun bir Marksist-Leninist, evet büyük bir Marksist-Leninist olarak genel değerlendirilmesinin bir sakıncasını görmüyoruz. Tersine bunu doğru buluyoruz.

Biz aktüel bir mücadele içinde, değerlendirilmesi yapılması istenen parti, kişi, çizgi vb.nin gerçek hataları üzerinde fikirbirliği olup olmadığının tespit için, genel değerlendirme yapmama, tartışmayı hata ve kazanımların somut değerlendirmesi üzerine bir süre yoğunlaştırmamızın mümkün olduğunu; en baştan yapılacak bir genel değerlendirmenin gerçek bir araştırma önünde engel olabileceğini, bu yüzden genel olarak tartışmanın başında genel değerlendirme talep etmenin yanlış olacağını düşünüyoruz.

Ama Mao Zedung tartışmasında durum biraz değişiktir.

Önce Mao Zedung konusunda sözkonusu olan bir genel değerlendirme önceden vardır. AMLP, GDS, WBK Mao Zedung'u önce Marksizm-Leninizmin bir klasiği; AEP Mao Zedung'u reddedene kadar da büyük bir Marksist-Leninist olarak savunmuşlardır.

AEP'nin saldırısı ile birlikte devrimci kamuoyuna bu konuda hiçbir açıklama yapmadan, Mao Zedung'un Marksist-Leninist genel değerlendirilmesinin savunulması sessizce geri çekilmiştir. (Bu konuda Avusturya MLP, GDS ve WBK'dan biraz değişik konumdadır. Onlar 1978'de yaptığımız ortak açıklamada Marksist-Leninist genel değerlendirmesi yapmaya hazırdılar.) Daha sonra iki yılı aşkın süre AMLP, GDS, WBK bizim bütün ısrarlarımıza rağmen Mao konusunda onun Marksist-Leninist olduğu yönünde bir genel değerlendirme yapmaktan kaçtılar. Ve böyle bir genel değerlendirmenin yanlış olacağı görüşünü savundular. Geline son noktada Mao'nun hata ve kazanımlarının somut değerlendirilmesinde hemen hemen her konuda fikirbirliğinde olunmasına rağmen; onlar yine de açık bir genel değerlendirme yapmaktan kaçınmaktadırlar. Ortak açıklamada Mao'nun yoldaş olarak değerlendirilmesi aslında onun Marksist-Leninist genel değerlendirilmesi anlamına gelmektedir. (Ama GDS'in C.K.Altun'a da yoldaş dediği bilindiğinde, bu da soru işareti haline gelmektedir.)

Biz somut Mao Zedung tartışmasında GDS, AMLP ve WBK'nın tavrının; "tek nokta fetişizmi"ne karşı mücadele adına gerçekte kesin tavır takınılması en azından AEP'nin "eleştirileri" konusunda açıklığa kavuştuktan sonra mümkün ve mutlaka gerekli bir konuda kesin tavır koymaktan kaçınan oportünist bir tavır olduğunu düşünüyoruz.

II.Konferansta kendi tavırlarını örnek tavır olarak göstermeye çalışan GDS temsilcisinin Ağustos 1980'de yurtdışı konferansında aynı konuda hemen hemen konferansın tümünün eleştirileri karşısında, kendisinin kişi olarak bu konuda yanlış yapmış olabileceklerini, genel değerlendirme yapma konusunda gerekenden çok beklemiş olduklarını düşündüğünü açıkladığı da bilindiğinde, II.Konferansta takındığı bu tavır büsbütün ilginç hale gelmektedir. Şimdiki değerlendirmemize göre, GDS temsilcisi burada ortamı daha önce özeleştirilmesini düşündüğünü açıkladığı bir konuda o düşüncesini geri çekmek için "uygun" bulmuştur.

Tartışmanın belli bir noktasında, ve belli bir noktaya kadar "Mao Zedung Marksist-Leninist mi, değil mi" şeklinde bir soruya, "Bize bu soruyu şimdi sormayın. Gelin kazanımları ve hatalarının ne olduğunu tartışalım"

şeklinde cevap vermek, anlaşılır ve doğrudur. Ama belli bir noktaya kadar! Kaldı ki, görüşümüze göre AEP'nin getirdiği eleştiriler ilk bakışta bile ciddiyetten uzaklığı görülen, ve Mao Zedung hakkında yapılan onun Marksist-Leninist olmadığı genel değerlendirmesinin yanlışlığını en baştan savunmayı mümkün kılan "eleştiri"lerdi. Biz Mao Zedung'u bugüne kadar Marksist-Leninist olarak değerlendirdik, savunduk. Hala da öyle savunuyoruz. Ama şu anda araştırma içindeyiz. Önemli hatalarını da görüyoruz. Araştırma sonucunda onun Marksist-Leninist olmadığı sonucuna da varabiliriz vb. şeklinde bir tavrın önünde de bir engel yoktu.

Burada GDS'linin savunduğu tavır, tartışmalı konularda açık bir soruya açık bir cevap vermekten kaçınmayı; bir şeyin, kişinin, partinin, çizginin niteliğini açıkça belirleyen bir kavramı kullanmamayı öğütleyen, oportünist belirsizliği öğütleyen bir tavidir.

Biz bir şeyin, bir kişinin, partinin, çizginin vb. niteliğinin belli bir anda bir süre kesin bir ifade ile belirlenmesinin mümkün olmayabileceğini; böyle bir genel değerlendirme için analizin yeterli olmadığı bir halde, bir tek kavramla bir genel değerlendirme yapmanın yanlış ve zararlı olabileceğini kabul ediyoruz.

Diğer yandan belli bir şeyin; karmaşık bir olgunun niteliğinin belli bir süre o şeyin niteliğini belirleyen birden fazla özellikten birinin kesin bir şekilde ağırlığını koymadığı durumlar olabileceğini; bu hallerde de kesin bir belirleme yapılamayan durumlar olabileceğini de kabul ediyoruz. Burada NEP'in kapitalist mi, yoksa sosyalist mi olduğu sorusuna ne kapitalist, ne sosyalist cevabı verilmesine benzer durumları kastediyoruz.

Mao Zedung konusunda da, TKP/ML konusunda da eski kardeş örgütlerimiz böyle bir değerlendirmeden analiz eksikliği ya da bunların niteliklerinin açık olmadığı nedeni ile kaçınıyorlar! Böyle bir genel değerlendirmeyi kesin bir şekilde yapmak işlerine gelmiyor. Sonucu her iki yönde de değişik yapabilmek için kapıyı açık tutma çabasıdır onların bu tavrının belirleyicisi!

Biz sonuç olarak GDS'linin karşı çıktığı, "TKP/ML bölününceye kadar, Bolşevikler ve MK fraksiyonuna ayrılincaya kadar Marksist-Leninist bir parti idi. Bu adlandırma ayrılmadan sonra Bolşevikler için geçerlidir" (s.319) şeklindeki bir genel değerlendirmenin doğru olduğunu bugün de savunuyoruz.

Önümüzdeki görevler doğru değerlendirildikten sonra böyle bir genel değerlendirmenin hiçbir zararı yoktur, tersine yararı vardır ve herşeyden önce de doğrudur.

GDS'linin "tek nokta fetişizmine karşı mücadele" adı altında oportünist bulanıklığı savunma propagandası içinde verdiği örnek de onun nasıl saçmaladığına bir örnektir aslında.

Tartışılan bağintıda bu örnek, bizim mesela bugünkü Sovyetler Birliği emperyalist mi şeklinde açık bir soruya, açıkça "emperyalist" diye cevap verecek yerde; bu soruya tek kelime ile cevap vermekten kaçınmamızı öğütleyen; "Bırakın şimdi emperyalist mi sorununu, bize böyle soru sormayın. Gelin Sovyetler Birliğinin çeşitli özellikleri üzerine tartışalım" şeklinde cevap vermemizi öğütleme anlamına gelen bir örnektir.

...

Bu noktada yürütülen bir başka tartışma, bir partiye "Marksist-Leninist parti" diyebilmek için önşartların ne olduğu noktasındaki tartışmadır.

13 No. bu tartışmada, "Kurulduğunda en azından sağlam bir çekirdeği olmak, işçi sınıfının öncülerini kazanmaya yönelik faaliyeti olmak ve siyasi çehrenin ortaya konmuş olması" (s.314) Marksist-Leninist parti diye adlandırabilmek için önşart olarak getirmektedir.

Biz böyle taleplerin bir partiye kurulduğunda Marksist-Leninist parti diyebilmek için önşart olarak getirilmesinin doğru olmadığını düşünüyoruz.

Bu noktada da her zaman geçerli önşartların tespit edilmeye çalışılması-
nın boşa çaba olduğunu düşünüyoruz. İçinde bulunulan anda, Marksist-Le-
ninist partinin gerekliliğini kavramış az sayıda komünistin biraraya ge-
lerek, örgütlü bir faaliyet içine girmesinin parti kurulması için yeterli
önşart olduğunu düşünüyoruz. Böyle bir partiye --görevlerin doğru tespit
edilmesi halinde-- Marksist-Leninist parti denmesinin doğru olacağını dü-
şünüyoruz.

Geçmişte somut olarak savunulacak görüşler:

Bu noktada Partinin tümü içinde yeterli bir tartışma yürütmeden II.Konfe-
ransa karara bağlanmak üzere karar tasarılarının sunulmuş olmasının, bu
konuda karar alınmasının planlanmış olmasının, görevin önemini küçümse-
yen bir tavır olduğu eleştirisi doğrudur. Bu eleştiri zaten en baştan
kabul edilmiş; ve sunulan karar tasarılarının bir tartışma temeli ola-
rak kavranması gerektiği ortaya konmuştur.

Kemalizm:

Bu konuda dikkat çekmek istediğimiz birkaç nokta vardır.

Birincisi, eski kardeş örgütlerimizin yöntemi ile ilgilidir. Onlardan
WBK adına ilk konuşmayı yapan kişi, açıkça eleştirdiği belgenin sistemi-
ni anlamamıştır. Ona göre, eleştirdiği belgede önde İbrahim'de savunula-
cak; arka tarafta ise sorun olarak görülen konular konmuştur. Kemalizm
de arka tarafta konmuştur. Böylece açık olan bir konu "araştırma konusu
içinde ele alınmaktadır." (s.359)

Daha sonra 1 No. sistemin böyle olmadığını ortaya koymaktadır.(s.361)

Buna karşı WBK'nın tavrı kendilerinin tabii ki sistemi anladıkları bi-
çimindedir. (s.364)

Burada yanıldıkları çok açık olan bir noktada kardeşlerin özeleştirici
olmayan, kıvırtan tavrı açıkça belgelenmektedir.

İkincisi, yine onların yöntemi ile ilgili kendilerine somut olarak soru-
lan sorulara cevap vermekten kaçınan tavırlarıdır. (s.374) Bu da oportü-
nist bir tavidir. Kendilerine geldi mi sorular ile siyasi hasımlarını
"köşeye sıkıştırma"ya pek meraklı olan kardeş örgütler; sorular kendile-
rine yöneldi mi açık cevap vermekten kaçınmaktadırlar. Bu açıktır ki can-
lı bir polemigi ve onların pozisyonlarının zayıflığının gösterilmesini
engelleyen bir tavidir.

İçerik olarak savunulanlarda da eski kardeş örgüt temsilcileri varolan
sorunu gözlerden gizleme tavrı içine girmektedirler. Onların savunduğu
genel teze göre, İbrahim Kaypakkaya ile Stalin'in Kemalizmin sınıfsal
temeli konusunda yaptığı genel tespit arasında çelişme yoktur. İkisi
de aynı şeyi savunmaktadır. (s.365)

Onlar bunu ispat çabası içinde, "Henüz emperyalizmle bütünleşmemiş olan
bir komprador burjuvazi" den (s.366) söz ederek; Mao'da ve Stalin'de "ti-
caret burjuvazisinin" yalnızca "komprador burjuvazi olarak değerlendiril-
diği"ni savunarak Marksizm-Leninizmi "düzeltmekte"dirler.

Bu nokta, Konferans delegelerinin kardeş örgüt temsilcileri ile incele-
dikleri kaynaklar bakımından hemen hemen eşit düzeyde oldukları bir nok-
tadır. Ve böyle bir durumda kardeş örgütlerin nasıl teorik saçmalıklar
savunduklarını, onların üstünlüğünün "bilgi fazlalığı"ndan geldiğini
göstermektedir.

Konferansta konuşan bütün delegeler (konuk eski kardeşlerin delegeleri
dışında) Kemalizm üzerine tartışmada Kemalizmin sınıf temelini değerlen-
dirilmesi konusunda İbrahim Kaypakkaya'nın yaptığı değerlendirme ile;

Stalin'in değerlendirmesi arasında bir uyumsuzluk olduğunu düşündüklerini belirtmektedirler; bu noktada sorun gördüklerini belirtmekte; bu noktada araştırma ihtiyacını dile getirmektedirler. Konferansın gerçek durumu budur.

Alınan karar ise varolan bu sorundan tek kelime ile söz etmemekte; böylece hem varolan bir gerçek sorunu yokmuş gibi göstermekte; hem de Konferansın gerçek durumunu yansıtmamaktadır.

Açıktır ki alınan kararda tespit edildiği gibi, İbrahim Kaypakkaya "M. Kemal'in ve Kemalizmin karşı-devrimci yüzünü ortaya koyarak Türkiye devrimi için tayin edici öneme sahip bir konuda çok önemli bir ileri adım atmıştır." (s.379) Bu onun Kemalizm değerlendirmesinde öne çıkarılması gereken esastır. Onun bu tespiti Kemalizm konusunda kendi ile (Marksist-Leninistlerle) her türden oportünistler arasına çekilen kalın ayırım çizgisidir. "Karşı-devrimci" değerlendirmesi Stalin'in 1927'deki değerlendirmesi ile uyum içinde olan bir değerlendirmedir. Ama bu meselenin --esas yönü de olsa-- yalnızca bir yanıdır. Bunun tespit edilip durulması, bundan bir adım ileri atılacak durumda olduğu halde bu adımın atılmaması, bize tutucu, gerici bir tavır olarak görünmektedir. İbrahim Kaypakkaya Kemalizmin yalnızca karşı-devrimci olduğu tespitini yapmamıştır. O bunun ötesinde Kemalizmin Türk olan komprador burjuvazi ve toprak ağalarının ideolojisi olduğunu, ve Kemalist hareketin Kurtuluş Savaşı içinde Türk olan komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının hareketi olduğunu (esasta) tespit etmiştir. Böyle bir tespit aynı dönem için ne Lenin ve ne de Stalin tarafından yapılmamaktadır. Burada bir sorunun varlığı olgudur. Ve "uyumsuzluk"un tespit edilmesi --eğer tespit edebilecek durumda isek, ki Konferans tartışmanın gösterdiği gibi bu durumda idi-- ve araştırma görevinin ortaya konması doğru olurdu.

Konferans genel olarak İbrahim Kaypakkaya'nın yazılarının incelenmesini, değerlendirilmesini önüne görev olarak koymuştur. Ama bu çok genel bir görev tespitidir. Görüşümüze göre Kemalizm konusunda yürütülen tartışma çok açık bir biçimde göstermiştir ki, biz Kemalizm konusunda yalnızca genel bir değerlendirme yapılması yönünde karar almaktan daha öteye karar alabilecek durumda idik. Kardeş örgüt temsilcilerinin bu noktadaki müdahaleleri ile sonuç olarak alınan karar durumu doğru yansıtmayan, yanlış olan, görülmüş bir sorunun üzerini örten bir karardır.

Ulusal sorun:

Bu konuda yürütülen tartışmalarda öne çıkarmak istediğimiz şeyler şunlardır:

* Belge üzerine yürütülen tartışmada "Türkiye'de milli meselenin özünün hakim ulusun hakim sınıfları ile, ezilen ulusun hakim sınıfları arasında bir pazar dalaşması olduğunu tespit eden TKP/ML hataya düşmüştür" tespiti GDS, "böyle bir tespit olmadığı", bunun "hayal ürünü olduğu" vb. eleştiriler getirmekte; İbrahim Kaypakkaya'nın sözü geçen yerde "dilin neden yasaklandığı" gibi özel bir soruya cevap aradığını, yoksa genel olarak milli meselenin özünün ne olduğu sorununu tartışmadığı tezini getirmektedir. (s.381-382)

Görüşümüze göre İbrahim Kaypakkaya'nın milli mesele yazısı bütünlük içinde incelendiğinde, tartışılan bağintıda tam da "Milli baskının amacı nedir?" başlığı altında "dilin yasaklanması gibi özel bir sorun"u değil; genel olarak "milli mesele"yi tartıştığı ortadadır. İbrahim Kaypakkaya'yı "savunmak", varolan problemin üstünün örtülmesi ile olmaz! GDS temsilcisi, İbrahim Kaypakkaya'yı savunma adına varolan bir problemi (Kemalizm konusunda olduğu gibi) yok gibi gösterme çabası içindedir. Öyle olmasa(*) mesela İbrahim Kaypakkaya'nın bütün milli mesele yazısı içinde Stalin'in yalnızca Ekim Devrimi öncesi yazılarına başvurduğunu; buna bağlı olarak da "milli meselenin özünün burjuvalar arasında pazar dalaşı" olduğu şek-

linde bir tespitinin anlaşılır olduğunu görmek zorundadır.

Açıktır ki Türkiye'de (Türkiye sınırları içinde) henüz kapitalizmin şafağı döneminden arta kalmış çözülmemiş bir milli sorun vardır. Ama milli meselenin bu yalnızca bir yanıdır. Milli meselenin bu yanı emperyalizm ve proleter devrimleri çağında genel olarak emperyalizme karşı mücadelede bağımsız ortaya konulduğunda yanlış bir pozisyona düşülür. Bu hatanın ağırlığının değerlendirilmesinden bağımsız olarak, önce böyle bir hatanın var olup olmadığı konusunda anlaşmak gerekir. GDS böyle bir hatayı kabul etmiyor, yok sayıyor. Biz bu noktada Konferansa sunulan karar tasarısında yapılan tespitin doğru olduğunu düşünüyoruz.

* Esas tehlikenin ne olduğu bağıntısında yapılan tartışmada:

GDS ve diğer kardeşler Konferans sonrası değerlendirmelerinde, bu noktada esas tartışmanın bugün milli meselede esas tehlikenin Türk şövenizmi mi, yoksa ezilen ulus milliyetçiliği mi olduğu şeklinde bir tartışma olduğu tezini savunmuşlardır. (Enternasyonal Enformasyon 12, s.70)

Bu kesinlikle eski kardeşlerin hayal ürünü olan bir tespittir. Konferans tutanakları açıkça belgelemektedir ki, Konferansta hiçbir delege bugün milli mesele konusunda esas tehlikenin Kürt milliyetçiliği olduğu şeklinde bir görüş savunmamıştır. Tartışma konusu bu değildir.

Tartışılan konu şudur: Bugün milli meselede yapacağımız teorik çalışmada öncelikle ihtiyaç duyulan sorun nedir?

Bu soruya Konferansa sunulan belgelerde, "Kürdistan'ın sömürge olup olmadığı sorusuna cevap verecek araştırma" cevabı verilmektedir.

Bu cevap yanlıştır. Milli meselede öncelikle yapılması gereken, bu konuda varolan temellerin bütün Parti tarafından incelenmesi, kavranmasıdır. "Kürdistan'ın sömürge olup olmadığı sorusuna cevap için araştırma" ancak bu temel üzerinde ele alındığında soruna doğru yaklaşılmış olur.

Ama bu yanlış cevabın "Kürt milliyetçiliğini esas tehlike görmek"ten kaynaklandığı veya o anlama geldiği tespitleri de yanlıştır.

Böyle tespitleri yapan kardeş örgüt temsilcisinin Konferanstaki mantık silsilesi şöyledir:

- * Teorik çalışma, ideolojik mücadele için vardır.
- * Ideolojik alanda milli meselede Türk şövenizmi esas ise, teorik çalışma da bu esas düşman vuracak bir teorik çalışma olmalıdır.
- * Kürdistan sömürge midir? sorusuna verilen cevap öncelikle Kürt milliyetçiliğine vuracaktır.
- * O halde bu sorunun teorik çalışmanın (bu konuda) merkezine konması, Kürt milliyetçiliğine karşı mücadelenin esas alındığını göstermektedir. (Bkz. s.397)

Bu söylenenler iki noktada çok zayıf zemine basmaktadır.

Önce, varolan teorik temelin ne olduğu sorusu bu mantık silsilesinde dışta tutulmaktadır. Eğer herhangi bir konuda ideolojik alanda esas tehlike olan noktada teorik alanda önemli bir sorun yoksa; varolan teorik temel bu esas tehlikeye karşı mücadeleyi tutarlı bir biçimde yürütmek için yeterli bir temel ise; o zaman esas tehlike olmayan konuda teorik araştırmanın merkeze konması hiçbir şekilde bu ikincil olan tehlikenin esas halle getirildiği anlamına gelmez!

Somut konuşursak: İbrahim Kaypakkaya'nın milli mesele konusunda ortaya koyduğu teorik temel hakim ulus şövenizmi ile, Büyük-Türk şövenizmi ile ideolojik planda ve siyasi arenada hesaplaşmak için yeterli bir teorik temeldir. Biz buna dayanarak bugün Türk şövenizmi ile hesaplaşacak durumdayız. (Bu eğer yeterli bir şekilde yapılmıyorsa, bu teorik temelin yetersizliğinden değildir!)

Ama ortaya İbrahim Kaypakkaya tarafından milli meselede konan teorik te-

mel "Kürdistan sömürge midir?" gibi bugün milli meselede ateşli tartışma konusu olan bir konuda cevap vermemektedir. Bu konuda yetersizdir. (Bu sorunun çözümünün öncelikle Kürt milliyetçiliğine vuracağı varsayılrsa bile)- Bu sorunun çözümünün teorik çalışmanın milli meseledeki esas konusu olarak konması, hiçbir şekilde doğrudan doğruya Türk şövenizmine karşı mücadelenin esas görülmediği anlamına gelmez.

Biz her halükarda bu teorik çalışmanın amacını "öncelikle Kürt milliyetçiliğine vurmak", onunla hesaplaşmak vb. olarak koymuyoruz.

Biz amacı şöyle tespit ediyoruz:

Milli meselede doğru olan çizgimizi geliştirmek; bugün aktüel ideolojik mücadelede Türkiye'de en fazla (milli meselede) tartışma konusu olan konuda açık, berrak bir tavır takınmak; milli meseledeki tartışmada en zayıf olduğumuz noktadaki zayıflığı ortadan kaldırmak, böylece her türlü milliyetçiliğe karşı proleter enternasyonalizmini daha iyi savunmak!

Ve soruna böyle yaklaşıldığında; milli meselede esas sorunun İbrahim Kaypakkaya'nın yazılarının kavranılmasına ve savunulmasına bağlı olarak onun ilerletilmesi; ilerletme konusunda da "Kürdistan sömürge midir?" sorusuna cevap aranmasının acil sorun olduğu tespit edildiğinde, bu doğru olur.

Tartışmanın son geldiği noktada (s.398) GDS'li doğru olarak İbrahim Kaypakkaya'nın milli meseledeki eserinin kavranması ve savunulmasının esas mesele olduğu; ilerletmenin buna bağlı olarak ele alınması gerektiğini belirtiyor. Ama bu ilerletmenin hangi alanda olması gerektiği konusunda tespit yapmaktan titizlikle kaçınıyor. Halbuki tartışılan bağintıda cevap bekleyen soru tam da budur.

O bu soruya cevap vermesi gereken yerde, doğru bir genel tespit olan Kürt milliyetçiliğine karşı mücadelenin, esas tehlike olan Türk şövenizmine karşı mücadeleye bağlı olarak ele alınması gerektiği tespitini yapıyor. (s.398)

Bu doğru bir tespittir, ama tartışılan soruya cevap değildir.

Bu tartışma bağintısında ilginç olan bir başka nokta, milli meselede "iki-
li görev" sorunudur. Bu sorun Konferansta çözülmemiştir. Halbuki tavır takınılması gerekli önemli bir sorundur. Hele hele Konferansta bizim "hakim ulus milliyetinden devrimciler, komünistler" olduğumuz değerlendirilmesi (10 No'nun konuşması, s.381) yapıldığı gözönüne alındığında, bu sorun bütününe ciddileşmektedir.

10 No'nun yaptığı bu değerlendirmeye Konferansta kesin bir şekilde karşı çıkılmamış olması vahim bir hatadır.

Biz TKP/ML(B)'i hakim ulus komünistlerinin partisi olarak değerlendirmiyoruz. Gerçek durum da, bizim kendi önümüze koyduğumuz hedef, talep de bu değildir.

Biz TKP/ML(B)'i, Türkiye'de bütün uluslardan ve milli azınlıklardan komünistleri içinde barındıran, barındırmasını istediğimiz bir parti olarak değerlendiriyoruz. Gerçek durum da, şu anda da içimizde çeşitli uluslardan komünistlerin varlığıdır. Yalnızca Türkler ve yalnızca Türkiyeliler de değildir TKP/ML(B)'nin üyeleri, Türkiye devrimine doğrudan katılmak için çeşitli milliyetlerden komünistler vardır TKP/ML(B) saflarında.

Bizim "hakim milliyetten komünistler" olduğumuz tespiti o halde gerçekle uyumlayan bir tespittir. Böyle bir gerekçe ile "hakim ulus şövenizmine karşı mücadelenin esas olduğu" tespiti de ayakları yere basmayan bir tespittir.

Biz bugün Türkiye devriminin içinde bulunduğu anda milli meselede esas tehlikenin Büyük-Türk şövenizmi olduğunu; bunun hakim olan milliyetçilik türü olduğunu, bu yüzden de öncelikle buna karşı mücadele edilmesi gerektiğini savunuyoruz. Biz Türk olduğumuzdan değil, hakim olan milliyetçilik bu olduğundan Türk şövenizmine karşı mücadelenin

milliyetçiliğe karşı mücadelede esas alınması gerektiğini savunuyoruz. Türkler hakim ulus olduklarından, ezen ulus olduklarından, Türk şövenizmi diğer uluslara ve milli azınlıklara saldırıda hakim sınıfların dayandığı temel ideolojik dayanaklardan biri olduğu için vb. Türk şövenizmine karşı mücadelenin esas olduğunu söylüyoruz.

Kendi açımızdan da, kendi içimizde de bizim sapmalarımız, hatalarımız şimdiye dek hemen hep Türk şövenizmine karşı mücadeleyi küçümseme vb. şeklinde olduğu için, Türk şövenizmine karşı mücadelenin esas alınması gerektiğini söylüyoruz.

İkili görev meselesine gelince:

Biz ikili görevi pratik olarak bugün TKP/ML(B) içindeki çeşitli milliyetlerden komünistlerin öncelikle kendi milliyetçiliğine karşı mücadele etmesi olarak kavramıyoruz.

Yani TKP/ML(B) içindeki Türk milliyetinden komünistler öncelikle Türk şövenizmine; Kürt milliyetinden komünistler öncelikle Kürt milliyetçiliğine; Arap milliyetinden komünistler öncelikle Arap milliyetçiliğine vs. karşı mücadele edecekler!

Biz ikili görevin böyle anlaşılmasının yanlış olduğunu düşünüyoruz.

Hayır, sorun böyle değildir:

TKP/ML(B)'nin bütünü için --onun içindeki bütün komünistler için-- hangi milliyetten olursa olsunlar-- milli meselede öncelikle savaşacakları hedef bugün hakim ulus şövenizmi olan Büyük-Türk şövenizmidir. Onlar buna bağlı olarak her türlü milliyetçiliğe karşı da mücadele edeceklerdir.

Bugün bizim henüz büyük bir gücümüz; "milli" bölgesel örgütlerimiz yoktur. Bu durumda somut bir ikili görevden (Türkiye'nin içindeki milli mesele açısından) konuşmak mümkün değildir. (Türkiye'de milli meselenin özü, çeşitli milliyetlerden Türkiye işçi sınıfı ve halkı ile emperyalizm arasındaki çelişme tarafından belirlenmektedir. Bu bağıntıda bir ikili görev vardır. Emperyalizme karşı düşmanlığın dar milliyetçiliğe dönüşmesini engellemek için bütün dünyada işçi sınıfının ve halkların birliğini savunmak; düşmanın emperyalist ülkelerde işçi sınıfı ve halklar olmadığını göstermek; ve "kendi milliyetçiliğine" karşı mücadele etmek, bu alanda ikili görev açısından bizim esas görevimizdir.)

Ama böyle bir gelişme durumunda ("milli" bölgesel örgütler kurulduğunda) her milli bölgede bulunan örgütün --hangi milliyetten olursa olsun bütün üyelerinin-- milliyetçiliğe karşı mücadelede esas görevi o bölgenin milliyetçiliğine karşı mücadele olacaktır.

Bütün bu sorunlar Konferansta çözülmek bir yana, üzerinde --10 No'nun konuşması temelinde konuşulması mutlaka gerekli olduğu halde-- konuşulmayan konulardır.

Tartışmalar sonucunda varılan nokta, bu konuda da varolan problemleri yokmuş gibi gösteren bir karar alınmasıdır. Konferansın çoğunluğu açık bir şekilde bizim milli meseledeki en zayıf yanımızın Kürdistan sömürge midir sorusuna açık bir cevap veremememiz olduğu konusunda fikir belirtmesine rağmen; alınan kararda bu yönde bir araştırma görevi vb. tespit edilmemektedir.

Strateji ve taktik konusu:

Bu noktadaki esas tartışma, "karar alınsın mı, alınmasın mı" şeklinde geçiyor. Karar alınacaksa nasıl alınacağı tartışılıyor. Ve bu esas çelişme olarak görülüyor.

Bu çelişme bir anlamda 1 No'nun getirdiği, "Varolan durumun tutanakta tespit edilmesi" önerisi ile "çözülüyor". Ama gerçekte çelişme bu değil-

dir. Geri dönüp bakıldığında biz şunu tespit edebiliyoruz:

Kardeş örgüt temsilcileri geçmişte savunulacak görüşlerle ilgili tüm tartışmalar içinde bizim İbrahim Kaypakkaya yoldaşa getirdiğimiz bazı eleştirileri --bunlar yeterince incelenmedi, üzerinde kolektif tartışma yürütülmedi gerekçeleri ile-- mümkün olduğunca Konferans kararı olarak çıkarmamaya; buna karşı İbrahim Kaypakkaya'da olumlu olarak gördükleri şeyleri (bu kez kolektif tartışma gerekçesi getirmeden) Konferans kararı olarak geçirmeye çalışmaktadırlar. Böylece kendi anlayışlarına göre İbrahim Kaypakkaya'nın "inkarı" tehlikesine karşı "sağlam kazıklar" çakmaya çalışmaktadırlar.

Onlar "inkarcılığa karşı" mücadele, İbrahim Kaypakkaya'yı savunma adına varolan sorunları yok gösterir bir tavır içine girmektedir. Esasında bu tavır bizi ilerleten bir tavır değildir. Ama Konferansta ne yazık ki bu görülmemiş, ve bu noktada alınan kararlar hep varolan sorunları dıştala-yan, yalnızca "olumlu" yönü koyan kararlar olmuştur. Kemalizm ve Milli Mesele konusunda alınan kararlar buna örnektir. Ama başka örnekler de vardır:

Mesela strateji ve taktik bölümünde yapılan tartışmada GDS temsilcisinin yaptığı konuşma da buna bir örnektir. O, İbrahim Kaypakkaya'da esas olanın Türkiye'de hiçbir dönemde burjuva demokrasisi olmadığı tespiti olduğunu getirmekte; bunun ötesindeki bütün tartışmayı adeta formülasyon tartışması derekesine indirgeyerek, önemsiz hale getirmektedir. Gerçekten de görüşümüze göre bu noktada esas olan ve savunulması gereken, İbrahim Kaypakkaya'nın Türkiye'de hiçbir dönemde burjuva anlamda da olsa demokrasi olmadığını tespit etmiş olmasıdır. Ama sadece bu değil. İbrahim Kaypakkaya bunun ötesinde her dönemde faşist, yarı-faşist diktatörlükten söz etmektedir. Ki bu da önemlidir. Ve tartışma bu noktadadır. Tartışma bu noktada iken, "esas mesele bu değil" demek; tartışmadan kaçmak, tartışmayı, incelemeyi, araştırmayı ertelemektir.

Parti içi mücadele sorunu:

Bu noktadaki tartışmada bugün bize önemli görünen şeyler şunlardır:

* ..'daki sempatizanlara karşı tavır meselesi tartışılırken, GDS ve diğer kardeş örgüt temsilcileri açık bir biçimde temel konularda görüş ayrılıkları olanların --bu görüş ayrılıklarının durumundan bağımsız olarak --sistemli/sistemsiz, yeni çıktı-çıkmadı vb.-- parti içinde ve yakın çevresinde örgütlü bir çalışma içine alınmaması gerektiği; parti içinde yürütülecek mücadele (bir-iki hücre toplantısı) sonrası da örgütsel olarak dışlanması gerektiği şeklinde bir görüşün savunuculuğunu yapmaktadır. (Bkz. s.431-432)

Bu çok radikal görünüşlü tavır --hele tartışılan somut örnekler gözönüne alındığında-- bize "sol" sekter; ve her ne kadar ideolojik mücadelenin önde geleceği teorik olarak kardeşler tarafından lafta çok savunuluyorsa da, uygulamada örgütsel tedbiri öne çıkaran bir tavidir.

Görüşümüze göre genelde örgütsel ayrılığı gündeme getirmeden önce temel konularda görüş ayrılığı olan kişi ile ideolojik hesaplaşma mutlak gerekliliktir ve bu genelde iki hücre toplantısı ile halledilecek bir sorun değildir. Tartışılan somut bağintıda ..'nın örgütlü çevre içinde tutulması yanlış değil doğrudur; yanlış olan, görüşlerin üzerine yeterli ve sistemli bir biçimde yürünmemiş olmasıdır.

* Kardeş örgütler oportünist genel değerlendirmesi üzerine somut olarak tartışırken bu konuda somut değerlendirme yapması istendiğinde açık, ber- rak tavır takınmaktan kaçınmaktadırlar. Her iki yöne de çekilebilecek muğlak tavırlar takınmaktadırlar.

Mesela 13 No. konusunda değerlendirme yapmaları istendiğinde GDS'li, "onun

oportünist olduğu sonucuna gitmek istemiyorum" dedikten hemen sonra, "eğer ma karşı mücadele edilseydi nereye gelineceği söylenebilirdi" diyerek aslında oportünist de olabileceğini ima ediyor. Ardından parti inşası nedeniyle "biz 13 No'yu parti örgütüne almazdık" diyor. Burada hakkında oportünist genel değerlendirmesi yapılmak istenmeyen, ama yapılabilir de olan(!), Parti örgütüne alınmayacak(!) (Parti kendini oportünist unsurlardan arındırarak güçlenir!) bir kişilik sözkonusu. İsteyen istediğini alabilir. Buradaki değerlendirmelere dayanarak eski kardeşlerimiz çok rahat biçimde kendilerinin II.Konferansta 13 hakkında aslında oportünist değerlendirmesi yaptıklarını da söyleyebilirler, tersini de!

Mesela 1 No. konusunda da değerlendirme yapılırken, "Birincisi ile ikincisi arasında, yani oportünist hata yapanlarla iflah olmaz oportünistler arasında üçüncü bir tip de vardır. Mesela ben MK hizibine karşı mücadelede 1 No'nun yalnızca oportünist hatalar yaptığı görüşünde değilim"(s. 465) diyor GDS'li.

Burada sözü edilen üçüncü tipin oportünist mi, yoksa Marksist-Leninist mi olduğu tespiti yapmaktan GDS'linin kaçtığını tespit etmemiz; Marksizm-Leninizmin klasiklerinde ise ne kus, ne balık olan böyle bir tiplere rastlamadığımızı tespit etmek zorundayız.

Burada da GDS'li oportünist bir muğlaklık içinde, ilerde ikisini de dediğini söyleyebileceği bir tavır takınmakta, oportünistlere özgü bir "siyasi kurnazlığa" girmektedir.

Biz her iki halde de sözkonusu olanın oportünist hata ve sapmaları olan Marksist-Leninistler olduğunu; oportünist genel değerlendirmesi yaptığımız kişilerin Parti içinde yeri olmadığını; Partinin örgütlü çevresi içinde de yeri olmadığını açıkça söylüyoruz.

* Bir başka tartışma konusunda, kardeş örgütler "iyi niyetli/kötü niyetli oportünist" ayrımını, kullanılan yöntemlerle açıklamaya çalışarak Marksist-Leninist olmayan bir pozisyonda durmakta, gerçekte oportünizmin niteliğini kavramadıklarını belgelemektedirler. (s.468) Aynı tartışma bağlantısı içinde yine GDS'li "haydutluk eylemleri" olarak adlandırdığı eylemlerin eğer MK kararı ile yapılmış olsa idi, başka türlü değerlendirilmesinin mümkün olduğu şeklindeki düşüncesi ile de saçmalıyor.

* Tartışılan bir başka sorun, "devrimciler arasındaki çelişmelerde" çözüm yöntemleri konusudur. Bu tartışma içinde Konferanstaki delegelerin çoğunluğu devrimciler arasındaki çelişmelerde şiddet kullanılmasını ilke olarak reddetmek gerektiğini savunuyor. Buna karşı kardeş örgütler ilke ile taktiği karşı karşıya koyarak; ve belli bir devrim sürecinde devrimci olarak değerlendirilenlerin, karşı-devrimci konuma girdikleri bir başka süreçten örnekler vererek, şiddet kullanımı sorununun ilke sorunu olmadığı anlamına gelen görüşler savunuyorlar. Ve daha sonra bu görüşler eleştirildiğinde tavır takınmamayı tercih ediyorlar.

Sonraki gelişmeler aslında bizim eski kardeş örgütlerimiz açısından devrimciler arasındaki çelişmelerde şiddet kullanmamanın ilkesel bir sorun olmadığı düşüncesinde olduğunu; fırsatını bulduklarında, kendilerini güçlü hissettiklerinde devrimcilere karşı da şiddete başvuracaklarını gösterdi.

Sosyo-ekonomik yapı konusu:

Bu noktadaki tartışma kardeş örgütlerin bağımlı kapitalizmi nerdeyse kapitalizmden saymayan, bilimsel olmaktan uzak görüşlerin savunuculuğunu yaptıkları bir noktadır.

Kararlarla ilgili:

Alınan kararların birçok yönleri ile ilgili olarak çeşitli yerlerde tavır takındığımız için burada kısaca kararlar alınmadan yürütülen kısa tartışmalardaki bazı önemli şeyler üzerinde duracağız:

Mao Zedung ile ilgili karar öncesi kısa tartışmada GDS'li, "özel olarak 72 dönemi için Marksist-Leninist tespiti yapmıyoruz" demektedir. Bu doğrudur. Gerçekten de özel olarak 1972 dönemi için bir değerlendirme yapılmamaktadır. Ama sözü geçen belgede Mao Zedung genelde "yoldaş" olarak değerlendirilmektedir. "Yoldaşlık" 1972'ye kadar sınırlı değildir. Biz kardeş örgütler açısından "yoldaş" kavramının komünistler için kullanılan bir değerlendirme olduğundan yola çıkıyorduk. (Tabii şimdi eski kardeşlerimizin C.K.Altun'u yoldaş olarak görmesi, eski kardeş örgütlerimizin ciddi(!) takipçileri olan Spartaküscülerin içerde açlık direnişindeki-lerin tümünü yoldaş olarak görmesi gözönüne alınınca, durum biraz değişiyor!) Bizim açımızdan Mao Zedung'un değerlendirmesi bir bütündür. Yalnızca 1972 öncesi için geçerli değildir. (1972 sonrası için de eldeki belgeler azdır ve yeterli değildir. Bunun bilincinde olarak, eldeki belgeler temelinde 1972 sonrası için de Marksizm-Leninizmden önemli sapmalar içinde bulunan bir Marksist-Leninist olduğu değerlendirmesini yapabiliriz. Tersini ispatlamadıkça yapmalıyız.)

Bu noktada GDS sorunda muğlak tavır takınmayı tercih etmektedir. Tavrı oportünisttir. Ortak açıklamada da bu konunun açık bırakılmış olduğuna işaret vermektedir. Ortak açıklamadaki bu muğlak tavır bizce reddedilmesi düzeltilmesi gereken bir tavidir.

AEP konusunda getirilen uzun karar tasarısındaki yanlışlar düzeltildikten sonra o karar tasarısının karar olarak çıkmamış olması; bunun yerine kısa bir karar alınması bugün geri dönüp baktığımızda yanlış görülmektedir. Kardeş örgütlerin bu sorunu kısa bir kararla geçiştirmeye çalışmaları bize tesadüfi görünmemekte; onların AEP konusunda hala umutvar olmalarının bir işareti olarak görülmektedir.

önce

Marksizm-Leninizmin klasikleri konusunda karar alınmadan/yürütülen tartışmada 14 No'nun tavrı üzerine yürünmemiş olması hatalıdır. Aynı tartışma bağintısı içinde, "Marx'ın Kapital III'ü incelendiğinde epeyce problem görüleceği" (s.514) iddiasında olan GDS'in "Marx düzelticisi" temsilcisinin bu genel tespiti üzerine gidilmemesi, bu saldırının geri çevrilmemesi de önemli bir hatadır.

Tüm devrimcilere mesaj kararı alınmadan önce yapılan tartışmada, GDS'linin savunduğu, polisin eline düşen komünistlerin "konuşmaması", "ser verip sır vermemesi" şeklindeki genel çizginin yanlış olduğu şeklindeki görüşleri, sağ görüşlerdir. Bu görüşlerin ayrıca Komintern'in görüşleri olarak gösterilmeye çalışılması çarpıtmadır. Ama Konferans sırasında doğru olarak kabul edilmiştir.

Kitle çalışması üzerine karar alınmadan önce yapılan tartışmada GDS'linin gerek TKP'nin, gerek DKP'nin işçi sınıfı içinde çalışması ve gücü üzerine yaptığı değerlendirmeler, gerçeklerle uyuşmayan, ve onun bu noktada hayalini gerçek yerine koyduğunu gösteren tespitlerdir. (s.546)

Konferansa katılan yoldaşların Konferanstaki tavırlarının değerlendirilmesi

1 No: Tartışmaya en aktif katılan; birçok noktada tartışmalarda görüşleri geliştiren, tartışmayı ilerleten bir yoldaştır. Konferansa bizim tarafımızdan kuşkusuz en hazırlıklı gelen yoldaştır.

Konferansta kardeş örgütlerle çatışılan noktaların birçoğunda çatışmanın bir tarafını oluşturmıştır.

Konferansta kardeş örgütler Partiyi bütünü ile kendi yörüngelerine soka-bilmek için 1 No'lu yoldaşın otoritesini sarsmayı temel hedeflerden biri olarak görmüşler; tavırları 1 No'ya karşı buna göre olmuştur. Yer yer de-magojik yöntemlerle Konferansa, "1 No'nun bu konferansa ne kadar çürük bir temelle geldiğini" ispatlamaya çalışmışlardır. Onların 1 No'ya karşı bu tavrı, 1 No'nun bir anlamda Partinin bütünü ile onların yörüngesine girmesinin en büyük engeli olarak değerlendirildiği şartlarda mantıklı-dır.

1 No. kardeşlerle çatıştığı noktalarda, onların 1 No'ya karşı takındıkları tavrın tersine, onları teşhir ve tecrit edici bir usluptan ve yöntem-lerden kesin bir şekilde kaçınmaktadır. Haklı olduğu bir dizi noktada "esas mesele bu değil" gerekçesi ile kardeş örgütlerin yanlışları üzerine tutarlı, mücadeleci bir şekilde yürümektedir. Açık demagoji yöntemle-rini, demagoji yöntemleri olarak değerlendirmemekte; ve doğrudan polemik yerine, görüşlerini olumlu koyma yöntemini birçok noktada kullanmaktadır. Görünen, 1 No'nun kardeş örgütleri (onların 1 No'yu değerlendirmelerinin tersine) çok olumlu, olduklarından daha olumlu değerlendirdiğidir. Sonuç olarak bu yoldaş Konferansta çıkan kararların kardeş örgütlerin damgası-nı taşıması; onların kesin hakimiyeti olması noktasında onlara yardım e-dici bir tavır takınmıştır. Kardeş örgütlerin bir dizi yanlışlarını doğru olarak tespit etmemiş; yanlışları tespit ettiği noktalarda da bunların üze-rine tutarlı bir biçimde yürümemiştir. Yoldaşın kardeş örgütlere karşı tavrı, onları koruyucu, ve onlarla uzlaşma arayıcı bir tavır olmuştur.

2 No: Konferansta tartışmalara bizden en çok katılan yoldaşlardan biridir. Ama konuşmaları systemsizliği ile; ve ilerletici olmaması ile dikkat çek-mektedir. Yoldaş hakkında yapılan, "1 No'nun dediklerini eleştirisiz des-tekleme" tavrı genel bir tavır olarak öne çıkmaktadır.

3 No: Tartışmalara doğrudan en az katılan ve fakat en çok laf atan yoldaş-lardan biridir. Konuşmalarında, tartışılan sorunlarda kesin tavır takın-mak yerine, imalarla tavır takınmayı; ve kesin tavır takınmamayı yeğleyen bir tutum içindedir. Yer yer kardeş örgütlerin görüşlerini uç noktasına kadar götürüp savunma pozisyonundadır. İlerletici bir rolü yoktur.

4 No'lu yoldaş tartışmalara az katılan yoldaşlardan biridir. Kardeş örgüt-lerin getirdiklerine genelde katılma durumundadır. Çatışma olan noktalarda kardeş örgütlerin tarafında yer almaktadır. İlerletici değildir.

5 No'lu yoldaş az konuşan, ve konuştuğunda kardeş örgütlerin görüşlerini doğru özetleyip savunan, çatışmalarda esasta kardeş örgütlerin yanında tavır alan bir konumdadır.

8 No'lu yoldaş Konferansta kardeş örgütlere 10 No ve 5 No dışında en ya-kın pozisyonda duran yoldaştır. Ama bir noktada kesin olarak onlarla ça-tışmıştır (Kemalizm). Pozisyon değiştirdiğinde, sanki baştan itibaren aynı pozisyonu savunuyormuş gibi davranması tipik bir özellik olarak gö-rünmektedir. Dıştaki çalışmaya en az önem verenlerden biridir.

10 No Konferansın en ilginç "tip"lerinden biridir. Kardeş örgütlerin, onların bazı görüşlerini mantıki sonucuna kadar götüren en ateşli "savu-nucusu" durumundadır. Bazen onların görüşlerini henüz mantıki sonucuna kadar götürmeye hazır olmadıkları noktalarda da bu işi yaparak, eski kardeş örgütleri zor duruma düşürmektedir.

11 No'lu yoldaş tartışmaya en fazla katılan yoldaşlardan biridir. Tartış-malar boyunca sürecin başında savundukları ile sonunda savundukları ara-da farklılıklar olmaktadır. Birçok noktada kesin tavır belirleyememe

bu Konferans için yoldaşta tipik tavır olmaktadır.

12 No'lu yoldaş tartışmalara en az katılan yoldaşlardan biridir. Adeta seyirci durumundadır. Konferansa katılmasının Konferansa bir katkısı olmadığı söylenebilir.

13 No'lu yoldaş tartışmalara en aktif katılan yoldaşlardan biridir. Tartışmalara katılması ve getirdiği bir dizi görüşle ilerletici bir rol oynamıştır. Tartışmalarda bir uçtan diğer uca kayan tavırları; hata kabul lenmezliği ile de dikkat çekmektedir. Parti insası konusunda tartışmaya en hazırlıklı gelen yoldaş olduğu görülmektedir.

14 No'lu yoldaş tartışmalara hemen her zaman tartışmanın bitişe yakın olduğu noktalarda karşılıklı görüşler ortaya konduktan sonra katılan; katıldığında tartışmayı özetleyip kendinin nerede olduğunu ortaya koyan tavır ile dikkat çekmektedir. Bekleyip, görüşler berraklığa kavuştuktan sonra tavır takınması, görüşlerin berraklaşması sürecinde kendisinin fazla bir katkısı olmaması sonucunu doğurmaktadır.

15 No'lu yoldaş, tartışmalara az katılan, ve fakat katıldığı noktalarda ilerletici tavır takınan, varolan çelişmelere dikkat çeken bir yoldaştır.

16 No'lu yoldaş --belki görevi dolayısı ile-- tartışmalara fazla aktif katılmayan, bu anlamda ilerletici olmayan bir yoldaştır. Konuşmaları tartışılan konuşmalarda açıkça fikir belirtmekten çok, soru sorma niteliğinde konuşmalardır.

17 No'lu yoldaş, divan başkanının görevi olan tartışmaları toparlama, çelişmeleri ortaya çıkarma, yanlış suçlamaları, eleştirileri geri çevirme vb. görevini; bir anlamda Konferansın gidişini belirleme görevini layıkıyla yerine getirememiştir. Bunda diğer yoldaşların kendine yardımcı olmalarının da önemli payı vardır.

Tartışmalara katılımı olumlu ve ilerleticidir.

18 No'lu yoldaş, tartışmalara az katılan bir yoldaştır. Daha çok izleyici görünümündedir. Bu anlamda ilerletici değildir.

Bir bütün olarak ele alındığında Konferansın hazırlıksızlığı (yetersiz hazırlığı) açıkça görülmektedir. Öyle ki, hazırlanan karar tasarılarının kardeş örgütler temsilcileri tarafından daha dikkatli incelenmiş olduğunun söylenmesi abartma değildir.

Konferansta dikkat çeken bir başka özellik, yoldaşların eski kardeş örgütlerle çatışmalı konularda; bu çatışma bizden bir yoldaşla onlar arasında bir çatışma şekline büründüğü noktalarda, çatışan kişiler sanki bu yalnızca onları ilgilendiriyormuş gibi yalnız bırakılmaktadır. Bir kişiye doğrudan getirilen suçlama sanki yalnızca o kişiyi ilgilendiriyormuş gibi, diğerleri tavır takınmamakta; herkes öncelikle ve hemen hemen yalnızca kendine getirilen suçlama konusunda tavır takınmaktadır.

EK 3: KİTLE ÇALIŞMASI VE ONUN BİR PARÇASI OLAN DERNEK ÇALIŞMASI ÜZERİNE

Kitle çalışması konusundaki temel belgemiz bu konuda II.Konferansta alınan karardır. (Bkz. MYO S.3, s.110-111-112)

Bu belgede bizim bugünkü durumumuzdan yola çıkılarak "kitle çalışması" konusunda şu tespit yapılmaktadır:

" Bizim kitle çalışmamız dar anlamda TKP/ML(B)'e sempati duyan, onun görüşlerini doğru bulup savunan devrimciler arasında, geniş anlamda sosyalizme ve komünizme sempati duyan ve şu sıra çeşitli oportünist ve revizyonist örgütlerin etkisinde olan devrimciler, özellikle de devrimci işçiler arasında bir çalışmadır."

" Bu çevrelerde yaptığımız kitle çalışmasında esas görevimiz 'kitle-ye' her somut konuda Marksizm-Leninizmin bakış açısını, Marksist-Leninist ilkeleri ve buna uygun tavrı kavratmaya çalışmaktır."

* * *

Burada söylenenler bugün kitle çalışmasının esas hedefini ve içeriğini doğru olarak tespit eden yolgösterici tespitlerdir.

Aynı belgede yurtdışındaki özel durum üzerine de önce şu tespitler yapılmaktadır:

- * Yurtdışında ... kitle örgütleri adı verilen işçi ve öğrenci dernekleri gerçekte şu veya bu örgütün sempatiizanlarının derneği durumundadır.
- * Yurtdışı şartlarında çeşitli siyasi görüşler doğrultusunda çalışan kişileri --tüm milliyetlerden işçileri, öğrencileri vb. kapsayan mesleki örgütler dışında-- bir kitle derneği düzeyinde birleştirmenin maddi şartları yoktur.

Bu tespitler de olgu tespiti olarak doğruluğu su götürmez tespitlerdir.

* * *

Elimizdeki derneklerle ilgili olarak ise siyasetimiz şöyle tespit ediliyordu:

" Bizler elimizdeki dernekleri, gücümüzün buna yettiği her yerde elimizde tutmalı, ama derneklerin yukarıda özetlediğimiz yapısına uygun ve bizim parti inşası görevlerimize sıkı sıkıya bağlı bir siyaset izlemeliyiz. Bu dernekleri --bunu resmen ilan etmeden-- bizim sempatiizanlarımızın dernekleri olarak, legal örtme aracı olarak görüp kavramalı ve dernekleri öncelikle Marksizm-Leninizmin eğitiminin alanları haline getirmeliyiz."

Buradaki tespitler dernek siyasetimizi çok genel düzeyde tespit ediyor, ancak somut uygulamanın nasıl olması gerektiği konusunda yeterli açıklık getirmiyordu. Bu sorun uygulamada yapılan tartışmalarda, özellikle .. şehrinde ortaya çıktı.

Parti Hücresi çoğunluğu ile, onun önderliğindeki dernek çalışması içinde bulunan bir sempatiizan hücre arasında bu siyasetin nasıl uygulanacağı konusunda, dernek çalışması kime yöneliktir; kimler katılmalıdır, vb. sorulara bağlı bir tartışma çıktı.

Kararda derneklerin "bizim sempatiizanlarımızın dernekleri" olduğu, "Marksizm-Leninizmin eğitiminin alanları haline getirilmesi gerektiği" tespitleri yapılıyordu. O halde merkezi görevi olmayan tüm ileri-geri-orta sempatiizanların "Marksist-Leninist eğitimin bir aracı olması gereken" dernek

çalışmalarına doğrudan katılması gerekmez mi? Sempatizan hücreden yoldaşlar kararı böyle yorumlayarak, merkezi görevi olan yoldaşlar dışındaki örgütlü ileri sempatizan durumunda olan tüm yoldaşların dernek çalışmalarına katılmaları gerektiğini savundular, ve bu yönde çeşitli eleştiriler getirdiler.

Derneklerin "Marksist-Leninist eğitim merkezleri" işlevi açısından soruna yaklaşıldığında, soruna "merkezi görevi olanlar dışında tüm örgütlülerin de dernek çalışmasına katılmaları gerekir" şeklindeki yaklaşımın yanlışlığı ortadadır.

Dernekler bizim örgütlendiğimiz biricik alan değildir. Biz dernekler dışında da --ve öncelikle olmak üzere-- örgütleniyoruz. Parti Hücrelerimiz var. Bu Parti Hücrelerine bağlı olan ileri sempatizan hücrelerimiz var. Ve hatta bazı alanlarda bu sempatizan hücrelere bağlı --dernek dışında-- orta sempatizan hücrelerimiz var. Buralarda sürekli Marksist-Leninist eğitim yapılıyor. Bu örgütlerde örgütlü olan yoldaşlar açısından Marksist-Leninist eğitimi gördükleri esas yer, çalıştıkları bu örgütlerdir. Bunlar açısından dernek çalışmasının "Marksist-Leninist eğitim merkezleri" olma işlevi esasta yoktur.

Dernekler bu anlamda şu veya bu ölçüde bize sempati duyan, ama çeşitli nedenlerle bir sempatizan hücre içinde örgütlenmemiş olan orta-geri sempatizanlar; ve derneğe şu veya bu sebeple kendiliğinden gelen kişiler açısından, onların eğitilmesi açısından "Marksist-Leninist eğitim merkezi haline getirilmelidir!"

Açıktır ki bunun yapılabilmesi için öncelikle dernekte bu çalışmayı yürütecek örgütlü yoldaşlarımız tespit edilmeli; bu çalışma onların önderliğinde yürütülmelidir. Kuşkusuz doğrudan dernek çalışması görevi olmayan örgütlü yoldaşlarımızın dernek çalışmalarına katılmasının getireceği --gerek geri sempatizanlarla temas kurup, onların düşüncelerini tanıma bakımından, gerek kendilerini propaganda konusunda yetkinleştirme açısından, gerek dernekte çalışmadan sorumlu olan yoldaşlara yardımcı olma açısından vs.-- yararlar vardır. Ama bu hiçbir şekilde bunun bütün örgütlü --merkezi görevi olanlar dışında-- yoldaşların görevi olduğu; dernekte diyelim ki seminer çalışması olduğu bir günde --merkezi görevi olmayan-- tüm örgütlü yoldaşların mutlaka derneğe gelmesi gerektiği anlamına gelmez. Görevli olmayan yoldaşlar açısından dernek çalışmalarına katılmak; derneğe gitmek, boş zamanlarını en verimli bir şekilde (teşkilat açısından) nasıl değerlendirecekleri sorundur. Örgütlü bir yoldaşın boş zamanını verimli bir şekilde değerlendirmesinin tek yolu derneğe gitmek değildir. O halde doğrudan görevli olmayan örgütlü bir yoldaş (ya da örgütlü olduğu tahmin edilen bir yoldaş) dernek seminerlerine gelmediği için, dernek çalışmalarına katılmadığı için eleştirmek doğru değildir. Doğru eleştiri, onun boş zamanlarını Parti için doğru değerlendirmedeği yönünde bir eleştiri olabilir ki; bu da ancak o yoldaşın doğrudan çalıştığı örgütlü olduğu kademe tarafından tam olarak denetlenebilir birşeydir. Açıktır ki bu yönde işaretler gören yoldaşların bunları eleştirmek hakkı, sadece hakkı değil görevidir. Yalnız başına alındığında dernek seminerlerine, çalışmalarına katılmamak böyle bir işaret değildir.

Derneklerin esas görevi, işlevi, yukarıda anlattığımız gibi, bizim çevremizde olan ve fakat örgütlü olmayan sempatizan --orta-geri sempatizan-- kitleyi eğitmektir. Dernekte örgütlülük, o kitlenin bir adım ileri götürülmesi, daha ileri düzeyde örgütlenmesi için bir hazırlık devresidir. Dernek esas olarak bizim geri ve orta sempatizanlarla temasımızı sağlayan bir alandır. Derneğe gidip gelen, düzenli olarak seminerlere katılan; yaptığımız eylemlere katılan vb. sempatizanlar örgütlülük alanında önemli bir adım atmışlardır. Bizim görevimiz onların bu adımlarını ilerletmekte onlara yardımcı olmaktır. Yapacağımız eğitim çalışmaları, ve diğer çalışmalar buna hizmet etmelidir. Derneğe gelenleri ilerletmek için onlara da somut görev verilmesi (dernek işleri ile ilgili, eylemler ile ilgili vb.) gereklidir.

Derneklerin bu işlevleri dışında, durumlarına göre bizim çeşitli işlerimiz için gerekli "lokal", .. "arayanın bizi bulması için buluşma yeri" vb. gibi işlevleri de vardır. Bu işlevler de şartlara göre değişir.

Bu genel düşünceler ışığında ...de genel olarak kitle çalışmasının, özel olarak derneğin durumu üzerinde duralım:

- * ...de uzun süreden beri çalışan bir dernek vardır. Bu derneğe gidip gelen, ve gidip gelebilecek durumda olan 15-20 arasında örgütsüz sempatizan vardır.
- * Bu dernek aynı zamanda bazı merkezi işlerimiz için kullandığımız bir lokal görevini görmektedir.
- * Bu dernek yürüttüğü kültür çalışmaları ile (...) merkezi kültür geceleri vb. düzenleyebilecek, bu alanda propagandamızı yapmada önemli bir araç olabilecek durumdadır.
- * Gerek örgütsüz çevreyi eğitmek açısından, gerekse yaptığımız merkezi işler açısından bu dernek gereklidir; imkanlar elverdiği sürece mutlaka yaşatılmalıdır.
- * Bugün ...deki örgütlü gücümüz bu derneği yaşatmamıza imkan vermektedir. Sorun bu imkanı doğru kullanma; gücü doğru değerlendirme sorunudur.

* * *

- * Derneğe giden gelen çevre dışında ...de temasımız yok denecek kadar azdır. Halbuki geçmişte derneğe gidip gelen; şimdi gelmeyen, aralıklı olsa da gidip propaganda yapılabilecek, yayın götürülebilecek, eylemlere getirilebilecek, az sayıda da olsa bir çevre vardır. Bu çevre ile de temas kurmak --gücümüz elverdiği ölçüde-- görevdir.
- * Ayrıca şehrimizde çeşitli oportünist-revizyonist örgütlerin lokalleri vardır. Bunların da aralıklı da olsa --düzenli-- ziyareti, yayınların götürülmesi, propaganda --güç oranında-- görevdir.

* * *

Parti Hücresi kitle çalışması konusunda a) dernek çalışması, b) dernek dışı çalışmayı somut olarak kimlerin yapacağını tespit edip; sorumluluk ve yükümlülük sınırları berrak bir şekilde çizilmiş görevlendirmelere gitmelidir.

Dernek çalışması Parti Hücresinin bugünkü gücü, merkezi görevleri vs. gözönüne alındığında doğrudan doğruya Parti Hücresinde bir yoldaşın sürekli olarak dernek çalışmasına doğrudan katılımı ile yürütülecek durumda değildir.

Ama bu, ...deki yoldaşların bir bölümünün yetenekleri, durumları gözönüne alındığında onca problem de değildir. Çünkü bir Parti üyesi, sürekli ve doğrudan çalışmalara katılmasa da; ...de bu görevi sorumlu olarak yüklenip götürebilecek nitelikte ileri sempatizan yoldaşlar vardır.

Bu yoldaşlara açık ve berrak bir şekilde dernek çalışmasının (genel olarak kitle çalışmasının değil) sorumluluğu verilmelidir.

Kitle derneğinden birinci derecede sorumlu olan, ve ileri sempatizanlardan oluşan bir komite oluşturulmalıdır. Bu komite tabii ki bir Parti Hücresi üyesinin denetiminde çalışmalı, ve Parti Hücresi tarafından yönlendirilmeli, denetlenmelidir. Ama bu komite dernek çalışmalarını yönetmek için Parti Hücresi üyesinin çalışmalara doğrudan katılmasını beklememeli; birinci derecede sorumlu olarak dernek çalışmasını üstlenmelidir.

Bu yoldaşlar görevi devralmadan önce, dernekte üyelere, derneğe gidip gelenlere açık bir toplantı yapılması; bu toplantıda gelen eleştirilerin

toplanması, nasıl bir çalışma planladığımızın açıklanması; derneğe gidip gelenlerin hangi somut çalışmaları nasıl destekleyeceklerinin tespit edilmesi; derneğin yönetimini üstlenecek komitenin oylanarak onaylanması vb. kuşkusuz yararlı olur. (Belki güvenlik açısından eski dernek yönetiminin kağıt üzerinde yönetimi sürdürmesi yönünde karar alınması doğru olur.)

Dernekte ne çalışmalar yapılabilir? Bu alanda sorumluların görevi ne olacaktır?

* Temas kurulan lokal işlevi açısından:

Derneğin düzenli açık olması bu işlev açısından önemlidir.

Eğer durum elveriyorsa (aslında elvermesi gerekir) derneğin hafta içlerinde 15.00-19.00 arası; Cumartesi ../.. arası; Pazar ../.. arası açık tutulması önemlidir.

Eğer hafta içi sürekli açmak mümkün değilse, o zaman en azından hafta sonları, ve hafta içinde belli günler açık tutulması mutlaka sağlanmalıdır.

Açıktır ki, eğer hafta içinde açık tutulursa bir program olmayacaktır. Böyle bir durumda gelenlerin eğitimi açısından sürekli günlük gazetele- rin; oportünistlerin yayın organlarının, ve bizim yayın organlarımızın sürekli olarak bulundurulması; gelenlerle bunlar üzerine tartışma kışkırtılması yararlıdır.

Ayrıca bir kitaplığın kurulmasının büyük yararı olacaktır. Geçmişte işlememiş olması, doğru olan birşeyin yapılmasını engellemelidir.

Derneğin açılması konusunda sorun derneğe gidip gelen yoldaşlarla somut görev verme temelinde nöbet usulü ile çözülür. (Ya da eğer işsiz arkadaş varsa, bunlar üzerinden de kısa süreli çözüm olabilir?)

Nöbet usulünde sorumlu yoldaşlardan her biri, eğer kendileri nöbet tutuyorlarsa, nöbetçiyi kontrol görevini üstlenmeli; ve nöbetin aksamaması halinde gerektiğinde ya kendileri nöbeti üstlenmeye, ya da bir başkasını bularak örgütlemeye hazır olmalıdır.

Nöbet sistemi her hafta derneğe asılarak ilan edilir... Aksatan kitle içinde açık eleştirilir... Derneğe bakan komite içinde de sürekli kontrol edilir... Başlangıçta sorumlu yoldaşların üzerine kalması bugünkü durumda mümkündür.

Kaç gün açılacağı, yapılmasını önerdiğimiz geniş toplantıda çalışma konusunda görev alanların sayısına vb. göre ayarlanmalıdır.

* Eğitim işlevi açısından:

Üç ya da dört haftada bir yapılacak seminer toplantılarında Parti içinde ve çevresinde yaptığımız eğitim, biraz daha popüler hale getirilerek ve biraz daha yavaş bir tempo ile tekrarlanabilir.

Kendi içimizde daha önceden eğitimi yaptığımız için seminer verme görevini tüm örgütlü arkadaşlar yapabilir durumda olmalıdır. Bunun için bir program çıkarılmalı, kimin yapacağı önceden tespit edilmelidir. Bu konuda doğrudan dernek çalışması görevi olmayan yoldaşlardan da gerektiğinde yardım talep edilebilir.

Dört haftada bir bizim yeni çıkan yayınlarımız üzerine --önemli yazılar üzerine-- tartışma toplantıları düzenlenir... Buna da sorumlu yoldaşlar önderlik ederler.

Her ayın bir hafta sonu bir nevi açık yönetim kurulu toplantısına ayrılır. Bu toplantıda derneğin işleri üzerine, alınan görevler üzerine vs. tartışılır.

Ayda bir hafta sonu ise serbest tartışmaya ayrılır. Bu toplantılarda özellikle bizim yayınlarımıza eleştirileri olan yoldaşların bu eleştirileri getirmeleri teşvik edilir. Aktüel siyasi gelişmeler üzerine tartışılır, sohbet edilir.

Eylemler öncesi 1 Mayıs, 12 Eylül, açlık grevi vb. eylem hazırlığı konusu gündeme alınır, diğer sorunlar ertelenir. Eylemler sonrasında yönetim kurulu toplantılarında eylem değerlendirmesi de eğitim açısından, hataların aşılması açısından önemli birşeydir.

(...)

Maddi konuda: Dernek işlerinden sorumlu yoldaşlardan biri --maddi konularda en titiz olanı-- bu konuyu birinci derecede sorumlu olarak üstlenmeli... Her ay aidatları düzenli toplama, kirayı yatırma, vb. onun birinci işi olmalıdır.

Örgütlü bütün yoldaşlar aidatlarını düzenli ödemeleri konusunda sürekli uyandırılmalıdır, kontrol edilmelidir.

Ayrıca dernek açık olduğu zaman çay, tost, hafta sonlarında yemek işi yapılabiliriyorsa yapılmalıdır.

Ayrıca dernekte belli günler tercüme işleri, Lohnsteuer doldurulması vb. şeyler de hem yeni kişilerle tanışma, hem kendi sempatizanlarımıza yardımcı olma, hem maddi destek sağlama açılarından becerilebilirse iyi olur.

Dernekle ilgili olarak söyleyeceklerimiz bunlar. Bu "kitle çalışması"nın önemli bir bölümü olmasına rağmen, tümü değil.

Bunun dışında, yukarıda belirttiğimiz gibi a) oportünist örgütlerin düzenli ziyareti, b) derneğe gelmeyen çevrenin ziyareti gibi işler vardır. Parti Hücresi özellikle dernekte doğrudan görevi olmayan yoldaşlara bu görevleri dağıtmaya çalışmalıdır.

Bunun dışında, ya arkadaşlarımızın içinde yoğun bir biçimde bulunduğu bir fabrika, ya da içinde olmasak da çevrenin en büyük fabrikası önünde düzenli propaganda yapacak bir grubun kurulması yönünde de adımlar atılması, bu alanda tecrübelenme açısından, yeni insanlarla tanışma açısından vb. yararlı olacaktır.

* * *

Dernek çalışması ile ilgili bir başka sorun, dernek çalışmasında perspektifimizin dernekleri enternasyonalleştirme olmasıdır. Bu konuda ...de somut duruma bakılmalıdır. Derneği birlikte kullanacağımız yabancı anti-emperyalistler var mıdır? Somut olarak İranlıların, Afganlıların durumu ne? Birlikte çalışabilecek Alman grubu var mı? Vs.

24.8.1983